

mada naj bi zahtevala neposredno navzočnost v vseh pogajanjih o reševanju jugoslovanske krize. Vojaški vrh naj bi sodeloval celo na medrepubliških pogovorih, vojska naj bi prevzela tudi nadzor nad gibanjem prebivalstva, nadzor meje, zračnega in pomorskega prometa. Na nek način bi bil to del tistega, kar je od Predsedstva SFRJ brez uspeha zahteval dr. Borisa Jovič. Če je tako vpletanje vojske v državne zadeve ustavno in zakonito, je seveda resno vprašanje, ki pa mora določiti ne bo zastavljeno. Član državnega predsedstva dr. Tupurkovski namreč danes (torek popoldne), ko je vojska še v vojašnicah, pohlevno govori, da lahko le upamo, da bo armada ravnala ustavno. S tem je vse povedano.

Mehkejša varianta razpleta jugoslovanske krize, v kateri bo prvo violino igrala armada, države seveda ne bo ohranila, čeprav bi se utegnil kdo od jugoslovanskih nevojakov (v sili, začasno ali zares) v vojašnicah, pohlevno govori, da lahko le upamo, da bo armada ravnala ustavno. S tem je vse povedano.

M. BAUER

Vojaški udar je samomor JLA

Dramatičnim dogodkom, ki se v Jugoslaviji vrste iz dneva v dan, dobesedno iz ure v uro, lahko po stari jurovski navadi sproti dodajamo napetke usodnosti in zgodovinske, vendar bi lahko že večer zapisali, da se bomo in bodo čez nekaj let ali kakšno stoletje razpada Jugoslavije spominjali samo po njegovem načinu ozroma po tem, kakšno in katero vlogo je pri tem dogodku, ki je pravzaprav od leta 1919 trajajoč proces, odigrala JLA ali tako imenovani vojaški vrh. Od ukrepanja in odločitve armade je namreč odvisno, ali se bodo jugoslovanske republike razšle v miru ali v krvi.

Zdi se, da je JLA skupaj s somišljeniki naredila vse, da bi Jugoslavijo ohranila s kolikor toliko legalno vojaško diktaturo, Predsedstvo SFRJ, vrhovni komandant, pa je prevladalo Jovičev vpliv in reko ne. JLA je zdaj na voljo samo še klasičen puč. Pristaši unitarne Jugoslavije armadi vneta krčijo stezo k temu cilju — v tej funkciji so bili Jovičev odstop, slabitev državnega predsedstva, Miloševićev oclik že prej več kot samostojne in suverene Srbije in še se bo kaj našlo — vendar je vprašanje, kako se bodo odločili generali. Klasičen puč je namreč ne-

produktiven na kratke in dolge steze, ob vojaškem udaru nam bi zahodne demokracije takoj ustavile vsakršno denarno in moralno podporo, država pod vojaškim skromjem bi v doglednem času tako oslabela, da ne bi mogla preživljati niti lastnika skromjem, kaj šele lastno prebivalstvo. Klasičen vojaški udar je že iz omenjenih razlogov samomor JLA, poenostavljena shema se sploh ne ukvarja s tako imenovano notranjo enotnostjo armade na ravni od polkovnikov navzdol, enotnosti, ki je vse bolj krhka tako zaradi večnacionalne sestave oficirskega zbora kot ne prav vsem častnikom vsečene ideologije ZK-Gibanja za Jugoslavijo. Ta (ne)enotnost bi pokazala svoj razdrilni vpliv po začetku udara. Čeprav nihče ne dvomi, da jo KOS skuša nevtralizirati z vsemi sredstvi.

Armadni vrh, ki je po besedah dr. Vasila Tupurkovskega ne glede na drugačne novice zelo povezan in enoten, se bo moral odločiti v nekaj dneh. Poleg absolutnega prevzema oblasti v Jugoslaviji in republikah, kjer bi se generali oprli na njim ljube civile in jugoslovanarje, je po nekaterih znakih v igri tudi druga, mehkejša možnost prihodnjega ravnanja JLA. Ar-

Prodajajte samo tistim, ki plačujejo

Nasvet ministrov I. Rejca in J. Puhar ribniškim gospodarstvenikom

RIBNICA — Minister Izidor Rejc (industrija) in ministrica Jožica Puhar (delo) sta bila minuli petek na obisku v ribniški občini, kjer sta se s predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta in ribniškega gospodarstva pogovarjala o razmerah in predvidevanjih v Sloveniji ter v ribniški občini.

Razgovor je vodil predsednik občinske skupščine Ribnica Franc Mihelič, ki je najprej ugotovil, da se podira stari gospodarski sistem, novi pa še ni zaživel, kar povzroča težave. Kljub vsemu pa so ribniški direktorji še vedno optimisti. Predvsem je želel odgovore na vprašanja: kakšen je program vlade za ustvarjanje normalnih pogojev gospodarjenja, kako bo pomagala vlada pri prestrukturiranju podjetij, kako reševati brezposelnost in kam prodajati.

Minister Rejc je odgovoril, da je rešitev v prodaji tja, kjer je zagotovljeno plačilo, se prvi predvsem na Zahod. Problematični trgi so vzhodni, arabski

MINISTRA V RIBNICI — Na fotografiji so od leve proti desni: predsednik občinske skupščine Ribnica Franc Mihelič, ki je vodil razgovor z ministroma Jožico Puharjevo in Izidorjem Rejcem. (Foto: Primc)

in del jugoslovanskega (z izjemo Hrvaške in BiH).

Ministrica Puharjeva pa je povedala, da je pri nas z ozirom na potrebe in učinke še vedno preveč zaposlenih, in seznanila s predvidenimi ukrepi za umilitev težav v zvezi z brezposelnostjo in drugimi ukrepi za zaposlovanje.

Bilo je še več vprašanj s področja gozdarstva in lesne industrije, kreditiranja robotike (Riko), kmetijstva, obrti, kadrovske politike, denarništa, lastnjenja, možnosti hipotek, delničarstva itd., na katere so dobili udeleženci razgovora bolj ali manj zadovoljive odgovore.

J. P.

Naša anketa

Kakšna vojska v Sloveniji?

Vprašanje položaja in vloge JLA se je začelo dovreščati zaostrovanju, ko je vojaški vrh sprejel oceno o kontrarevolucionarnem in specialnovojnem dogajanju v Sloveniji ter uprizoril vojaški proces v Ljubljani. Kako zelo daleč je že leto 1988, kaj vse se je zgodilo v Jugoslaviji od takrat do danes! Le ena stvar se noče in noče zgoditi oz. se ne da spraviti v red. Vojska se namreč noče odredi vpletanju v razpletanje jugoslovanske politične krize, njena moč pa je ob podpori najbolj konzervativne politike in političnih krogov tako velika, da je celo vse bolj na ulicah, namesto da bi bila vse bolj v vojašnicah. Slovensko stališče je jasno. Tisti, ki niso celo za demilitarizacijo, so v glavnem za to, da naj bi slovenski fantje služili vojsko doma, v Sloveniji, v slovenski vojski oz. le v nekakšni razširjeni teritorialni obrambi in milici. Že to bi bilo dovolj drago. Ker je Jugoslavija zelo vprašljiva tvorba, je vprašljiva (oz. dejansko zelo jasna) pripadnost JLA in tudi ljudstvo te vojske, ki je bila že uporabljena za delanje reda v posameznih krajih in dogodkih. Kljub odstopu dr. Joviča, ki v predsedstvu ni dobil podpore za izredne ukrepe v vsej državi, je razplet jugorazmer še vedno vprašljiv. Čeprav bo Jugoslavija slej ko prej popolna preteklost, republike pa samostojne ali na osnovi sporazuma povezane države z vsem, kar sodi zraven, čeprav tudi JLA kot JLA ne more in ne bo obstala, pa lahko, žal, do svojega preoblikovanja ali razkroja naredi svojim ljudem še mnogo hudega.

TONE CIMERMANČIČ, kmet s Težke Vode pri Novem mestu: »Razmišljam z gledišča, kdaj je kdo najbolj sposoben in pripravljen braniti svojo domovino. Vsekakor tisti, ki se bori na svojem ozemlju, ki dobro pozna teren in ljudi in mu ti tudi zaupajo. Slovenijo bi torej najbolje branila lastna slovenska vojska pod slovensko komando. Ker imamo sedaj tukaj JLA, dveh vojsk pa ne moremo imeti, bi se ena morala umakniti. Jasno je, katera.«

NADA ČERNE, administratorka v črnjaljski Kmetijski zadrugi: »Z osamosvojitvijo Slovenije naj bi se JLA umaknila, vprašanje pa je, če potrebujemo slovensko vojsko. Dovolj bi bili le TO in policija, fantje pa naj bi se vojaško usposabljali le na tečajih. Vojska je namreč draga stvar in glede na pomanjkanje denarja ne vem, če naj bi jo vzdrževali. Če bo JLA že izpraznila vojašnice, naj ne bi šla vanje slovenska vojska, ampak naj bi stavbe preuredili za kaj bolj koristnega in humanega.«

PETER PAVLOVIČ, Petrolov uslužbenec iz Dvorc pri Brežicah: »Če je vsaj malo demokracije, bi se morala spoštovati volja ljudi. Upam, da bodo dogovori uspeli in da se bo jugoslovanska vojska umaknila iz Slovenije na miren način. Skratka, želim si, da bi prevladal razum. Sicer pa menim, da je Evropa blizu in da bo tudi to dejstvo na določen način preprečilo, da bi prišlo do najhujšega.«

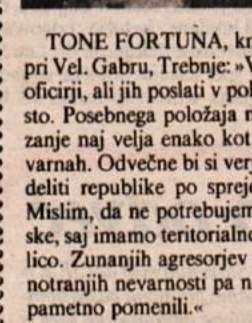
MILAN ABRAHAMSBURG, Student ekonomije iz Ribnice: »Na tem področju je vse zmeheno in ne vem, kaj se bo iz vsega izcimilo. Menim, da je JLA dejansko srbska vojska, mi pa naj bi imeli tako, ki bo branila nas in naše meje. Vojska nima kaj posegati v razprtje znotraj države, za to imamo milico. Ni bilo prav, da se je vojska vmešala v Pakracu in Beogradu. Menim tudi, da je slovenski proračun za obrambo prevelik, saj so stroški na vojaka mnogo večji kot v sosednjih državah.«

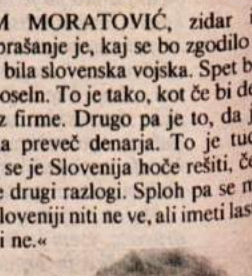
TONI VLAŠIČ, referent prodaje v Mesariji Kočevje: »Podpiramo teritorialno obrambo. Ni pa prav, da še nismo našli prave rešitve za odnos med pripadniki rezervnega sestava TO in rezervnega sestava JLA. Mi v brigadah smo odrezani od vsega in niti vaj nimamo. Vojaki me kot svojega oficirja sprašujejo, ali naj se v primeru mobilizacije sploh odzovejo vpoklicu oz. komu naj se odzovejo in komu ne. Skupnega jezika o tej pomembni zadevi še nismo našli.«

DAMJAN LAH, sekretar sekretariata za LO občine Krško: »Ne verjamem, da bi vojska posegla, in to ne glede na to, kako bo z regrutacijo vojakov. Po sprejetju moratorija bomo začeli s poskusnim usposabljanjem v enotah TO in milice. Vojaški rok naj bi bil za vse dolg približno 7 mesecev. Fantje so navdušeni nad tem, da bodo služili v domačih krajih in v svoji vojski, imamo pa tudi primer, ko bo fant šel služiti v JLA. Jugoslavija in JLA sta še realnost in mislim, da bo JLA tu prisotna še nekaj let, a to nas ne bo motilo pri izvajanju načrtov.«

TONI FORTUNA, kmet iz Malih Dol pri Vel. Gabru, Trebnje: »Vprašanje je, kaj z oficirji, ali jih poslati v pokoj ali dati na cesto. Posebnega položaja ne bi smeli imeti, zanje naj velja enako kot za delavce v tovarnah. Odvečne bi si verjetno morale razdeliti republike po sprejemljivem ključu. Mislim, da ne potrebujemo slovenske vojske, saj imamo teritorialno obrambo in milico. Zunanjih agresorjev se ne bi ubranili, notranjih nevarnosti pa ne bo, če se bomo pametno pomenili.«

IBRAHIM MORATOVIČ, zidar iz Sevnice: »Vprašanje je, kaj se bo zgodilo z oficirji, če bi bila slovenska vojska. Spet bo nekdo brezposelen. To je tako, kot če bi delavca vrgli iz firme. Drugo pa je to, da je vojska vlekla preveč denarja. To je tudi vzrok, zakaj se je Slovenija hoče rešiti, čeprav so tu še drugi razlogi. Sploh pa se mi zdi, da se v Sloveniji niti ne ve, ali imeti lastno vojsko ali ne.«

BRANE BRODARIČ, trgovec v Podzemlju: »Seveda naj naši fantje služijo slovensko vojsko v Sloveniji. Le zakaj naj bi hodili tja dol? Jasno pa je, da JLA na to ne gleda mirno. A to so politična vprašanja, vojska pa se ne bi smela vtikati v politiko. Slovenci imamo svojo vlado, ki se je odločila za tako služenje slovenskih fantov. Ni slišati, da bi v Sloveniji nasprotovali takšni odločitvi.«

Bankirjem politika ne gre na roke

Kljub slabim političnim in gospodarskim razmeram je LB Posavska banka d.d. Krško lansko poslovno leto zaključila z dobičkom — Denar za spodbudo

KRŠKO — Za skupnost kot celoto velja, da krepko občuti slabe gospodarske razmere, vplivom se seveda ne more izogniti niti banka. Ko so pretekli teden v LB — Posavski banki, d.d., sprejemali in obravnavali poročila o poslovanju v preteklem letu in po sprejetju zaključnega računa sprejeli tudi usmeritve poslovne politike v tem letu, tudi niso mogli mimo teh ugotovitev.

Na poslovanje banke so vplivale politične razmere in zlasti kreditno-monetarna politika. Plasmaji so se morali zmanjšati, rezerve banke so morale biti večje, skratka, iz uporabe je bilo izločeno 60 milijonov dinarjev. Tako je konec lanskega leta znašala bilančna vsota 1095 milijonov dinarjev, kar je za 22 odst. več kot predlani, ampak upoštevati je treba, da so v tem času naraščale tudi drobnoprodajne cene za 122 odst. Da se je bilančna vsota realno zmanjšala, je bil kriv tudi stalen tečaj tujih valut, saj v bilanci banke predstavljajo tuje valute 42 odst. Poleg nekaterih drugih vplivov pa je bil odločilen tudi vpliv političnega dogajanja. V zadnjem četrtletju lanskega leta so se sredstva občanov, ki so vedno predstavljala levji delež bilančne vsote, zmanjšala za 121 milijonov dinarjev. Ne nazadnje je treba omeniti, da je šlo slabo tudi kmitentom banke, kovinskopredelovalne in lesne branže.

Kljub temu so lahko delničarji ugotovili, da je banka lani dobro poslovala. Resnici na ljubo je treba povedati, da je bilo dobička samo 7 milijonov dinarjev, ampak bolj od višine vsote je pomembno, da je dobiček sploh bil. Poslovna

politika banke se ne bo nič spreminjala, še naprej bo kar se le da previdna. Iz tega razloga so ves dobiček namenili v sklad rezerv, sredstva iz revalorizacije ustanovitvenega kapitala pa so namenili v bilančno vsoto, ki se bo od 1000 mi-

LIV NA ZAHOD

OSILNICA — Od leta 1979 deluje v Osilnici obrat podjetja LIV iz Postojne. Ob ustanovitvi je zaposloval 10 delavcev, danes pa jih 45. V proizvodnem programu imajo izdelavo polizdelkov za kamionska dvigala, in to predvsem za potrebe gozdarstva. Dela je bilo vedno dovolj, zato so leta 1988 obrat razširili za nadaljnjih 600 kvadratnih metrov proizvodnih površin. Do nedavnega so proizvajali predvsem za domači in vzhodni trg, v zadnjem obdobju pa se preusmerjajo na zahodni trg, kamor prodajo že nad polovico svojih proizvodov. Obrat zaposluje predvsem kvalificirane delavce. Obrat LIV iz Osilnice skupaj z matičnim podjetjem iz Postojne po svojih močeh prispeva tudi za napredek in razvoj krajevne skupnosti Osilnica.

lijonov dinarjev povečala na 1.494 milijonov. V tem pa je tudi novost. V banki so namreč ugotovili, da poslej ne bodo začrtali samo smeri poslovne politike, marveč bodo tudi količinsko določili, za koliko naj bi se bilančna vsota povečala. To se je zgodilo prvič doslej. Seveda bo moč banke še naprej slonela na sredstvih občanov, ki bodo še naprej predstavljala domala polovica bilančne vsote.

Na zboru banke so v skladu z novim zakonom o bankah izvolili tudi nov

● Kar zadeva spodbujanje gospodarstva, pa banka za te namene namenila 312 milijonov dinarjev, predvsem pa bo ta denar namenjala za tiste, ki so sposobni za obstanek na trgu, ki pa se je močno zožil. Lani so odkupili za okoli 7 milijonov DEM obveznic Republike Slovenije za Vido, 5 milijonov DEM za Iskro v Kostanjevici, Stiles, Tovarno pohištva Brežice in Inves Sevnica.

upravni in nadzorni odbor. Iz članstva so izločili delavce banke, zato pa so spremenili tudi statut. Prav tako se je delež upravljanja delničarjev omejil na 20 odst., vse skupaj pa naj bi še povečalo učinkovitost banke.

J. S.

- Z naraščanjem političnega pritiska narašča tudi humor.
- Ustvarjalnost je mogoča le v demokraciji, družbi in pri osebni svobodi. Ker tega ni imel, se je komunizem podrl.
- Socializem je daljnica v kapitalizmu. (Pečjak)

Ljubljanska banka

Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

Letos konec marca bodo iz obtoka umaknjeni bankovci za 2.000.000, 500.000, 200 in 50 din

Sklep o umiku navedenih bankovcev je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 82/90.

Pri ugotavljanju, kateri bankovci bodo umaknjeni iz obtoka in kateri ne, si lahko pomagata z datumom izdaje, ki je naveden na bankovcih. Tako bodo 31. marca kot zakonito plačilno sredstvo nehali veljati naslednji bankovci:

- za 2.000.000 din (sedanja vrednost 200 din) z datumom izdaje »VIII 1989«
- za 500.000 din (sedanja vrednost 50 din) z datumom izdaje »VIII 1989«
- za 200 din (sedanja vrednost 200 din) z datumom izdaje »1. I. 1990«
- in za 50 din (sedanja vrednost 50 din) z datumom izdaje »1. I. 1990«.

Obvestilo o umiku posameznih bankovcev iz obtoka je pomembno tudi za mlade varčevalce in če imate otroke in jih še niste začeli navajati na redne obiske v banki, vam predlagamo pregled vsebine hranilnikov. Med različnimi vrstami denarja v hranilniku je verjetno tudi kateri izmed bankovcev.

Po 31. marcu bo možno še do 31. decembra 1991 bankovce zamenjati v enotah SDK, enostavnije pa bo, če boste za zamenjavo oziroma za polog teh prihrankov v banki poskrbeli že prej.

Ljubljansko pismo

In kje je OF?

Kaj zahtevajo borci

LJUBLJANA — Osnutek nove slovenske ustave je že več mesecev »na ledu«. Zakaj je, ne ve niti Miran Potrč, podpredsednik republiške ustavne komisije, saj je o tem javno povprašal dr. Franceta Bučarja, predsednika komisije. Nedvomno pa so predlagano besedilo ustave »po levi strani« prehitela naslednja dejanja: deklaracija o osamosvojitvi Slovenije, plebiscit, resolucija o razdružitvi od SFRJ. Vendar pa kdo ta osnutek le še vzame v roke, vsaj tisti, ki ga bolj kot druge skrbi, kakšna naj bo poslej pot samostojne države Slovenije. Med slednje velja prišteti tudi Zvezo združenj borcev NOV Slovenije, ki posveča osnutek ustave kar precej pozornosti, saj se zaveda, da gre za temeljno pravno listino samostojne slovenske države. Od nove ustave bo v marsičem odvisno prihodnje urejanje našega gospodarskega in političnega življenja, organizacija države in človekove pravice.

Poglejmo, kaj avtorjem ustavnega besedila predlagajo borci, kako utemeljujejo svoje predloge!

V uvodnem delu ustave (v preambuli) mora biti omenjen narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda, ker je ta izjemnega zgodovinskega pomena za nastanek in uveljavitev slovenske državnosti, za osvoboditev in združitve Slovenije, za ponovno vključitev Slovenskega

primorja in dostopa do morja. Ta boj je bil del svetovne protifašistične in protinacistične koalicije svobodoljubnega človeštva in je priznan in cenjen v Evropi in po vsem svetu. V njem je sodelovala ali ga podpirala večina Slovencev ne glede na stan, starost, spol in vero. V narodnoosvobodilnih vojaških enotah je bilo okrog 100.000 Slovencev, v zaporih, koncentracijskih taboriščih, v konflinaciji, v ujetništvu in izgnanstvu pa 219.000. Veliko jih je tudi še drugače sodelovalo v Osvobodilni fronti slovenskega naroda, pa tudi v protifašističnem boju v zavezniških vojskah in v odporniškem gibanju v drugih državah. Borci tudi predlagajo, naj simbol slovenske države (Triglav, morje, barve zastave, Zdravljica) ne bi bistveno spreminjali.

Republika Slovenija mora tudi z ustavo zavarovati svojo varnost in celovitost, najboljši varuhi pa so njeni državljani. Zato borci predlagajo nov člen, ki naj bi se glasil: »Obramba domovine je dolžnost in čast vsakega državljanca. Državljan Republike Slovenije ne sme sprejeti ali priznati okupacije Republike Slovenije ali njenega dela, ne priznati ali podpisati kapitulacije in ne sme sodelovati z državo, ki je v vojni z Republiko Slovenijo — ne v vojaškem, ne v policijskem, obveščevalnem ali političnem pomenu.«

Sicer pa se Zveza borcev opredeljuje za demilitarizacijo Slovenije kot dolgoročni cilj, ki naj bi ga uresničili, ko bi to omogočile razmere v širšem okolju in ko bi dosegli ustreza mednarodna zagotovila. Dokler ti pogoji za demilitarizacijo ne bodo izpolnjeni, je potrebno imeti ustrezne obrambne in zaščitne sile.

V. BLATNIK

kmetijstvo

KOMISIJSKO PO VZORCE VIN

NOVO MESTO — V teh dneh bodo lokalne pokušnje vin letnika 1990 opravili še v zadnjih podružnicah Društva vinogradnikov Dolenjske. Upravni odbor je sklenil, da za glavno pokušnjo, ki bo 13. aprila v prostorih restavracije Breg, vzorcev ne bodo več prinašali vinogradniki sami, temveč je predsednik ali tajnik podružnice. Da ne bo nepotrebnih sumničev pri podeljevanju medalj in diplom za najboljša dolenjska vina, bo letos prvič posebna komisija iz podružnice sama pobirala vzorce direktno iz sodov. Vsak vinogradnik, ki bo želel sodelovati na centralni pokušnji, bo moral imeti vino, ki je na lokalni pokušnji prejelo več kot 15 točk. Količina takšnega vina mora biti vsaj 200 litrov.

● *Majhen narod je ustvarjalni narod ali pa izgine.* (Trstenjak)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novo ograjena tržnica je v ponedeljek povzročila kar nekaj težav z dostavo blaga, pa tudi v prometu po Prešernovem trgu je bilo precej težav in zastojev. Še posebej so se vznikli tovornjakov jezili zato, ker so del parkirnega prostora pred Mercatorjevo prodajalno barv in lakov ogradiili. Zato je kamion iz Ljubljane roboto razičarjal kar na cesti, promet pa je seveda stal. Tudi sicer bo potrebno razmišljati o prostoru tržnice, ki se ob tržnih dnevih razširi kar na cestne površine. Še posebej v spomladanskih dneh je na tržnici v dopoldanskem času sto prodajalcev in še enkrat toliko ljudi. Tako je bilo tudi ta ponedeljek. Branjeveke so ponujale: jajca po 3 din, smetano in skuto po 50 din, medico regrata po 20 din, jabolka iz okolice Brežic po 10 do 25 din, orehova jedra po 130 din, suhe slive po 50 din, butare pa po 50 do 120 din. V stojnici Deladinija so bile cene naslednje: banane 40 din, pomaranče 25 din, grozdje 100 din, jabolka 20 din, hruške 35 din, limone 30 din, ki- vi 60 din, fižol 48 din, česen 110 din, solata 50 din, zelje 20 din, sveža čebula 20 din, kumare 80 din, paradižnik 100 din, holandski čebulček 80 din. Ponudba meseca je čebula za menze. Po 18 din je vreča s 100 kilogrami, še dinar ceneje pa pet vreč po 100 kilogramov.

Kmetijski nasveti

Z živalmi je kot z nami

Ne le z idealnimi bivalnimi razmerami, celo s pomirjajočo klasično glasbo skušajo v razvitem in intenzivnem kmetijstvu spodbujati dobro počutje domačih živali. S tem jim varujejo zdravje, hkrati pa ugodno plivajo na njihovo proizvodnost. Ze zato bo ob gradnji novega hleva ali preuerjanju starega za mnoge zanimivo vedeti, kakšne so najboljše klimatske razmere in na kakšen način jih je moč zagotoviti. Domače živali se glede tega med seboj močno razlikujejo. Še najmanj občutljivi je govedo, za katero velja, da temperatura od 0° do 20°C ne prizadene njegove proizvodnosti, torej ne zmanjšuje prireje mesa. Za krave znaša ta razpon manj, od približno 5° do 15°C, zato mora biti hlev za molzence boljše, kot je lahko za pitance. Najbolj pomembno pa je, da, podobno kot mnogi ljudje, govedo in tudi druge domače živali višje temperature mnogo težje prenašajo kot nizke. Poletna vročina zelo zmanjša prirejo, če pred njo živali ne zaščitimo; če znašajo temperature nad 35°C, pa se celo povsem ustavi. Podobno učinkuje tudi mráz pod 12,5°C. Na počutje živali odločilno vpliva tudi relativna vlažnost zraka. Najbolje je, da v hlevu znaša 60 do 80 odst. odstopanje od tega idealnega stanja pa lahko močno prizadene živali, ki potem oddajajo preveč ali premalo toplote in vlage. Zato si sodobnega hleva ni mogoče misliti brez klimatskih naprav oz. dobrega prezračevanja. Kakorkoli je že poskrbljeno za prezračevanje, mora tudi gibanje zraka upoštevati počutje živali. Zračni tok, ki ga v hlevu naredi ventilator, ne sme

● **TELE KOT DOJENČEK** — Za vpliv okolja so še posebej dovzetna mlade živali. Za mlado govedo je najboljša toplota med 12° in 20°C, hlev pa ne sme biti prenatrpan, ne sme imeti preveč amonijaka, ogljikovega dvoksida ali žveplovodika. Že najmanjši stresi, ki jih mlade živali doživijo denimo pri prevozu, zmanjšajo odpornost in povečajo dovzetnost za pljučnico ali kako drugo prehladno bolezen. Mladi pujski so glede vsega tega še bolj občutljivi.

biti hitrejši od četrtine metra na sekundo, sicer z njim sami izzovemo nove nevarnosti za zdravje živali, zlasti prehladne bolezni. Predvsem mrzli zimski zrak ne sme biti usmerjen naravnost na živali. Skratka, z živalmi je ne- kakoli tako kot z nami: pomislimo samo, kako smo sami občutljivi na vsakršno nelagodje v prostorih, kjer živimo!

Inž. M. L.

Krški kmetje dobili predsednika

Podružnico Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke vodi Branko Vodopivec

KRŠKO — Minulo nedeljo je bil v krškem kulturnem domu redni letni občni zbor krške podružnice Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke. Na njem so kmetje sprejeli vrsto sklepov in za svojega predsednika so izvolili Branka Vodopivca iz Dolenje vasi.

Žal udeležba na zboru ni bila kdove kako velika, udeležil pa se ga niti en viden predstavnik republiškega vodstva, manjkala pa sta tudi krški župan in predsednik občinske vlade. Kljub temu je zbor v celoti izpolnil pričakovanja udeležencev, čeprav tudi presenečenj ni manjkalo. Dosedanji predsednik stranke Tone Koršič je v uvodnem govoru poudaril, da je bila v krški občini stranka ustanovljena med prvimi v Sloveniji.

Za to pa je bila potreba, kajti krški kmetje naj bi občutili najhujše posledice prejšnjega režima. Zasebni kmetje pa so še vedno prepričani na milost in nemilost družbenemu podjetju. »Kmetova organizacija«, kar naj bi bil Agrokombinat, pa se zaradi nemogoče kadrovske zasedbe pelje naravnost v propad. V programskem delu govora je kritično okrcal republiško vodstvo, ki ni poskrbelo, da bi Posavje imelo svojega po-

slanca v republiški skupščini. Zavzel je tudi za posavsko regijo. Kasneje je Tone Koršič odstopil z mesta predsednika, kar so s samo štirimi glasovi proti in enim vzdržanim kmetje tudi potrdili.

V imenu republiške organizacije je zborovalce pozdravil Lojze Metelko, ki je zatrdil, da je interes stranke enak interesu kmetov. Omenil je, da je odkaz sečne v gozdovih kmetom nepotreben in zatrdil, da v slovenskem parlamentu vlada protikmečko razpoloženje. Janez Abram se je zavzel za strpen dialog z Agrokombinom, Branko Vodopivec pa za konkretno dejavnost stranke, med drugim tudi na izobraževalnem

Ali cvičku res bije navček?

V podružnici Podgorje je bilo med 76 vzorci le 20 vzorcev cvička — Bela vina niso zgolj modna muha

ŽABJA VAS — Podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske in Podgorja, ki združuje 170 vinogradnikov na območju vinskih goric pod Gorjanci, je imela minulo nedeljo v prostorih Agroservisva v Zabji vasi redno letno skupščino. Podružnica, ki jo vodi predsednik Janez Vodopivec, je v preteklem letu pripravila izlet v Ljutomersko klet, njeni člani so bili v gosteh pri vinogradniku Čurinu, sodelovali so na Tednu cvička, pripravili so predavanje itd. Učinki dela so se pokazali tudi na letošnji pokušnji, ko so vinogradniki na lokalno ocenjevanje prinesli rekordno število vzorcev.

Med 76 vzorci je bilo kar 33 primerkov dolenjskega belega vina, rdečega je bilo 21 vzorcev, cvička pa samo 20 vzorcev. Komisija ni bila preveč stroga, sicer bi morala še več kot polovico vzorcev cvička ocenjevati med dolenjskimi rdečimi vini. Dolenjski vinogradniki se odločajo za pridelavo belih vin, za cviček pa zmanjka kraljevine, rizlinga in drugih belih sort grozda. Pred leti smo zapisali, da so bela vina na Dolenjskem le modna muha, pa se je pokazalo, da so se vinogradniki z zamenjavo trt v svojem vinogradu dokončno odpovedali cvičku. Če Društvo vinogradnikov ne bo pravi čas nekaj ukrenilo za zaščito cvička, lahko že v naslednjih letih pričakujemo, da bo dežela pod Gorjanci, ki je zaslovela tudi po cvičku, ostala brez tega vina. To bo prava gospodarska in turistična škoda. Za cviček in dolenjska rdeča vina so se doslej zavzemali le še v podružnici v Škočjanu, kjer pripravijo javne pokušnje najbolj ocenjenih rdečih vin in cvička.

PRIDELAL NAJBOLJŠI CVIČEK — Mladi vinogradnik Silvo Zonta, ki ima trtje na Kremenjaku pod Tolstim vrhom, je za svoj cviček dobil 16,05 točke.

Takšne ocene vin so v tem tednu pred Jožefovim pripravili tudi vinogradniki podružnice Podgorja. Njihova najbolje ocenjena bela in rdeča vina so pokušali v desetih gostilnah in bifejih pod Gorjanci. Samo upamo lahko, da je kaj cvička ostalo tudi za največjo dolenjsko turistično prireditev Teden cvička in 2. vinogradniški sejem, ki bo od 29. aprila do 5. maja na novomeškem Glavnem trgu.

Med vzorci cvička je prvo mesto dosegel vzorec Silva Zonta iz Kremenjaka (16,05), drugo in tretje mesto pa si delita Marjan Grabnar s Hmeljnika in Jože Udovč iz Verduna (15,90). Med dolenjskimi belimi vini je najvišjo oceno prejel vzorec Draga Rožembergerja z Rupercvrha (16,10), Miloš Laharar iz Hribova pa je bil drugi (15,92). Najboljše rdeče vino je imel Franci Avsec s Hriba (16,23), dve desetinki nižjo oceno pa je dobilo vino Jelka Hudoklina iz Brusnic. Najvišjo oceno (16,32) je za vino kerner dobil tudi Tone Vovko s Tolstege Vrha.

J. PAVLIN

Med ubija klice

Iz novejših raziskav

Med je domače zdravilo, katerega pomen se ob napreduju farmacije ni prav nič zmanjšal, marveč celo poveča. Zanimivo so nekatere novejšie raziskave sovjetskih in ameriških strokovnjakov, ki zaradi zdravilne vrednosti med priporočajo zlasti v prehodnih letnih časih, jeseni in spomladi.

Čebelarji Sovjetske zveze pride- lajo največ medu in tudi v največ- jem obsegu izkoriščajo njegov baktericidni in baktericidni učinek. Tamkajšnji raziskovalci so ugotovi- li, da bacil tifusa pogine v medu najkasneje v 48 urah, bacil griže v 10, najtrdozvočajni mikrobi pa se medu upirajo največ nekaj dni. Za zdravje pa ni pomembna le ta lastnost medu, temveč še nekatere druge. Predvsem med vsebuje lahko prebavljivo fruktozo in glukozo, dokazano pa je tudi, da uživanje medu omogoča popolnejše izkoris- čanje rudnin in vitaminov. Dosti pove že podatek, da je ruska aka- demija znanosti ugotovila, da se je kar 80 odstotkov vseh ljudi, ki so dočakali starost sto let, ukvarjali s čebelarstvom in uživalo čebelje pridelke.

Do podobnih ugotovitev so prišli na drugi strani Oceana. Newyorški zdravnik dr. Schweisheimer, specializist za starostne bolezni, je ugotovil nenavadno mladostno počutje in svežino pri starejših ljudeh, ki so redno uživali med. To je odlična hrana za srce, zelo blagodejno pa deluje tudi na ledvice, mehur in žolč. Priporoča žličko medu zjutraj na tešče (namesto prave kave) in žličko zvečer pred spanjem, tedaj naj bo med razredčen z vodo, mlekom ali čajem. — n

Veterinarska ambulanta Sentjernej

obvešča lastnike psov, da bo cepljenje psov proti steklini za zamudnike dne 26. 3. 1991 ob 16. uri na običajnem mestu v Sentjerneju.

VELIKA IZBIRA SADIK

ČRNO MELJ — Črnomaljska kmetijska zadruga ima v svojih prodajalnah po vsej občini naprodaj vse vrste sadnega drevja: lešnike, sočivje, kosmulje, ameriške borovnice, trsne cepeljenke. Po vsem tem je letos precejšnje povprašanje. Na voljo pa je tudi vrsta dražjih in cenejših okrasnih rastlin, po čemer letos ljudje tudi veliko povprašujejo. Med drugim je moč dobiti vse, od raznih češminov in ognjenih trnov, do skoraj pooblaščenega pušpana in škrlatno rdečega ruja.

področju. Nadalje je zahteval, naj se renta zaradi ekološke ogroženosti izplačuje samo kmetom, ki imajo zaradi tega največ škode. Branko Šoba je kritiziral občinske upravne organe, ki po njegovem mnenju ne opravljajo dobro svojih nalog. Direktor Agrokombinata Ivan Kozole pa se je zavzel za skupno delovanje in skupne cilje.

J. S.

LETOS NA VRSTI DOBLIČE-JERNEJA VAS

ČRNO MELJ — V črnomaljski občini bodo začeli letos z melioracijo 347 ha zemljišč na območju Doblilče-Jerneja vas, ali točneje: v vaseh Jelševnik, Blatnik, Doblilče, Jerneja vas, Grič, Kvasica in Dragovanja vas. Seveda ne bodo prišla v poštev stavbna zemljišča, trajni nasadi, neplodna ali strma zemljišča ter zemljišča z več kot 40 prost. metri kamena na hektar, saj bi bila v tem primeru vlaganja ekonomsko neupravičena. Povsod drugod pa bodo odstranili šibje, skalne samice, planirali zemljišče, odstranili železniško traso, uredili poti in opravili agro ukrepe. Ustanovljena je že melioracijska skupnost, preko katere bodo lastniki oz. uporabniki zemljišč sodelovali z investitorjem. Sicer pa je projekt odobren pri republiškem sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 1991, investicijska vrednost pa bo znana šele po odobritvi recenzijske komisije pri omenjenem sekretariatu. Le-ta zagotavlja za melioracijo tudi 90 odst. nepovratnega denarja, medtem ko je deseti- na udeležba lastnikov oz. uporabnikov zemljišč.

Sadimo več marelic v vrtove

Ob zidovih in zatišnih legah dobro uspeva tudi zunaj priporočenih območij

V Sloveniji gojimo razmeroma malo marelic, saj smo jih npr. v letu 1988 pridelali le 213 t, kar je manj kot en odstotek vse jugoslovanske pridelave. Poleg Primorske so za pridelovanje marelic ustrezní tudi nekateri vzvodni predeli Slovenije s kontinentalno klimo, npr. Bizeljsko in Bela krajina, kjer jih je močno saditi tudi plantažno. Zaradi nevarnosti virusa šarke se za intenzivne nasade priporoča le sajenje brezvirusnih sadik, teh pa pri nas še ni dobili (nekaj jih je iz Italije uvozila drevesnica Kmetijskoveterinarskega zavoda iz Nove Gorice). Za vrtnicarstvo pa so sadike, vzgojene v priznanih domačih drevesnicah, uporabne in ni razloga, da jih ne bi sadili in s tem popestrili izbora sadja.

Marelica je za klimatske razmere dokaj zahtevna sadna rastlina. V prvi polovici zime, ko je še v globokem mirovanju, prenese do -25°C in več, ker pa hitro zaključí zimsko mirovanje, se že ob kratkotrajnih otoplitvah od konca januarja dalje začnejo po rastlini pretakati sokovi, in če kasneje spet nastopi močna ohladitev, lahko pozebe. Nevarne so tudi pomladanske pozebe, saj cvete zgodaj, cvetovi pa prenesejo le -2°C oz. le 0°C, če so pravkar oplojeni. Zato marelico sadimo na lege, kjer ni pomladanskih slan. Ugodna mikroklima zanje je tudi ob hišnih zidovih.

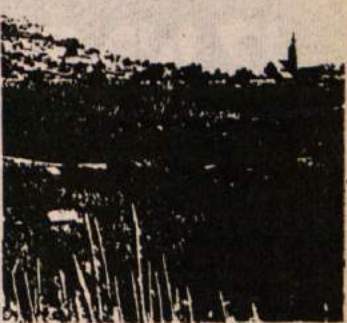
Za naše klimatsko območje se bolje kot na sejancu marelice obnesejo sadike na slivovi podlagi, najbolj razširjena sorta pa je madžarska. Cepljeno mesto sadik mora biti vsaj 50 do 80 cm na tlemi.

Marelica rodi v glavnem na enoletnih krajših mladikah in majskih kiticah. Marelico malo obrezujemo, ker se do- bro obrašča. Pri mladih drevesih v glavnem izrezujemo premočne poganjke, ki konkurirajo vrhu, ali odvečne poganjke, ko so ti dolgi okrog 10 cm.

Običajno je treba zatirati le cvetno monilijo, ki posebno v deževnih pomladih močno napada cvetove in poganjke, ki odmirajo in posušeni ostanejo na drevesu čez poletje. Proti bolezni škropimo prvič ob napanjanju brstov, t.j. približno v tem času. Uporabimo npr. 0,6-odst. cuprablaul Z ali 1-odst. bakreno apno 50. Drugič moramo škropiti ob začetku cvetenja, škropljenje pa ponovimo po približno 8 dneh v polni cvet. Za ti dve škropljenji uporabimo npr. 0,1-odst. ronilan ali 0,25-odst. captan ali 0,3-odst. ciram ali 0,07-odst. enovit M ali 0,2-odst. euparen; slednjega lahko kupimo tudi v embalaži po 20 g, kar je natančen odmerek za 10 l vode.

Zelo pogosto se marelice loti nevarna bolezen, imenovana kap ali apopleksija, pri kateri v poletnem času opazimo

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Priprava žvepleno-apnene brozge

Piše inž. J. Maljevič

Izvajanje varstva vinske trte pred večjim napadom bolezní ali škodljivcev je usodnega pomena za uspeh pridelovanja grozja. Zlasti se moramo zavedati pomena natančnosti, in sicer:

- pri napovedi možnosti pojava bolezni ali škodljivcev ter pravočasnega ukrepanja
- pri določanju vzroka poškodb,
- pri določanju, kateri pripravek je najbolj ustrezen, ne najboljši
- pri izbiri škroplilnice in ustrešnih šob,
- pri izvedbi škropljenja (čimboljša enakomerna popolna pokritost celotne površine delov trsa, ki jih je potrebno zavarovati, ter zmanjšanje izgub škropliva).

Za uspešno napovedovanje je potrebno vedeti, kakšno je bilo stanje v vinogradu v preteklem letu in na koncu vegetacije, sicer ukrepanja na pamet. Z ozirom na ugodno vreme moramo pohiteti z delom v vinogradu, kajti če se bo le-to nadaljevalo, bo trta kmalu začela odganjati. Za nemoteno delo moramo pred pričetkom sezone škroplilnico preskusiti in obrablene šobe zamenjati. Najbolj primerno je pred sezono poskusno z vodo pognati škroplilnico ali jo pripeljati na ustrezno testiranje.

Varstvo pred boleznimi se začne, ko so očesa napeta (faza C oz. stadij volnenga vršička). Sorte škropimo različno glede na njihov čas odganjanja. V tem času seveda, samo če je potrebno, škropimo proti pršicam, oidiju, bakteriozam in črni pegavosti.

Proti črni pegavosti in bakteriozam uporabljamo 4-odstotno modro galico oz. bakrov sulfat, lahko dodamo nekaj apna, vendar, dokler ni zelenih poganjkov, ni nevarnosti ožiga. Proti pršicam in oidiju se

obnese žveplenoapnena brozga. To potrjujejo vinogradniki, ki so jo preskusili. Brozgo je možno kupiti v kartuziji Pleterje ali pa si jo pripravite sami po naslednjem receptu:

Za 100 l potrebujemo 20 kg žvepla in 9 kg živega ali 27 kg mastnega gašenega apna ter vodo. Posoda, v kateri se brozga kuha, ne sme biti bakrena. Žveplo in apno zmešamo v posodi in ob stalnem mešanju dolivamo vodo do 100 l. Posodo damo na zmeren ogenj ter stalno mešamo, dokler ni brozga kuhana. Izhlapelo vodo dolijemo.

● **Kmetijski zavod oziroma njegova enota v Novem mestu vas prosi za sodelovanje pri izvajanju poskusov. Vsi, ki želijo imeti podatke prej in iz prve roke ter so pripravljeno sodelovati ne samo v poskusih pri škropljenju, ampak pri vseh delih v vinogradu, naj se javijo svoji terenski svetovalni službi ali na Kmetijskem zavodu Ljubljana, enota Novo mesto, Sevno 13 pod Trško goro (Kmetijska sála), osebno inž. Jožetu Maljeviču ali po telefonu (068) 20-538.**

Ko zavre, se 45 minut počasi kuha. Če se preveč dvigne, dolijemo hladne vode in zmanjšamo ogenj. Brozga je najprej limonske barve, potem močno rumena in na koncu krvavo rdeče barve. Ko se začne pojavljati zelena barva, je kuhanje končano. Brozgo ohladimo, precedimo v steklene ali balone in na vrh dodamo olja ter zamašimo, kajti v stiku z zrakom se brozga pokvari. Brozga tudi ne sme zmrzniti.

Uporablja se pred brstenjem v 20-odst. koncentraciji (20 l brozge in 80 l vode) in med vegetacijo v 2-odstotni. Čeprav žveplenoapneno brozgo lahko mešamo s cuprablaum, je možnost mešanja potrebno preveriti, zlasti mešanje z bordoško brozgo in modro galico. Pomembno je, kateri pripravke postopoma dodajamo drugemu pripravku. Najverjetneje uspeemo, če v žveplenoapneno brozgo dodajamo modro galico. (Dalje prihodnjič)

gospodinjjski koticék

Zelje — zdravo in okusno

Zelje je zelo stara zelenjava, ki so jo uporabljali že v prazgodovini. Najprej so uporabljali divje vrste zelja, kasneje pa so ga začeli gojiti. Rimljani so ga zelo cenili in mu pripisovali vrsto zdravilnih učinkov. Danes imamo na voljo veliko vrst zelja. Zgodnje zelje uporabljamo za solate, omake in razne juhe. Iz poznih vrst pa pripravljamo kisló zelje, ki je priljubljena jed v zimskem času in tudi pogosto zastopana jed pri raznih praznovanjih, kot je prekmursko gostúvanje, na kolinah, za novo leto in za pusta.

V zvezi z zeljem je dosti prepo- vedni napotkov, kdaj se sadi, reže in riba. V Beli krajini se je ženska vedno preoblekla, ko je šla sadit zelje, da se sadike ne bodo spremenile pri raznih praznovanjih, kot je prekmursko gostúvanje, na kolinah, za novo leto in za pusta.

Zelje je najbolj energijsko vrednost. V 100 g svežega je 30,2 kcal. V zelju je največ ogljikovih hidratov v obliki različnih sladkorjev, škroba, celuloze, pektina itd. Ima tudi nekaj visokovrednih beljakovin-esencialnih aminokislin, ki jih naše telo ne more sestavljati samo, ampak jih vnaša s hrano. Zelje vsebuje tudi precej mineralnih snovi in zaradi ugodnega razmerja med kalijem in natrijem ga uvrščamo med dietno hrano. V kislem zelju je tudi veliko C-vitamina, ki ga lahko zaužijemo le, če z zeljem pri hladni in toplotni

delovanja različnih faktorjev: različnih bolezni, fizioloških motenj in neugodnega stanja okolice, v katerem se drevo nahaja. Pojav naj bi pospeševalo pomanjkanje vode v tleh, neskladje cepiča in podlage, bakterijske, virusne in glivične bolezni, hude zimske pozebe, močna rez v neustreznem času, posebnó, če ne zamažemo ran, itd. S kemičnimi sredstvi se tu ne da nič pomagati, včasih pa se da drevo rešiti, če vejo, ki se je začela sušiti, takoj odrežemo in rano premažemo s cepilno smolo.

Inž. T. STRNIŠA

(Dalje prihodnjič) HELENA MRZLIKAR Kmetijski zavod Ljubljana

JUBILEJ OF NE BO PREZRT

NOVO MESTO — Osvobodilni fronti niti novo osvetljevanje zgodovinskih dejstev in dogodkov ne more vzeti narodnoosvobodilnega pomena, zato letošnja 50. obletnica njene ustanovitve ne bo šla neopazno mimo. Novomeški odbor za pripravo in izvedbo obležitve te obletnice OF je že sprejel okvirni program tovrstnih občinskih aktivnosti. Tako bo naš časopis objavil podlistek o ustanovitvi in pomenu OF, Studio D pa bo pripravil pogovor s člani okroglega odbora OF v letu 1941. O pomenu in vlogi OF s poudarkom na analizi manj znanih in dognanih vprašanj bo organizirana okrogla miza, nasploh pa naj bo ob tej priložnosti poskrbeli predvsem za seznanjanje mladih s pomenu, cilji in vsebino OF. 25. aprila bo v počastitev tega jubileja kulturna prireditev mladih v Domu kulture, 1. maja pa na Javorovici osrednja občinska proslava, združena s tradicionalnim prvomajskim srečanjem. V znamenju 50. obletnice OF bo tudi zbor aktivistov OF novomeškega okrožja 18. maja.

»Moj dom« v Bučni vasi

Zakonca Mesojedec zastopata Dekorativno, Idejo in Odejo

BUČNA VAS — Kar doslej ni uspelo trgovinam v družbeni lasti, je uspelo mlademu paru Bernardi in Silvu Mesojedec. Na svojem domu v Bučni vasi sta v začetku marca odprla trgovino, v kateri se tisti, ki skušajo dati svojemu stanovanju nov navdih, kaj radi ustavijo. Bernardi in Silvo sta se namreč odzvala na povabilno k sodelovanju in tako odprla novomeško predstavništvo Dekorativne iz Ljubljane, Ideje iz Kamnika in Odeje iz Škofje Loke. »Moj dom« sta poimenovala prodajalno, ki stoji na vidnem mestu nasproti Cestnega podjetja v Bučni vasi.

»Glede na to, da je dostop z avtomobilom in parkiranje enostavno, je za tako prodajalno kar prav, da je malo umaknjena iz centra mesta. Imamo razna dekorativna blaga, blago za zavese in gotove zavese, prte, prešite odeje, posteljna pregrinjala, blazine, posteljne nadvloške, razne vrste okenskih rolojev in celoten otroški program.« Odeje, pravi Silvo Mesojedec, ki je kljub novi dejavnosti še vedno zaposlen v Iskri, saj meni, da v sedanjih negotovih razmerah ni, da bi človek kar tako planil v neznan, ampak mora počakati vsaj nekaj mesecev in vi-

Silvo Mesojedec

deti, če je novi podjetniški veter res pristen in tak, da bo dal rezultate. Ševeda kupci kljub temu niso prikrajsani, saj jim je v času, ko je trgovina odprta, ob delavnih od 9. do 13. in od 14. do 18. ure ter ob sobotah od 8. do 12. ure, vedno na voljo prijazna postrežba. V ta namen zaposluje mladi par v trgovini tudi pripravnico.

T. J.

PRIPRAVE NA TEDEN CVIČKA — Še dober mesec nas loči od največje dolenske turistične prireditve, 19. tedna civčka in 2. vinogradniškega sejma, ki bo od 1. do 4. maja na Glavnem trgu v Novem mestu. Organizator Društvo vinogradnikov Dolenske je v tem času še v negotovosti, saj se izvršni svet še ni izrekel o morebitnih omejitvah v zvezi s to prireditvijo. Vinogradniki vztrajajo, da bo prireditev na trgu ali pa je ne bo. Na sliki: gostilne pod Gorjanci so bile koncem minulega tedna v znamenju pokušanje civčka in dolenskih belih vin, ki ga je pripravila podružnica Podgorje. Dobro je bil obiskan tudi bife Marje Stangelj v Goini vasi, ki so ga odprli pred dobrim mesecem. (Foto: Janez Pavlin)

Socialistom so glavni ljudje

Delovanje Socialistične stranke usmerjeno predvsem v parlament, da bi, čeprav v opoziciji, uresničili čim več svojega programa in rešili probleme ljudi

NOVO MESTO — »Mogoče smo v naši stranki malo dolgo čakali, čeprav smo v Novem mestu še zmeraj v prvi polovici tistih v Sloveniji, ki so že ustanovili področni odbor socialistične stranke. Po eni strani pa je dobro, da nismo hoteli. Ljudje so videli, da nekaj manjka; posebno očitno je bilo to v krajevnih skupnostih, kjer je bila Socialistična zveza zmeraj močno delavna,« pravi Boris Dular, predsednik pred dobrim mesecem oblikovanega novomeškega področnega odbora Socialistične stranke Slovenije.

SSS, področni odbor Novo mesto, ima člane že po vseh krajevnih skupnostih, sicer pa na račun svojega programa in dela računa predvsem na simpatizerje, ki naj bi bili kasneje tudi volivci. Za to vedo, da bodo morali pripraviti tudi dobre kandidate, če bodo hoteli uspeti. Novomeški odbor Socialistične stranke je nedavno odprl tudi strankarsko pisarno, v katero ljudje s svojimi problemi in interesi že vztrajno zahajajo. Načrtujejo tudi ustanovitev svojih podružnic v večjih krajevnih skupnostih.

Sicer je ključno delo Socialistične stranke usmerjeno v parlament. »V parlamentu delamo kot konstruktivna opozicija. Želeli smo, da bi bila skupščina jedro, v katerem se bo dalo kaj pametnega dogovoriti, izvršni svet pa bo to naredil. Dejansko skupščina ob 70 odst. delegatov, ki v glavnem le hodi na seje, stvari prepušča vladi, zato smo mi predlagali ustanovitev odborov, ker želimo nadzor nad tem, kaj se dela. Tudi sicer smo že dali vrsto pobud, ki niso bile sprejete, zdaj pa prihajajo spet na površje, na primer predlog za izdelavo socialnega programa, ki je zdaj v programu skupščine; na predlog, da so družbene dejavnosti potrebne posebne skrbi, zdaj pa je predlog za posebno občinsko ministrstvo zanje. Tako je šlo mimo veliko na videz manj pomembnih stvari, ki kažejo, da so naša razmišljanja pravilna. Naš program je bil že pred volitvami na vseh področjih široko zastavljen, v parlamentu se trudimo, da bi čim več tega programa v teh štirih le-

tih tudi uresničili. Mi si pač ne kujemo političnega dobička, ker so nam prvi ljudje s svojimi potrebami,« pravi Dular.

Boris Dular

Z. L.-D.

Novoline že daljša linijo

Ustanavlja dvoje novih podjetij in tri predstavništva

NOVO MESTO — Novoline, mešano podjetje za finančne, tehnične in poslovne storitve v Novem mestu, se je slabega pol leta po ustanovitvi prejšnji teden na tiskovni konferenci predstavilo javnosti.

Njegovi ustanovitelji so bili podjetja Novoles, Kolpa in pa fizične osebe, predvsem nekdanji zaposleni iz ekonomsko-finančnega sektorja Novolesa. Novoles je tudi prispeval skoraj dve tretjini ustanovnega kapitala in si s tem zagotovil tudi največ glasov pri upravljanju podjetja, vendar ne večine, saj je s statusom podjetja določeno, da nobeden od družabnikov ne sme predstavljati več kot 49 odstotkov glasov.

Sedaj znaša kapital podjetja nekaj več kot pol milijona nemških mark, še letos pa računajo, da se bo osnovni kapital s pridobivanjem novih družabnikov povečal na en milijon, pri čemer naj bi bil razporejen tak, da nobeden od

• Zaradi predvidene širitve poslovanja je Novoline ustanovil še dve podjetji. To sta Družba za prenovalno, ki naj bi se specializirala za izvajanje posameznih razvojnosanacijskih projektov, ter Depo, ki je namenjeno izvajanju posameznih rizičnih finančnih poslov. Sedaj ima Novoline 20 zaposlenih delavcev, svoje delo pa opira tudi na večje število zunanjih sodelavcev in svetovalcev. V kratkem nameravajo oblikovati organizacijske enote v Krškem, Črnomlju in v Ljubljani, kjer bi se radi usposobili za sodelovanje na borzi in s tem pomagali tja tudi dolenskemu gospodarstvu.

družabnikov letos ne bi predstavljali več kot 30 odstotkov deleža, prihodnje leto pa naj bi se delež znižal celo na največ 15 odstotkov. S tem bi se Novoline še bolj približal uveljavljanju čistih podjetniških odnosov in se osvobodil lastniških, pokroviteljskih in drugih pritiskov, kar je v zadnjem času povzročalo nekaj trenj.

Lansko poslovanje je glede na angažirani kapital prineslo 15,5 odst. dobička, za letos pa imajo že sklenjene letne pogodbe za opravljanje rednih finančno računovodskih storitev s 17 poslovnimi partnerji, med njimi s trinajstimi Novolesovimi podjetji. Dejavnost podjetja je vsebinsko razdeljena na finančni inženiring, kontrolo in ekonomskorazvojne storitve in naložbe, pri čemer je treba posebej izpostaviti devizno poslovanje in zunanjo trgovino, strokovno pomoč v postopkih ustanavljanja in organizaci-

Področni odbor Socialistične stranke Slovenije Novo mesto bo v kratkem pripravil razgovor s poslanci v republiškem parlamentu, ki so med najbolj aktivnimi. Ljudje naj bi jim tako neposredno povedali, kaj jih žuli, poslanci pa njim, kaj se dogaja v skupščini. Organizirali bodo tudi razgovor o lokalni samoupravi, ki je zdaj v fazi preoblikovanja. Dular pravi, da se bodo socialisti zavzeli za to, da se ideja ljudem pošteno predstavi in da se jim da možnost, da se sami odločijo, kje in v kakšni obliki organiziranosti bodo živeli. Nov predlog manjših občin in močne republike je za sedanjoo novomeško občino po svoje hudo vprašljiv. Kako bodo majhne, nerazvite občine razreševale komunalne, socialne in druge probleme, ki se bodo tam najprej in najbolj kazali? In kako se bodo takšne majhne občine postavile v republiko, če se že zdajšnje težko? Kar se odnosa z drugimi strankami v občini tiče, Dular pravi, da z vsemi normalno komunicirajo, še naprej pa socialisti ne nameravajo skleniti nobene vnaprejšnje koalicije, čeprav bo v prihodnosti gotovo prišlo do povezovanja na levi.

je podjetja ter lastninjenje in privatizacijo ter cenitve premoženja, kar bo postalo aktualno zlasti s sprejemom in uveljavljanjem nove zakonodaje.

T. J.

Dragica in šest praznih stanovanj

V stari šoli na dvorišču gradaškega gradu

GRADAC — Pred dvema letoma so s solidarnostnimi sredstvi preuredili staro šolsko poslopje na dvorišču gradaškega gradu in v njem uredili 6 stanovanj. Od takrat so ta stanovanja prazna in propadajo. Še bolj in še hitreje bi propadala, če ne bi bilo Dragice Žibert.

Dragica živi v tej hiši že skoraj 40 let. Dolgo je s svojo družino bivala v spodnjih prostorih. »Ko se je učiteljica odselila, so bili tako dobri, da so mi dali njeno stanovanje,« pravi. Dragica je bila v gradaški šoli čistilka in kuharica, kurjač in še vse ostalo, kar je bilo treba. Ko se je šola odselila v Podzemelj, je tam delala še 10 let, sedaj pa je že peto leto v pokoju. »Oba z možem sva v pokoju. On je šel kot kamnosek invalidsko, jaz pa tudi nimam polnih let in se sedaj mučim in kar naprej delam. Sicer pa delam od rojstva in brez dela ne bi mogla živeti. Če bi me preselili, kot se je govorilo, v Metliko, bi umrla. Tukaj imam njivo in živali,

Dragica Žibert

od psa in kokoši do prašičev in ovac. Tako veselje in ljubezen imam do živali in do zemlje, da se ne da povedati. Ko delam na njivi, se z njo pogovarjam in se vse zmemim,« živo pripoveduje Dragica, ki jo poznajo kot delavno žensko.

Le njenega stanovanja v stari šoli niso nič urejali, ker je Dragica že vse prej sama uredila in sproti popravljala. »Če je bilo kaj narobe, smo se sami lotili dela ali dobili mojstra, nikoli nisem šla v Metliko na stanovanjsko. Tudi stroho smo sami popravljali.« Zato še toliko manj razume, da sedaj 6 stanovanj toliko časa praznih propada. »Ne morem gledati, da bi se delala še večja škoda, in čeprav nimam nič od tega, jih zračim, pometem, pobrišem prah, gledam, da ne zamaka; sama sem najela vodovodjarja, da je pred zimo spustil vodo iz cevi in jo zaprl. Sem bi morali naseeliti potrebne in primerne ljudi. Vsakega ne bi smeli dati noter, ampak take, ki bi lepo ravnali in pazili na red in čistočo.«

A. B.

CENE — Denarnice v žepih so tako tanke, da izdaja vsakega dinarja zahteva manjši finančni elaborat. Tega bi se morali zavedati tudi trgovci, vendar se nekateri obnašajo, kot da so pravkar izumili trgovino. Tako na primer stane 10 dek želodčka pri Dolenjki na Glavnem trgu 25 din, pri KZ Krka čez cesto pa je enaka količina te mesnine po 12 din. Morda gre za želodčke različnih proizvajalcev, mogoče je, da kakovost ni enaka, vendar je 100-odstotna razlika v ceni opravičljiva le, če so Dolenjkino mesnino izdelali iz svetih krav in pujskov s posebno umetelno zavahanimi repki.

BIFE — Da je bife v novomeški športni dvorani zlata jama, ni nihče obehal na boben, čeprav se je pred razpisom za novega oskrbnika v mestu šušljalo, kako ta ali oni zasebnik trdi, da bo za najem dal ponudbo, od katere se bo novomeški športni zvezi zavrtelo v glavi. Vrtelo se ni nič in nikomur, ker je bil prvi razpis za najem nekoliko umaknjen, bife pa potihem odstopljen odbojarskemu klubu Pionir. Samo enkrat je treba uganiti, da si bodo odbojkarji s točenjem pijače skušali zaslužiti prenekateri dinar, nekoliko nerodno je le, da za to dejavnost niso registrirani. Pa se bo tudi to uredilo, saj se je v našem mestu še vse.

ČEBELE — Tekstilci bi morali bolj gledati, kaj vse dajo na trg. V časih ekologije in zelenih jih seveda lahko razumemo in pozdravljamo, da so za prevleke na stolihi ponudili blago v vzorcu čebeljega satja. Nad delčkom narave je bila navdušena tudi naša someščanka, mojster je spretno pretapeciral kuhinjske stole, nakar je sledil jok in stok. Gospa ima dva majhna otroka, ki pa že vesta, da je čebelca Maja eno, resnične čebele pa drugo. Satni vzorec na stolihi pripisujata pravim čebelam, ni si sile, ki bi ju pregovorila, naj sedeta na čebelji sat. Otroka imata seveda prav, tekstilci pa narobe. Psihologija kupca je res hudič!

Ena gospa je rekla, da so naše prednike na vojske z vzhoda opozarjale grmade, danes pa je znak nevarnosti vsa noč budna hrvaška televizija.

NOVE CENE KOMUNALNIH STORITEV

NOVO MESTO — Novomeški občinski izvršni svet je prejšnji teden ugodno ocenil finančno poslovanje javnega podjetja Komunala Novo mesto v preteklem letu ter sprejel program dela za letošnje leto, pri tem pa naložil Komunali, da mora v aprilu izdelati in predložiti izvršnemu svetu terminski plan vlaganj in plan zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev. Hkrati je sprejel sklep o novih cenah komunalnih storitev, ki bodo veljale od 1. aprila 1991. Kubični meter vode bo po novem gospodinjstvu stal 7,47, negospodinjstvo 8,85 in gospodarstvo 13,99 din, kanalizacijskih odplak 5,80 din za kubični meter in odvoz smeti 0,828 din od kvadratnega metra stanovanja.

Sprehod po Metliki

SEJE METLIŠKEGA IZVRŠNEGA SVETA DOLGO TRAJAJO, predvsem zaradi obširnega dnevnega reda, a tudi gospodje poslanci so gostobesedni. Vsaki stvarci hočejo priti do dna, saj so postali volivci po nastopu demokracije dosti bolj kritični in zahtevni. Člani izvršnega sveta se zavedajo, da je vsaka njihova odločitev deležna natančnih pretresov, analiz in pripomb. Ne morejo si dovoliti, da bi z nepremišljenimi sklepi vznemirjali že tako vznemirjeno javnost.

PESNIK, SICER PA TRGOVEC, DUŠAN BEČAJ-DULE je zbral okrog sebe piščo mlade Belokranjce in izdal časopis Hanibal. Gre za fotokopirno izdajo formata A 4, vsebinsko pa je časopis zasnovan dokaj pestro. V njem najde človek razmišljanje o seksualnem življenju Slovencev po plebscitu, najti pa je tudi misli o poskusu revizije socializma. Časopis bo brez dvoma deležen velike pozornosti, vsaj takšne kot pred leti Razmerja.

V METLIŠKI OBČINI JE VSE POSTOJEJE slišati stavek: »Smo za to, dokler nič ne stane.« Pri tem so mišljene različne akcije, ki bi jih bilo treba izvesti, a v občinskem proračunu ni cvenka. Z drugimi besedami povedano: sedanja metliška oblast podpira vse zamisli, ki vodijo v boljši in svetlejši jutri, dokler ni treba priskrbiti denarja iz občinske vreče.

METLIŠKO KOMUNALNO PODJETJE se je odločilo podražiti vodarino za 5 din pri kubičnem metru porabljene vode. Odgovorni zagotavljajo, da bo tako zbrani denar porabljen namensko za vzdrževanje in razširitev vodovodnega omrežja. Sedanje vodovodne cevi, stare in dotrajane, so že tako luknjaste, da steče iz njih ogromno vode, prepotrebne za industrijo in gospodinjstva. Ponekod so izgube kar 80-odst., vendar tega ne gre povežati z dejstvom, da Metličani rajši pijejo brizgance kot vodo.

Sindrom proračunskih utopljenec

Za 14 odst. zmanjšani osnutek občinskega proračuna povzročil burne reakcije

METLIKA — Razprava o osnutku proračuna občine Metlika za letošnje leto je bila osrednja in, če ne upoštevamo standardnih uvodnih točk in poročil o lanskem delu dveh medobčinskih ustanov, ki so minila brez razprave, tudi edina točka zadnje seje zborov občinske skupščine. Po končani razpravi je sledil odmor, po odmoru pa zbor združenega dela ni bil več sklepljen in skupščina ne bi mogla več sprejemati sklepov in odločitev, zato je predsednik sejo zaključil. Je pa bila zato tista »edina« točka toliko bolj burna in vroča.

Vse se je zapletlo zato, ker je izvršni svet moral tik pred skupščinsko sejo zaradi republiških zahtev osnutek proračuna zmanjšati za celih 14 odst. In tako popravljeni novi osnutek so delegati dobili na klopi tik pred začetkom seje. Prejšnji osnutek, ki so ga temeljito in po številnih usklajevanjih pripravili v metliškem izvršnem svetu, je predvideval dobrih 86,5 milijona proračunskih prihodkov, po novem, ko so ga morali zaradi republiškega »režanja« zmanjšati za 14 odst., se je ta vsota znižala na 74,8 milijona dinarjev ali skoraj za 11,7 milijona dinarjev. To pa je vsota, ki v metliški občini ogromno pomeni.

Seveda v tako kratkem času tudi ni moglo priti do ponovnega usklajevanja, zato je bilo na seji raznih zamer, očitaj in tudi hudih besed več kot preveč. To je sicer po svoje razumljivo, kajti že prejšnji osnutek proračuna nikomur od porabnikov ni obetal niti najmanj lagodnega življenja, pa naj gre za družbene

dejavnosti, splošnokomunalno rabo ali delo občinskih upravnih organov. Ta 14-odst. minus šok pa je sploh vse stvari postavil na glavo, prebudile so se razne strasti, nekateri so reagirali, kot da bi se utapljali, in da bi rešili sebe, bi potunkala koga drugega. Tako je eden od kmetov skoraj zahteval, naj se denar za borbevske priznavalnine nameni za pospeševanje kmetijstva, ki mu je ta osnutek res namenil le borih 712 tisočakov, športu in kulturi tudi ne bi nič dal.

No, večji in težji problemi pa so pri družbenih dejavnostih in komunalni rabi, ki sta največja proračunska porabnika: družbene dejavnosti z 48 odst., komunala pa s 24 odst. Prvim je novi osnutek proračuna odvzel skoraj 4,5, drugi pa kar 6 milijonov dinarjev. Tu se pa stvari začnejo že majati, kajti, kot rečeno, še s prej obetanim denarjem bi komaj za silo prišli skozi. Šolstvo v metliški občini bi tako dobilo 2 milijona dinarjev manj, kar bi med drugim pome-

pomanjkanje pitne vode, če ne bodo vsako leto za preskrbo z vodo namenili sredstev v vrednosti milijon nemških mark.

A. BARTFIJ

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 23. marca, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Market Dolenjka na Cesti herojev
- v Šentjerneju: Samopostrežba Mercator
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Vrelec
- v Žužemberku: Market Dolenjka
- v Straži: Samopostrežba KZ.
- V nedeljo bosta od 8. do 11. ure odprti v Novem mestu: prodajalna Pri vodnjaku na Glavnem trgu 3, v Črnomlju: Market Čardak.

SLOVENIJA, MOJA DEŽELA — Nedavno smo v tej rubriki pisali o tem, kako po občini krožijo avtomobili s hrvaškimi registracijami, katerih lastniki pa so čistokrvni Belokranjci, živeči v deželici ob Kolpi...

SMETI — Pomlad odkriva tudi številna divja smetišča. V črnomaljski občini se jih našlo že kar precej, ki so šli preštevati, koliko nesnage je posejane po gozdovih, kotanjah, vrtačah in še kje...

Drobne iz Kočevja

NITI ZA OTROKE NI VEČ DENARJA — Za tako imenovani otroški abonma Kulturnega centra Kočevje je bolj malo zanimanja. Čeprav je cena abonmaja (8 prireditve) samo 240 din, se je zanj v šoli prijavilo malo otrok.

KDAJ KLIC V STISKI? — Nekateri predlagajo, naj bi tudi v Kočevju uvedli telefonsko številko za tako imenovani »Klic v stiski«. Zaradi padajočega standarda je vedno več ljudi v stiskah, iz katerih si sami ne znajo pomagati.

MLADI UMETNIKI — Minuli četrtek so v kočevski osnovni šoli razglasili rezultate Pršernovega nagradnega natečaja za literarno, likovno in glasbeno izražanje učencev. Natečaja se je udeležilo okoli 40 učencev, na zaključni prireditvi, združeni s literarnim večerom, na katerem so učenci višjih razredov brali svoja literarna dela...

Ribniški zobotrebci

PRESTAVITI ŽIVO MEJO — Strokovnjaki ugotavljajo, da je pri osnovni šoli in Oražnovi hiši ob Solski ulici treba prestaviti živo mejo oziroma ograjo, da bo preglednost na križišču večja. Tu naj bi postavili še mehansko-opozorilne zavore in poskrbeli za redno vzdrževanje semaforja.

SE NEKAJ PROMETNI — Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu predlaga, da je treba odpraviti nekatere kritične točke (Brinškova hiša v Zamostecu id.), primerneje je treba urediti križišča pri Žulju in v Hrovači, zgraditi pločnik ob magistralni cesti na osekku Breg-Ribnica, proučiti možnost za ureditev železniškega prehoda med Inlesom in Rikom pa tudi prometne poti opremiti z ustrezno signalizacijo.

SADJE IN TRZNICA — Ribnica še nima tržnice, v kratkem bo odstranjen tudi kiosk PIK Vinkovci pri cerkvi. Tudi drugim prodajalcem sadja in zelenjave na pločnikih v Šeškovi ulici in drugod ne kaže najbolje.

Trebanjske iveri

BREZ — Namestnica republiškega sekretarja za kmetijstvo je bila na trebanjski razstavi domače obrti kljub nekoliko hladnejši sapici, ki je vela zunaj, brez plašča. Po nekaterih podatkih ji ga je nekdo ukradel onstran Alp, potem ko ji je kratko malo vlomil v avtomobil, tako kot so vdirali v vozila veseljakov, ki so nedavno cvetkarily pod Trško goro, se pravi tostran Alp. Namestnicu zdaj predstavljajo za vzorec. Brez plašček in sčasoma brez vse obleke bi bili lahko tisti, ki bi v Trebnjem in drugod v deželi sli kupit gradbeno parcelo, ki je neznansko draga, ker zahtevajo tolikšno odškodnino za plodno zemljo.

ZOBOTREBCI — Gostilna Grmada spada v ustanove, ki ima vsaj občasno zelo debele zobotrebce. Poleg mesnin bo zato verjetno začela dostavljati na mize gostom tudi priložne desnike, da si bodo konice zobotrebcev deloma obtesali. Gostilna bi jo z zobotrebci nemara najbolje odnesla pri nemških gostih, ki menda sploh nočejo po jedi šariti po zobeh, češ da je to grdo. Če mogoče, ampak čemu potem v Trebnjem nednarodno zanimiva razstava izdelkov domače obrti, h katerim sodijo tudi zobotrebci?

SVOBODNA LJUBEZEN — Trebanjskim kravam bodo preskrbeli bike, ker vse niso zadovoljne z njihovimi namodestki. O tej pridobitvi so že večkrat razpravljale, namreč pristojne ustanove v občini. Uvedba štirinožnih korenjakov je, kot kaže, pomembna, mogoče pa ni za odmet tudi to, v katerih hlevih bodo iskani sorodniki bivolvov imeli svoje ordinacije.

IZ NAŠIH OBČIN

Obetajoči načrti za ogrožene

V črnomaljski občini demografsko ogroženih 8 krajevnih skupnosti in še številne vasi — Poudarek razvoju turizma — Brez naložb vsekakor ne bo šlo

ČRNOMELJ — Na podlagi Zakona o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij v Republiki Sloveniji se od leta 1991 — 1993 štejejo za demografsko ogrožena območja krajevne skupnosti in območja v črnomaljski občini, ki ležijo v desetikilometrskem pasu ob slovensko-hrvaški meji. V tem pasu so krajevne skupnosti Adlešiči, Stari trg, Vinica, Griblje, Butoraj in Dragataš.

Poleg omenjenih krajevnih skupnosti ob republiški meji je demografsko ogrožena še krajevna skupnost Talčji Vrh, v prehodnem obdobju do leta 1993 pa tudi krajevna skupnost Tribučje. V skladu z republiškim odlokom se za demografsko ogrožena področja štejejo tudi območja naselij Bistrica, Doblječa, Doblječa Gora, Grič pri Doblječi, Krvavčji Vrh, Miklarji, Mihelja vas, Rožanec, Brezova Reber, Cerovec, Črešnjevce, Gradnik, Kal, Kašča, Maline, Nestoplja vas, Omota, Osojnik, Podreber, Sodnji Vrh, Stranska vas, Štrekljavec, Vrtača. Kot gorsko-višinska in s tem demografsko ogrožena pa so v črnomaljski občini še naselja Brezje, Hrib, Rožni Dol in Sredgora.

V črnomaljski občini so za vsa ta območja, predvsem pa za osem demografsko ogroženih krajevnih skupnosti, pripravili obsežno gradivo o možnostih razvoja. Ker kar šest obmejnih krajevnih skupnosti leži ob Kolpi, je poudarek dan razvoju turizma, predvsem kmečkega, ki bi postal dopolnilna dejavnost na majhnih kmetijah. Le-te naj bi se, kot si tovrstne razvoj zamišljajo v Črnomlju, specializirale za posamezna področja. Ponekod bi bil poudarek na domači hrani, drugje na ribolovu, lov, spet drugod bi dajali prednost kmečkemu in vinogradiškemu turizmu ipd.

Kot najpomembnejše turistično-oskrbno središče v občini naj bi se razvijala Vinica, kot manjša turistična središča pa Dol-Prelesje in Adlešiči, medtem ko naj bi bil turizem v Damlju in Žuničih usmerjen v razvijanje rekreacije v naravnem okolju. Načrti so, vsaj na papirju, obetajoči. Seveda pa jih bo potrebno najprej spraviti v življenje, če bodo hoteli v črnomaljski občini doseči cilj: da se bodo ljudje zlasti iz krajev ob Kolpi prenehali odseljevati. Če namreč primerjamo najnovije podatke s tistimi iz popisa prebivalstva v letu 1981, ni težko ugotoviti, da je vsa ta leta število prebivalcev upadalo. Tistim, ki so pripravljeno ostati, bo torej potrebno omogočiti vlaganja, da se bodo lahko preživeli.

M. BEZEK-JAKŠE

Ni nepravilnosti Priznavalnine v Sloveniji

ČRNOMELJ — Na predzadnjem zasedanju zborov tukajšnje občinske skupščine je bila dana pobuda, ki naj bi jo posredovali republiški skupščini in po kateri bi spremenili zakon o priznavalninah, češ da prihaja pri delitvi tega denarja do nepravilnosti.

Na oddelku za občino upravo in proračun pri občinski skupščini so pojasnili, da so priznavalnine kot vrsta socialne pomoči udeležencem NOV zakonsko enotno urejene v vsej Sloveniji, prejemajo pa jih samo tisti upravičenci, ki jim pripadajo v določenem znesku, medtem ko se ne morejo zmanjšati ali ukiniti, dokler ne pride do sprememb. Te pa so sprememba števila družinskih članov ali dohodkov upravičenca, zakonca ali vzdrževanih družinskih članov. V črnomaljski občini sedaj prejema priznavalmino 625 upravičencev. Najnižja znaša 314, povprečna 1.375,90, najvišja pa skupaj z dodatkom za potrebo in tujo pomoč 4.900 din. Ta dodekate prejema 5 upravičencev.

• V političnih vich ljudje uživajo kot otroci v prepovedanih igrah. (Pečjak)

Lahko je rušiti, težje pa graditi

Razmislek ob predlogu za novega mandatarja

KOČEVJE — Na sestanku strank in predsedstva občinske skupščine 11. marca je stranka SDP predlagala za novega mandatarja občinskega izvršnega sveta svojega člana Alojza Petka diplomiranega pravnika. Drugih predlogov za to dolžnost ni bilo. Stranke do te seje o tem predlogu na svojih ločenih sejah še niso razpravljale. Vendar na razširjeni seji predsedstva občinske skupščine nihče ni predlogu nasprotoval.

Alojz Petek je bil med drugim doslej v Kočevju javni tožilec, predsednik občinskega izvršnega sveta in direktor Tekstilane, na političnih dolžnostih pa je bil med drugim v vodstvenih organih občinske ZK in predsednik občinske konference SZDL (mimogrede: v času, ko se je kočevska SZDL odpovedala sofinansiranju Dolenjskega lista, ki ni pisal vseeno takratnim občinski oblasti).

V razpravi o tem predlogu je predsednik kočevske SSS med drugim dejal, da bo njihova organizacija ta predlog šele obravnavala in da ima Alojz Petek moralne, strokovne in druge reference in da bi bil lahko mandatar, kakršnega pričakujemo. Predstavniki SDP pa je poudaril tudi Petkovo uspešno delo kot nekdanjega predsednika občinskega IS.

Vendar ne bi smeli iti po načelu, da v sili vrug muhe žre (saj drugega predloga za mandatarja ni bilo), ampak bi morali temeljito pretehtati Petkovo dosedanje delo. Predvsem še, kaj je kot predsednik IS napravil za napredek občine in izvrševanje planov, pa tudi, kako je njegovo delo na tej dolžnosti vplivalo na današnji slabi položaj občine. Pošteno je treba presoditi vse dobro in morebitne pomanjkljivosti ter njegove (2) možnosti, da bo prispeval k reševanju sedanjega težkega položaja. Prav tako bi kazalo presoditi njegov prispevek k reševanju ali propadanju podjetja Tekstilana.

In še to: O strankah, ki znajo le rušiti vsaka posebej pa nima vsaj enega do brega kandidata za vsako dolžnost, pa volivci gotovo ne bomo imeli dobrega mnenja. Stara ljudska modrost namreč pravi: Ne ruši stare hiše, dokler si nisi postavil nove!

JOŽE PRIMC

PREDNOST EKOLOGIJI

OSILNICA — Novi svet KS Osilnica je pred kratkim prevzel posle od starega sveta. Predsednik sveta je Stanko Nikolič, za njegovega namestnika so izvolili Antona Rugoleta, tajniške in blagajniške posle pa bo opravljal Anton Volf. Izvolili so tudi odbor za pospeševanje razvoja KS, ki ga vodi predsednik Stanko Nikolič. Njegov namestnik v tem odboru je Željko Knavs, izmenovodja v LjV. Predsednik Stanko Nikolič je na vprašanje, čemu iz programa KS bodo dali letos posebno pozornost, odgovoril: »Predvsem bo to uresničevanje skupnega programa iz dogovora treh občin o razvoju zgornje Kolpske doline, ekologija in komunalno-cestna dejavnost. V krajevni skupnosti bomo nadaljevali in dokončali lani ali že pred leti začeta dela kot športno-turistično-rekreacijski center s kajak stezo v Starih malnih, posodabljali bomo ceste, zgradili čistilne naprave in priklučili nekatera naselja na nje, nadaljevali pa bomo tudi z urejanjem vodovodov in cest. Tudi v naši krajevni skupnosti bomo dali prednost ekologiji.«

Čudni pisci z neznanimi nameni

Oznake pri stikalih razburile stanovalce

ČRNOMELJ — Tukajšnja Liberalno-demokratska stranka je pred časom opozorila, da so stanovalci na hodnikih v nekaterih črnomaljskih stanovanjskih blokih opazili različne oznake, na podlagi katerih so se razširile govornice, da je z njimi skušal nekdo ožigosati državljanke nevarne državljane. Na oznake so bili bolj pozorni stanovalci, ki niso slovenske narodnosti, ljudje iz nacionalno mešanih zakonov in uslužbenci JLA.

S črnomaljske postaje milice so pojasnili, da so na osnovi telefonske obvestila občana, živečega v bloku v Ulici 21. oktobra 17a, ki je bil zaskrbljen zaradi različnih znakov, napisanih ob vhodnih vratih svojega stanovanja, pregledali vse zidove ob vhodnih vratih v stanovanja. Ugotovili so, da so ob vseh stikalih zvoncev pred vhodnimi vrati s kemičnim svincnikom napisani razni znaki, in sicer črke X, L, O ali II. Ugotovili pa so tudi, da so bili znaki brez vsakršne povezave glede na narodnost stanovalcev, saj v tem bloku stanujejo Slovenci, Hrvatji in Srbi.

Čez nekaj dni so se podobne oznake pojavile tudi v drugih stanovanjskih blokih v Ulici 21. oktobra pa v sosednji Cankarjevi in Kajuhovi ulici, Moše Pijadejevi in na Kolodvorski cesti. Med ožigosanci so bila tudi stanovanja pripadnikov JLA, znaki pa so bili pri stikalih zvoncev in luči. Vendar pri zbiranju obvestil, kot pravijo na postaji milice, ni bilo moč ugotoviti, kdo in zakaj bi označeval stanovanja, prav tako pa tudi ne z zanesljivostjo sklepati, kakšne namene so imeli pisci.

M. B.-J.

Obrti le možnosti za delo

To so obrtniki pričakovali od nove oblasti — Trenutno je še vedno več pomoči v besedah kot v dejanjih

RIBNICA — Tudi ribniška podjetja so vedno bolj v težavah. Groze stečaji. Začela so se odpuščanja delavcev oz. čakanje na delo doma. Mnogi pričakujejo rešitev v razvoju obrti. Na razgovoru z najodgovornejšimi člani ribniškega obrtnega združenja in nekaterimi obrtniki smo zastavili predvsem vprašanja o sedanjem stanju ribniške obrti in o sodelovanju s podjetji, ki so vedno bolj v težavah in računajo s presežki delavcev. Bi odvečne morda zaposlili v obrti? Odgovori so bili:

Po vojni je družba gledala na obrtnike kot na razredne sovražnike. Pred leti so se v besedah začeli zavzemati za razvoj obrti, naredili pa niso nič. Tako v Ribnici že več let je govore o obrtni ceni. Sistem izobraževanja pa je bil tak, da ni usposabljal dobrih obrtnikov. Tako v Ribnici nimamo nobenega mlajšega mizarja, ki bi znal narediti vrata ali omaro. Vsi so v glavnem tehniiki, polkvalificirani ali priučeni. Tudi izučeni obrtniki so se raje zaposlili v podjetjih, kjer so bili za malo dela dobro plačani in so med redno službo študirali, kako bodo šušmarili doma. Pomanjkanje obrtnikov pa je v Ribnici in občini bolj navidežno, saj delo postore šušmarji.

Kljub težavam podjetij še ni posebno veliko zanimanja za zasebne dejavnosti, ker tudi odpuščanja še ni. Riko je z dodelitvijo prostorov omogočil dvema svojima pravnikom zasebno dejavnost. V Inlesu se že zanimajo, kateri lesni obrtniki delajo v občini in bi lahko pogodbeno sodelovali z njimi, a dalj od tega povpraševanja še ni prišlo.

Kljub tem in drugim zapletom obrt v ribniški občini nekako živi ali vsaj živori. Predsednik obrtnega združenja Tomaž Šulentič pravi, da so od sedanjih, novih oblasti pričakovali predvsem normalne delovne možnosti za obrt, ne pa brskanj po Rogu. »Če bodo pogoji dela primerni, bomo oblast spoštovali, sicer pa jo bomo rušili, kot smo prerinjo.« pravi predsednik Šulentič.

J. PRIMC

- Če se človek proda na milost ali nemilost kakih ideji, se ne da nič več napraviti z njim. (Cehov)
- Spoznajmo torej svojo danost: nekaj smo, nismo pa vse. (Pascal)
- Konvertiti so usmerjali zgodovino. (Toybeur)

Številke, ki jim dajo misliti

V Trebnjem nezadovoljni z visoko ceno kmetijske zemlje — Protesti zaradi lanskega zakona — Sklad stavbnih zemljišč manj kot petino načrta

TREBNJE — Potem ko je trebanjska občina že poslala v Ljubljano protest zaradi visokih zneskov, ki jih po lani sprejetem Zakonu o kmetijskih zemljiščih morajo plačevati ob gradnjah za spremembo namembnosti zemljišč, bodo iz Trebnjega podobno pritisnili na republiške ustanove verjetno znova prav kmalu. Poleg z dopisom sekretariatu za kmetijstvo naj bi Trebnje izrazilo nestrinjanje z zakonom tudi preko delegata v republiški skupščini.

Visoka cena, zaradi katere so nezadovoljni, je po nekaterih ocenah glavni vzrok, da je trebanjski občinski sklad stavbnih zemljišč v letu 1990 zbral za prek štiri petine manj denarja, kot ga je predvidel v finančnem načrtu. Po sprejetju spornega zakona namreč sklad od lanskega aprila s prodajo gradbenih parcel ni zaslužil ničesar, ker ni prodal niti ene parcele. Stvarno ozadje tega nezanimanja bodočih graditeljev je povsem očitno. Za 800 kv. metrov veliko parcelo na Mirni bi moral kupec odšteti — ceno so izračunali po nedavnih tarifah, zato je še zdaj dovolj točna — 510 tisoč dinarjev. Medtem ko 150 tisoč dinarjev odpade na stroške komunalne infrastrukture, predstavlja ostalih 360 tisoč v znesku ceno spremenjene namembnosti kmetijskega zemljišča. Če bo zakonodajalec vztrajal pri takih številkah, se bo morda sčasoma le našel kdo, ki bo pripravljen plačati tako visoko ceno za svojo stanovanjsko zasebnost, vendar je verjetneje, da jo bo družba kolektivno mahnila v črnogradije.

V Trebnjem poznajo sporazumno rešitev in so jo pripravili odstopiti republiški resorjem, seveda če ti kompromis sprejmejo. Vsaj za območja, ki so z družbenimi načrti predvidena kot območja strnjene gradnje, naj bi sprememba namembnosti stala bistveno manj kot zdaj, medtem ko za drugod sedanjega cenika ne bi spremenili. Taka politika delnega popuščanja naj bi bodoče graditelje pritegnila k zidavi v ob-

močjih, predvidenih za kompleksno gradnjo.

Da je sklad stavbnih zemljišč zbral samo omenjeni delež načrtovanega denarja, je deloma krivita tudi nedisciplina. Nekateri posezniki in firme namreč niso plačali nadomestila za uporabo

• O delovanju sklada stavbnih zemljišč je nedavno razpravljalo trebanjski izvršni svet. Člani sveta so se zavzeli, naj sklad deluje z najmanjšimi možnimi stroški, kar naj bi dosegel tudi s tem, da bi čim več strokovnega dela opravil z lastnimi usposobljeni ljudmi, in ne z najetimi. O plačevanju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča so na seji menili, naj bi krajji dobili ta prispevek povrnen v primerni obliki, vsekakor pa tako, da bi pomenil naložbo v krajevni razvoj.

stavbnega zemljišča, ki predstavljajo skladov prihodek.

L. M.

ZAČASNA DOVOLJENJA

ČRNOMELJ — Če prosilec za izdajo rednega obrtnega dovoljenja ne izpolnjuje vseh pogojev, določenih v obrtnem zakonu, lahko upravni organ pri skupščini občine izda začasno dovoljenje, ki pa velja največ tri leta. V črnomaljski občini so od leta 1987 izdali 20 takšnih dovoljenj. Razen tistih, ki so jim jih izdali lani ter dveh za avtoprevozniki do dejavnosti iz preteklih let, so vsi ostali prosilci izpolnili pogoje ter dobili stalno obrtno dovoljenje ali pa so po preteku treh let na lastno željo opustili dejavnost. Samo v preteklem letu pa je bilo izdanih 57 obrtnih dovoljenj, od tega 5 začasni. Slednja so prejeli vsi, ki so zanje zaprosili. Letos so v Črnomlju izdali eno začasno obrtno dovoljenje, in sicer za avtoprevoznitvo.

STARA CERKEV: VOLITVE V KS

STARA CERKEV — V KS Stara cerkev pri Kočevju so bile pred kratkim volitve. Za člane vaških odborov so bili izmed več kandidatov izvoljeni: VO Stari Log: Jožica Zaletel, Vlado Troha in Jože Skufca; VO Ložine: Franc Janež, Vinko Beznik in Stane Zupančič; VO Breg: Janez Trdan, Franc Marolt in Drago Komljenovič; VO Stara Cerkev: Alojz Vidic, Lado Muhič in Vlado Pertot; VO Gorenje: Ciril Jasenc, Marjan Fajfar in Brane Merhar; VO Slovenska vas: Rudolf Bartol, Tone Vovko in Branko Štrukelj; VO Koblarji: Martin Kajež, Jožica Šerbec in Anton Četinski ter VO Mliaka: Željko Bistrovč, Rajko Tomše in Vojko Puc.

KAJ Z REŠETOM?

RIBNICA — PO osnutku odloka, ki je v javni razpravi, naj bi občinska skupščina Ribnica ustanovila časopis Rešeto. Dosedanja ustanoviteljica tega časopisa je bila občinska konferenca SZDL. V razpravi je bilo izraženih več različnih mnenj: od tega, da je časopis potreben, od takih, da ni potreben. Tudi o njegovem financiranju so mnenja različna. Nekateri menijo, naj bi ga v celoti financirala občina in bi ga brezplačno dobilo vsako gospodinjstvo, kar bi večlalo okoli 5 do 6.000 DEM za vsako številko. Spet drugi menijo, naj bi občinska skupščina glasilo financirala delno, preostalo pa naročniki. Tretji pa spet, naj bi se časopis financiral z oglasi in naročninami, češ: »Če naročnikov ne bo, je to znak, da je s časopisom nekaj narobe in ga ljudje ne potrebujejo.«

SAMOPRISPEVEK BODO PODALJŠALI

ŠENTRUPERT — V KS Šentrupert se je na nedeljskem glasovanju o krajevnem samoprispevku izreklo za podaljšanje samoprispevka 60,8 odstotka občanov. Na referendum je prišlo 80 odst. prebivalcev, ki imajo pravico glasovati. Vodstvo krajevne skupnosti, ki izraža prebivalcem zahvalo za tako javno odločitev, meni, da pozitiven izid glasovanja pomeni podporo krajevnemu razvojnemu načrtu. Zato se bo vodstvo skupno s krajani potrudilo, da program ne bo ostal samo črka na papirju, je bilo rečeno kmalu po preštevanju glasovalnih lističev.

LETOVANJE

TREBNJE — Za letovanje, ki ga bo organiziral trebanjski Rdeči križ na Debelem Rtiču, lahko starši prijavi otroke do 30. marca na sedežu OO RK Trebnje ali po telefonu 44-182. Sedemdnevno letovanje v okrevališču RKS na Debelem Rtiču bo stalo v polni ceni okrog 2.000 din, starši pa ga bodo lahko plačali tudi po obrokih. Letovanje bo predvidoma ob koncu julija.

»Pranje« vlade šele konec marca

Skupščina sprejela zaključni račun in nižjo inačico osnutka proračuna — Obveznice še v zraku — Napovedan odstop T. Zorka in razrešitev B. Petana

BREŽICE — Marčevska seja občinske skupščine je prinesla novo, za nekatero kar pričakovano presenečenje. Ne gre za to, da sta mimo že dve sedemurni nadaljevanja zasedanja, pa se delegati še niso prebili do polovice predvidenega dnevnega reda. Novica je v tem, da se je drugo nadaljevanje začelo z več kot dveurno zamudo, ker so se občinski veljaki dogovarjali, kdo naj odstopi zaradi domnevne občinske finančne afe.

Potem ko smo že slišali, da se Bojan Petan, sekretar za gospodarstvo, in njegov namestnik Tone Zorko ne počutita kriva in ne nameravata odstopiti, je ponudil odstop Ciril Kolešnik in z njim cel izvršni svet. Ne gre razpravljati o tem, ali je predsednik s tako gesto morda želel zaščititi člane svoje občinske vlade, saj se že na začetku seje predsednik premislil. Delegati so podprli predlog, da bodo odstop Toneta Zorka in razrešitev Bojana Petana obravnavali šele ob 18. točki, ter s tem prestavili pranje umazanega občinskega perila vsaj za 14 dni.

Na prvem delu seje, ki je bila 13. marca, so delegati v dveh urah in pol komaj sprejeli dnevni red, v preostalih petih urah pa so se prerekli o zaključnem računu občine za leto 1990. V dokaj nespretno vodeni razpravi, kjer so

mного prepostoglo izstopili osebni pogledi župana Tomšeta, ter ob preveč čustvenem in prehitro zamerljivem predsedniku izvršnega sveta je zaključni račun komajda šel skozi. Pa ni bilo toliko pripomb na sam račun kot na predlagano razporeditev 6,5 milijona dinarjev presežkov zaradi nepredvidenih višjih prilivov v občinski proračun. Če

BORCI O PROSLAVAH V JUBILEJNEM LETU 1991

BREŽICE — Člani mestne konference Zveze borcev NOV so se v soboto dopoldne zbrali na svoji letni konferenci. Razpravljali so o delu v preteklem letu, poleg tega pa še planiranih izletih in o proslavah v jubilejnim letu 1991.

prav so se delegati že na začetku zedini, da je potrebno ta sredstva na posreden način vrniti gospodarstvu, je bilo samo razporeditev težko doseči. Kilo čno so 300.000 din namenili za gasilsko lestev, 3,2 milijona za izgradnjo stavbe za PTT, 1 milijon za deponijo komunalnih odpadkov in 2 milijona v sklad za razvoj gospodarstva.

V ponedeljkovem nadaljevanju seje so sprejeli osnutek odloka o občinskem proračunu, in sicer njegovo nižjo varianto. Izdaja obveznic je tako trenutno brez kakršnekoli razprave odpadla, ni pa še jasno, zakaj. Predsednik izvršnega sveta je napovedal, da bodo v občini rajše še dodelali predlog o izdaji obveznic,

● Okrog proračuna so se seveda močno kresale iskre, izkazalo pa se je, da je sredstev premalo, da bi bili zadovoljni vsi. Poleg tega so delegati spet zahtevali več za zdravstvo, kulturo in šport, a po drugi strani manjšo obremenitev gospodarstva. Zavedajoč se te šibkosti, so proračun sprejeli, a kljub vsemu zahtevali pojasnila, kdo in zakaj je občini odmeril tako nizek proračun in tako majhen kos iz republiške proračunske pogače. Delegat Marjan Gregorič je ob tem pozval tudi k nepokorščini, saj naivno čakanje na pravičen delež Brežičanov še nikoli ni dalo sadu.

saj lahko naknadno po potrebi sprejemo rebalans proračuna.

B. DUŠIČ-GORNIK

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 9. do 16. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Jožefa Zakšek iz Hrstaka — Natalijo, Milena Račič iz Piršenbrega — Kristijana, Elka Zevnik s Čateža — Vida, Marija Pinterič iz Brežic — Lejo, Valerija Novoselič iz Koritnega — Uroša, Jožica Budna iz Stolovnika — Klavdijo, Terezija Mausar s Ceste — Klemenca, Milunka Novaković iz Krškega — Darka, Nedeljka Gavranović iz Krškega — Radmilo, Vesna Pleič iz Senkoveca — Dina in Danica Bogolin s Plesa — Sebastijana. Čestitamo!

B. D.-G.

Plaz razprav ustavil skupščino

Zataknilo se je pri občinskem proračunu — Denarja manjka na vseh koncih

KRŠKO — Medtem ko še ni bilo končano 11. skupno zasedanje krške občinske skupščine, je tako rekoč na začetku običajno tudi 12. zasedanje, ki je bilo 13. marca v Krškem. Potem ko sta bili zaključeni prva in druga točka dnevnega reda (dnevni red in predlogi ter pobude delegatov), se je zataknilo pri tretji. Osnutek programa javne porabe, ki je osnova za odlok o letošnjem proračunu, po štirih in pol urah zasedanja »ni šel skozi«.

Izvršni svet je že lani septembra sklenil pripraviti razvojne dokumente in določiti program dela. Imenoval je koordinacijsko komisijo, ki je pripravila program javne porabe po dejavnostih. Vodil jo je Franc Jenič, v njej pa so sodelovali člani IS in strokovni delavci. V programu so novosti, med katere IS prišteva sredstva za naložbe v ekološke in podjetniške projekte ter v tiste, kjer bi bilo mogoče pričakovati soudeležbo republike. Posebna novost pa je kredit, ki naj bi ga najela občina in tako bremenila iz preteklih let razpotegnila na daljše časovno obdobje.

Potem pa se je usul prvi plaz razprav, zlasti iz vrst poslancev, ki delujejo v tako imenovanih družbenih dejavnostih. Kot kažejo številke iz gradiva in tudi grafikoni, bodo letos namenili za družbene dejavnosti več denarja, a procentualno manj glede na celotno maso. Zlasti je bil oster poslanec Ivan Mirt, ki

PRIPRAVLJAJO OBVEZNICE

SEVNICA — Občina Sevnica načrtuje, da bo za razvoj podjetništva in infrastrukture zbirala denar tudi z občinskimi obveznicami. Projekt za izdajo teh vrednostnih papirjev bo nared predvidoma aprila in potem bo o njem odločil občinski izvršni svet. Izdaja obveznic pomeni eno od dejavnosti, ki jih je sevnški izvršni svet predvidel v svojem letošnjem delovnem načrtu. O projektu izdaje obveznic občine Sevnica so nedavno govorili tudi na seji sevnške vlade.

Vsako je dolžan priznati dostojanstvo slehernemu človeku. (Kant)
● Mediji ne morejo biti aparat države, prizadevati si morajo za lastno legitimnost pred javnostjo; če tega ne dosejajo, je ogrožena njihova lastna eksistenca. (Vreg)
● Novi zakon o RTV je beden surogat demokracije. (Vreg)

Plodovi izredne krške seje

Seznam zahtev o pogojih za delo JE

KRŠKO — Ker smo poročanje z izredne seje krške občinske skupščine zaključili pred njenim koncem, sedaj objavljamo še sklepe, ki so jih sprejeli poslanci krške občinske skupščine ob prisotnosti podpredsednika slovenske vlade dr. Lea Šešerka ter sekretarjev za energetiko in varstvo okolja, dr. Mihe Tomšiča in Mihe Jazbinška. Kot je javnosti že znano, je bila seja 12. marca v Krškem.

V sklepe so zapisali, da je treba zahtevati takojšnjo ustavitev JE Krško, če krška občinska skupščina ne sprejme odloka o širitvi sedanjega začasnega skladišča pri JE Krško. Le tako bi zagotovili v sedanjem skladišču dovolj prostora za odpadke še po letu 1992. V vodstvih krške občine menijo, da je v javni razpravi možno pričakovati pozitivno mnenje o skladišču le v primeru, če bo urejena odškodnina za uporabo stavbnega zemljišča. Skupščina Republike Slovenije pa mora sprejeti obvezo, da bo s posebnim zakonom določila lokacijo za trajno odlagališče. Nadalje v Krškem zahtevajo, naj renta ne bo vključena v novi zakon o javni porabi, republika pa mora zagotoviti varno obratovanje do zaprtja in zagotoviti denar za odstranitev elektrarne oz. dekamisijo. Za vse probleme in odprta vprašanja v zvezi z JE Krško pa naj bo pristojen sekretariat za energetiko. Izpolnitev teh zahtev, ki jih krški poslanci naslavljajo na republiška telesa, pa pomeni tudi začetek javne razprave o širjenju začasnega skladišča NSRAO. Kako poteka izpolnjevanje krških zahtev, bodo delegati razpravljali v roku 60 dni, do tedaj pa javne razprave ne bo.

Na seji 13. marca so v komisijo za koordinativno razreševanje skupščinskih zahtev imenovali inž. Franca Omerzija kot predsednika, Franca Černelca kot namestnika predsed., za člane pa Marjano Breznik, Metoda Šonca in Antona Žiganteja. J. S.

posojilo, ker si »ne predstavlja, kako bi denar vračali«.

Ko je že razprava krenila v tako smer, so začeli iz posameznih krajevnikih skupnosti naštevati, katera cesta bi morala še priti v program javnih del. Ko se je začelo glasovanje, je podobno tako na začetku seje spet obstajala bojazen, da ne bo dovolj poslancev. Na koncu so le glasovali in zbor krajevnikih skupnosti ter združenega dela sta sprejela osnutek, v družbenopolitičnem zboru pa so bili proti. Naj pojasnimo: občinska vlada je predlagala dva sklepa, da poslanci sprejemajo osnutek programa javne porabe v letu 1991 in sklep o najetju kredita za področje gospodarske infrastrukture. Druga sklepa družbenopolitični zbor ni sprejel. Ko bi bili morali poslanci začetki razpravo o snutku odloka o proračunu, pa v dvorani že ni bilo več dovolj poslancev.

Obe seji bodo krški poslanci nadaljevali danes, 21. marca, ob 8. uri zjutraj.

J. SIMČIČ

Glavni načrti bodo šele prispeli

Predvidevajo novo organiziranje sevnške Komunale — Nekaj nalog lahko da občina, od drugod pričakujejo splošno usmeritev — Odvoz odpadkov

SEVNICA — Tukajšnja Komunala naj bi v prihodnje zaživela kot javno podjetje, tako prenovljena firma pa naj bi naredila še nekaj potez za svoj drugačni notranji ustroj. Končna posledica reorganizacije in racionalizacije naj bi bila poslovno trdna Komunala in s storitvami zadovoljno prebivalstvo.

Komunala, ki je primanjkljaj pri vodi, kanalščini in smetarini pokrila z dobičkom gradbene in vodoinstalaterske enote in se tako kot celota ognila izgubi za lani, v načrtu reorganizacije predvideva tudi znižanje cene posameznih komunalnih storitev za petino. Za to 20-odstotno pocenitev bi morala zmanjšati število zaposlenih v skupnih službah za dva človeka in ta rez je načrtu.

Komunalno podjetje opira reorganizacijo na pričakovano polniško občinskega izvršnega sveta. Komunala zdaj skrbi za sevnški mestni vodovod, upravlja s prek 23 kilometri kanalizacijskega omrežja, ima na skrbi ogrevanje dela stanovanj in poslovnih prostorov v Sevnici, opravlja pogrebne storitve, dela s svojo gradbeno in vodoinstalatersko

skupino in odvažati smeti. Zmogljivosti ima tolikšne, da bo v bodoče lahko opravila več tovrstnega dela, če ji ga bodo naložile nadrejene občinske ustanove. Marsikaj seveda ne bo odvisno od občinske volje. Pri spravi komunalnih odpadkov kot enim od opravil Komunale bo občina namreč upoštevala tudi republiške zamisli, če bodo. Kot so ocenili na nedavni seji sevnškega občinskega izvršnega sveta, pa Posavci in drugi še niso dočakali republiškega predloga o mreži komunalnih deponij v Sloveniji, tj. enega celovitih načrtov. Morda bodo prej nared izvedbeni projekti, ki jih pripravljajo krški Savaprojekt in s katerimi se Posavje poteguje tudi za republiška sredstva, namenjena spravi in predelavi komunalnih

Dvomi socialistov o upravičenosti ukinitve bolnice

Kmalu javna tribuna o ukrepih v zdravstvu

BREŽICE — Brežiški socialisti so na ustanovnem zboru sredi preteklega tedna ugodno ocenili dosedanje delo iniciativnega odbora stranke, sprejeli program aktivnosti in izvolili sedemčlansko predsedstvo. Predsednik občinskega odbora SSS je postal dr. Slavko Sušin, sekretar Rudi Volčanjšek, za člane predsedstva pa so izvolili prof. Marjana Gregoriča, Toneta Zorka, Stanka Cerjaka, Slavka Vujasinoviča in Bojana Oblaka.

Dogovorili so se, da se bodo odzivali na vse probleme in pomembna načrtovanja sprememb v občinskem in republiškem prostoru. Sodelovati želijo z vsemi strankami, s sindikati in tudi z društvi in združenji. Postopoma naj bi v svoje vrste pritegnili tudi več vernih občanov in mladine. Delovali bodo umirjeno in nevsiljivo ter z delom poskušali doseči, da bo ime stranke dobilo takšen prizvoj, kakor ga ima v tujini.

V razpravi niso mogli mimo aktualnih družbenih vprašanj. Najbolj jih je zmotil nedavni predlog republiškega sekretariata za zdravstvo, ki načrtuje ukinitve Splošne bolnišnice v Brežicah. Predlog jih preseneča, saj sekretariat s slabo argumentiranimi trditvami in brez strokovnih utemeljitev želi izvesti reorganizacijo v najkrajšem času. Tako ravnanje bi po njihovem imelo velike negativne posledice na socialnem področju, poleg tega je vprašljiva tudi ekonomska upravičenost takih ukrepov. Brežiški socialisti so zato sklenili, da kar najhitreje organizirajo javno tribuno o celovitih ukrepih na področju zdravstva s posebnim poudarkom na ukinitvi bolnišnice. Na tribuno bodo povabili tudi najodgovornejše člane republiške vlade, ki pripravljajo to zakonodajo. Na

● SINDIKAT DELAVCEV O OBSTOJU BOLNIŠNICE — Zaradi nedavnega predloga republiškega sekretariata za zdravstvo, ki načrtuje ukinitve Splošne bolnišnice Brežice, so upravičeno razburjeni tudi vsi zaposleni v tej ustanovi. Konferenca sindikata je zato za večer napovedala sestanek na to temo, saj gre očitno za njihov obstoj. O tem, do kakšnih sklepov so prišli na sestanku, bomo poročali naslednji teden.

prvi seji občinske skupščine naj bi njihovi odborniki tudi zahtevali, da se ta tema uvrsti na dnevni red.

B. D.-G.

TUDI LETOS PRAZNIK ZA MATERE IN ŽENE

BREŽICE — Kljub dilemam o praznovanju dneva žena so v brežiški občini, še posebej v krajih, kjer je tako praznovanje že tradicionalno, tudi letos pripravili posebne večere za matere in žene. Za razliko od prejšnjih let so praznovanja bolj porazdeljena med 8. in 25. marecem, s čimer je dosežen enostaven kompromis, zadovoljni so pristihi dneva žena in materskega dneva, žene pa so se izognile nepotrebnim ideološkim sporom. Kot običajno so se pridiritev začele s kulturnim programom otrok, mladine in kulturnih društev, nadaljevale pa z družabnim večerom, ki je za marsikatero podeželsko ženo redka priljubljenost za sprostitve.

● Tankov ni mogoče uporabiti za podporo čisto določenim političnim skupnam. (Veselinov)

● Komunala bo 10. aprila letos odvažala kosovne odpadke, zato pričakuje, da bodo prebivalci ta material pripravili na običajnih mestih. To pričakuje verjetno tudi zaradi kritike, izrečene na njen račun na seji izvršnega sveta. Nekdo je namreč dejal, da ta delovna organizacija preveč poredko odvažata tovrstno nerabno blago.

nana tudi ena od pripomb članov sveta, namreč, da je potrebno sortirati odpadke in iz izvora, in ne šele na smetišču, ker je na deponiji za izbiranje že prepozno.

M. LUZAR

Krške novice

LUČ — Kdo ve, katere bože ali nadnaravnih sile so se vmešale v okroglo mizo Korak k resnici, ki so jo organizirali krški krščanski demokrati. S stropa je namreč med pogovorom padlo steklo z luči in se s precejšnjim pokom razletelo. Ampak niti nadškof dr. Šuštar niti TV zvezdnik Mito Tretlaj nista niti trenila zaradi te majhne nesreče. Žal so prisotni pogrešali opravičilo direktorja Adolfa Moškona, ki se sicer rad predstavi gostom doma, tako kot se je rad predstavljal v svojih filmskih mojster grozljivk Alfred Hitchcock.

NOVINARCKI — Nad krško vlado se zbirajo črni oblaki, saj jo kritizirajo z leve in desne. Zljak pa so v krškem izvršnem svetu sklenili, da na svojo stran pridobijo vsaj novinarje. Srečanje je mišljeno kot neke vrste hepening, na katerem naj bi se novinarji »izkašljali« na račun IS. Novinarji bodo seveda prišli na tako srečanje, ampak nič kaj dosti jim ni do takih pogovorov. Pa saj niti do besede ne bi prišli. Toliko pa je imajo izkušeni z občinarji. Vprašanje pa je tudi, če bodo o vladi potem »pisali samo lepo«.

ZANKE — Pustimo to pot retorične cvetke v krški občinski skupščini, kjer so določeni osebki pogrnjali »nepremično bivanje prvorazrednih državljanov v udobnih stanovanjih« ali pa »taksativno nastajanje problemov«. Sezimo malo višje, v republiko. Tam so pogrnjali, da območje Bohorja ni demografsko ogroženo. Ko pa so Krčani malo bolj podrobno pogledali v te sorte dokumentov, so odkrili, da so med demografsko ogroženimi vasmi vse tiste, ki so na Bohorju. Ob vsem tem človek kar oprostijo majhne občinske napake, ko pa jih več in večjih premore republiško veleumje.

Sevnški paberki

POLIVINIL — Za poplavami je tudi ob Savi v Sevnici ostalo pravo razdejavanje, v katerega spada tudi polivinil na grmovju. Verjetno ga bodo pospravili. Morda pa Sevnčani pričakujejo, da bo po njihovi reki navzgor priplul Mavrični bojevnik ter da bodo poskakali na savsko obrežje greenpeaceovci in obrali z vej omenjeno okrasje. Če bi ta odprava res prišla v Sevnico, domačini gotovo ne bi stali križemrok. Po slovenski šegi bi menda ja organizirali gostom iz tujine zaključno pojedino z volom in sodčiji žlahtne samorodnice.

LOVSKA — Jože Kovač je v uvodnih besedah o proračunu sevnške občine na nedavni seji rekel, da razlage ne bo začel tako, kot je svoj nedavni nastop v Ljubljani pričel Lojze Peterle, namreč z »lov je odprt«. Ve se, zakaj se je temu ognil. Zraven njega je sedel predsednik lovskih družin Boštjan, strasten lovec, ki bi izjavno lahko vzel preveč dobesedno.

DAVKI — Ko so v Sevnici nedavno uradno presojali novo davčno zakonodajo, so se ustavili tudi pri obdavčevanju stanovanj. Nekdo je vprašal, ali bodo davkarji šli v obdavčeno stanovanjsko površino tudi balkon. Če slovenska država o tem še ugiba, bi bilo najbolje pogledati, kako so imeli zadevo urejeno moščičarji. Naši pradedje na ljubljanskem barju so prazpravkar živeli dobesedno na balkonih, in če so dacarji privajili nje, se tudi Slovenija 2.000 ne sme upirati državnim fiskalnim politikim.

O podjetništvu, brezposelnih in zaposlovanju

SEVNICA — Republiški zavod za zaposlovanje — enota Sevnica je nedavno organiziral razgovor o pospeševanju razvoja podjetništva v Posavju. Na pogovor je Zavod povabil predsednike izvršnih svetov občin Brežice, Krško in Sevnica ter predstavnike obrtnih združenj iz teh občin, medobčinsko gospodarsko zbornico in novinarje. Sklicatelj je želel z razgovorom informirati Posavje o razvoju podjetništva in spodbuditi možne investitorje za vlaganje v to gospodarsko dejavnost ter izvršne svete podpreti pri njihovih ukrepih za razvoj podjetništva. Zato so na razgovoru ugodoma predstavili težave pri zaposlovanju, s katerimi se je območje že srečalo in jih bo še huje občutilo v prihodnje. V Posavju je zdaj že okrog 2.000 iskalcev zaposlitve, med katerimi je skoraj polovica mladih ljudi. Število brezposelnih bi po strokovnih predvidevanjih utegnilo letos porasti za 1.600 odvečnih delavcev. Spričo takih razmer bodo v Posavju načrtno in organizirano iskali nova delovna mesta in temu bi koristilo tudi razvijanje podjetništva. To so med drugim poudarili tudi na omenjenem razgovoru, kjer so nekoliko predstavili še novo zakonodajo o zaposlovanju ter o zavarovanju in možni finančni pomoči v primeru nezaposlenosti. Posebej so se v razgovoru ustavili ob načrtovanih javnih delih v Posavju in ob republiškem javnem razpisu 1.000 novih delovnih mest. L. M.

Bil je dolenske gore list

Umril je igralec Brane Ivanc, sodraški rojak

Prijaznega, dobrodušnega, resnega in obenem hudomušnega igralca Braneta Ivanca, ki se je južno od prestole Ljubljane udomoljenu prebivalstvu še posebej priljubljen takrat, ko jih je z gledališkega odra, z malih ekranov in filmskega platna nagovarjal po njihovo, v pojocje zaigrani in sploh neponovljivi dolenskičin, tega nehrupnega, skromno zvezanega poklicnega službenika Talijanskega hrama od prejšnjega tedna ni več. V ljubljanski Drami je še odigral vse predstave Sanacije, prve primere te hiše v sezoni 1990/91, potem pa se je moral do-

končno vdati volji Smrti, svojega zadnjega in obenem našega skupnega velikega neizprosne režiserja, in za vselej oditi s prizorišča človeškega življenja. Ni še dolgo, kar je dopolnil trinajsetlet let.

Brane Ivanc je bil naše male dolenske gore list, rojen v Sodražici, torej v suhorobarski deželici. Parke so ga določile za igralca in temu poklicu je ves čas vzorno služil. Kar dve desetletji je stal na odru Slovenskega mladinskega gledališča, zadnjih trinajst let je bil stalni član Igralskega ansambla v Drami, vmes pa se je preizkušal na eksperimentalnih in alternativnih odrih. Razpon njegovih igralskih možnosti je bil res izjemen, saj se je znal z odra pogovarjati z vsemi mogočimi gledalci, od otrok do upokojencev, od neobglenih šolarčkov do univerzitetnih profesorjev, in vsi so mu priznali velik igralski dar. Igral je tudi v več filmih, televizijskih igrar in nadaljevanjih, njegov glas se je nič kolikokrat oglašil tudi iz radijskih valov. Priznanih si je nekaj gledaliških nagrad, od tega dve pomembni jugoslovanski: Sterijevo v Novem Sadu in MESS-ovo v Sarajevu. Tudi drugod so mu znali prisluhniti in oceniti njegove dosežke.

Brane Ivanc (1937—1991)

I. Z.

Pred odločitvijo: kam po osemletki?

V srednjih šolah dolenske in posavske regije jeseni prostora za 2.130 prvošolcev, od tega 360 na gimnazijah v Novem mestu, Brežicah in Črnomlju — Vpis generacije, ki bo končala z maturo — Jutri in pojutrišnjem informativni dan

DOLENJSKA, POSAVJE — Za učence, ki se bodo čez nekaj mesecev poslovili od osnovnošolskih klopi in nameravajo jeseni nadaljevati izobraževanje na srednjih šolah, bo jutrišnji dan zelo pomemben. Namesto k pouku bodo šli v srednje šole, kjer bodo v okviru tako imenovanega informativnega dneva zvedeli vse podrobnosti v zvezi s šolanjem na teh šolah. Seveda bo vsak najprej obiskal tisto šolo, na katero se namerava vpisati. Informativni dan bo jutri, v petek, 22. marca, dopoldne ob 9. uri in popoldne ob 15. uri, ter še naslednji dan, v soboto, 23. marca, ob 9. uri, ko bodo srednje šole dajale tudi informacije za izobraževanje ob delu oziroma iz dela.

Iz skupnega vseslovenskega razpisa za vpis v prve letnike srednjih, višjih in visokih šol v šolskem letu 1991/92, ki ga je v svoji publikaciji Objave obelodanilo republiško ministrstvo za šolstvo in šport, je razvidno, da bo jeseni na srednjih šolah v dolenski in posavski

regiji prostora za 2.130 novincev, od tega v Posavju 620, na Dolenskem in v Beli krajini pa 1.550. Največ učencev bo v prve letnike dve-tri- in štiriletnega izobraževanja sprejela Srednja šola tehniških usmeritev in zdravstvene usmeritve Novo mesto, in sicer 660 ter še 120 učencev v oddelke za odrasle. Druga največja šola, Srednja šola kovinarske in elektro-

tehnične usmeritve Krško, pa bo vpisala 260 rednih in 60 odraslih novincev. V Beli krajini se bo v okviru Srednje šole družboslovne in tehničnih usmeritev Črnomelj in Srednje tekstilne šole Metlika lahko vpisalo 180 mladih in 90 odraslih prvošolcev.

V novem šolskem letu se bodo srednje šole med sabo razlikovale po trajanju ter stopnji in namenu izobraževanja. Ali povedano drugače: imeli bomo poklicne, srednje strokovne šole in gimnazije.

Ker so se gimnazije po daljšem času spet vrnile kot srednješolske pripravilnice za študij na višjih in visokih šolah, se vsaj malo pomudimo pri njih. V dolenski regiji sta dve gimnaziji: novomeška, ki je samostojna srednja šola, in črnomlajska, ki je sestavni del Srednje šole družboslovne in tehničnih usmeritev. Za posavsko regijo je gimnazija v Brežicah, in sicer skupaj z ekonomsko srednjo šolo. Vse skupaj bodo imele jeseni 360 prvošolcev, posamezna pa: novomeška 180, brežiška 120 in črnomlajska 60.

Srednje šole bodo sprejemale prijave za vpis (izpolnjene kupivne obrazce) do vključno 12. aprila, kdor pa bi se po oddani prijavi premislil in se hotel prijaviti na drugo šolo, bo to lahko storil do 10. maja. Glede sprejema na šolo bo vsak učenec obveščen najpozneje do 10. julija.

Razpis za šolsko leto 1991/92 tudi navaja, kaj se bo štelo za zaključek izobraževanja na srednjih šolah. Učenec bo dve-tri- in štiriletno izobraževanje uspešno končal takrat, ko bo opravil zaključni izpit, določen s programom. Za generacijo učencev, ki se bo vpisala v srednje šole jeseni, bo pogoj za študij na višjih in visokih šolah opravljen maturo. Maturo bo moč delati po zadnjem letniku štiriletne srednje šole.

I. ZORAN

kultura in izobraževanje

Poslikave unikatov

NOVO MESTO — O tem, da tu di na videz tako nasprotujoči si dejavnosti, kot sta bančništvo in kultura, lahko vsaj složno živita ena poleg druge, če že ne moreta biti v vseh primerih v sožitju, je bilo nekaj že napisanega, in sicer se nam je to zdelo vredno omeniti ob najrazličnejših manjših razstavah, ki jih je začela LB-Dolenska banka v sodelovanju z družbenimi ali zasebnimi razstavljalci pred časom prireditelj v spodnji avli svoje centralne poslovalnice na začetku Ketejevega drevoreda v Novem mestu.

Po nekaj knjižnih razstavah, ki jih je tam pripravila Študijska knjižnica Mirana Jarca, so zdaj v bančni avli na ogled (od 5. do 28. marca) reči, ki najbolj pritegnjejo ženski svet. Novomeška likovnica Boža Podergajs, ki se je nekako specializirala za uporabno umetnost, je razstavila več ročno slikanih unikatov ženskih in otroških oblačil ter nekaj kolekcij nakita, prav tako unikatnih primerkov.

Podergajsova se spretno in z velikim likovnim čutom loteva teh poslikav, pri čemer uporablja pestro paleto ornamentov in nekoliko zamolke, umirjene barve. Živih, predvsem pa kričočih barv njene poslikave ne poznajo. S pravo izbiro in razporeditvijo ornamentov in nanosom ustreznih barv na belo platno oz. blago doseže, da postane čisto navadno oblačilo kot celota zanimiva likovna stvaritev, v vsakem primeru pa samostojno slikarsko delo. Nakit tvorijo najrazličnejše broške in obeski, vse izdelane iz žgane glinice in bogato poslikane. Oboje, poslikano blago in okrasje, je ne le paša za oči, ampak je tudi lahko dragoceno darilo za ženo ali prijateljico, uporabno pa tudi za nošnjo.

I. Z.

»Enciklopedija« slovenske zavesti

V novomeški Študijski knjižnici Mirana Jarca je Srečo Krese predstavil svojo knjigo Naprej zastava slave — Na ogled razglednice iz njene zbirke

NOVO MESTO — V Sloveniji je že tri mesece naprodaj monografsko zasnovana in v velikem formatu natisnjena knjiga Naprej zastava slave, ki v besedi in sliki predstavlja slovenske domoljubne in društvene razglednice skozi čas. Izšla je neposredno pred decembrskim plebiscitom, in sicer pri Mohorjevi knjižni založbi v Celju, medtem ko jo je nastilnilo ČGP Delo v Ljubljani (v 5000 izvodih). Na predstavitvi v Študijski knjižnici Mirana Jarca 14. marca zvečer je avtor Srečo Kresa dejal, da je knjigo pripravil več let

Nekaj nad 280 strani obsegajoča knjiga je prava »enciklopedija slovenske narodne zavesti«, kakor jo je nekdo že imenoval. Na teh straneh si ena druga sledijo razglednice v barvah, sporočila v pesemski ali preprosti prozni obliki, srčni moti pozdravi pa z motivi cerkvene-ga, domačijskega in narodnega življenja. Vrstijo se izvirna besedila znamenitih mož, duhovnikov, škofov, književnikov, politikov, gospodarstvenikov. Res, ta naša narodna zavest se je na stotere načine izražala v pisni in likovni govorici, slovenski narod je s preprostimi dopisnicami in razglednicami v zadnjih desetletjih 19. in v prvih desetletjih 20. stoletja tenkočutno izražal prvine na razvoj slovenske narodne zavesti. Izbrani motivi so spodbujali narodno prebujanje, jezikovno osvoboditev, ponos velikih osebnosti, sporočila deklaracij, programov, gibanj.

Srečo Krese je (spet maloštevilnemu) poslušalstvu v veliki Citalni študijske knjižnice Mirana Jarca domoljubno in narodnostno zavedno tematično, kakor je prepoznava slovenskih razglednic, predstavil tudi s predava-

njem, obogatim s številnimi diapozitivi. Medi zvajanjem pa se je večkrat povrnil h knjigi Naprej zastava slave in povedal, da se mu je omenjena tematika razgrnila mnogo širše nego potem, ko se je odločil vključiti v knjigo tudi razglednice »brez slovenske belo-modro-rdeče zastave kot simbola slovenstva. Razglednice je zbral po vsej Sloveniji, tudi v novomeški študijski knjižnici, kjer je celo ugotovil, da premore ta ustanova eno najbogateljših tvorstnih

zbirk v Sloveniji.

Obiskovalci so si zatem v spodnji knjižnični avli lahko ogledali razstavo Zanimivosti in znamenitosti dolenskih krajev na razglednicah, odprto tega dne. Razstavljenih je okoli 300 razglednic s podobami gradov, cerkva, samostanov, z zanimivostmi novega mesta in drugih krajev v bližnji okolici in širše na Dolenskem. Razstava, ki jo je pripravila Nataša Petrov s sodelavci, predstavlja le izbor iz zajetne zbirke razglednic, ki jo je ustvaril prvi ravnatelj knjižnice Bogo Komelj in jo zdaj le dopolnjuje. V mnogih primerih so te razglednice edini dokumenti s podobami krajev in zgradb pred desetletji.

I. ZORAN

V Domnu so tudi slike

V penzionu Domen postavljena že četrta razstava — Jožica Medle s svojimi najnovjšimi deli

DRUŽINSKA VAS — Jožica Medle iz Šentjerneja, ki dela kot aranžerka novomeških izložb, je pripravila svojo 14. razstavo, tokrat v okolju novega penziona Domen v Družinski vasi, ki ga vodi lastnik Jože Zorko. Stara gostilna ob potoku Toplica je gradbeno povsem obnovljena, nekaj posebnega pa je tudi v svoji ponudbi. Lastnik

Domna namreč nudi svojim gostom poleg domselne in dokaj svojske gostinske ponudbe tudi kulturna doživetja. V lepo urejenih prostorih je pripravil že tri prodajne razstave. Na dveh sta se predstavila ustvarjalca Jože Kotar in Zvonka Simčič, ena razstava pa je predstavila izbor različnih likovnikov.

»Gostje so zadovoljni. Mnogi se tako seznanijo z umetninami, čeprav sicer ne hodijo v galerije. Pripravljam tudi glasbene večere, poskusil bom z resno in zabavno glasbo. Če bo šlo po sreči, bom letos pripravil tudi slikarsko kolonijo,« pravi Zorko.

Medletova se v Domnu predstavlja predvsem s svojimi najnovjšimi deli, nekaj del je tudi starejšega datuma. Razstava kaže, da Medletova ostaja zvesta akvarelni tehniki, motivno pa krajinarstvu, za katero je značilen svojski občutek za dolensko pokrajino. Novost v njenem ustvarjanju so kolaži; sestavlja jih iz starih notnih zapisov, ki jih lepi na doslikano ozadje.

M. MARKELJ

Jožica Medle in Jože Zorko med pogovorom o pripravi razstave.

Bela krajina na razglednicah

Razstava v Ganglovem razstavišču v Metliki

METLIKA — V Ganglovem razstavišču v Metliki bo do zadnjega marca na ogled zanimiva razstava z naslovom Bela krajina na starih razglednicah. Njen namen je predstaviti podobo deželice ob Kolpi ob prelomu iz 19. v 20. stoletje. Razglednice so iz zbirke prof. Alojza Cindriča, Črnomaljca, živečega v Ljubljani, ter Belokranjskega muzeja.

Kljub navidezni zaspanosti Bele krajine na prelomu stoletja pa se je zelo zgodaj razširila moda pošiljanja in zbiranja razglednic, ki je po letu 1900 postala pomemben del družabnega življenja. Prav ta »knjižice« je današnji generaciji ohranil neprecenljiv zgodovinski vir o stari podobi krajev, vzdušju, navadah in razvadah naših prednikov. Najstarejša odposlana razglednica med okrog 200 razstavljenimi je z motivom Metlike, in sicer iz leta 1897, sicer pa so poleg obeh belokranjskih mest imele svoje razglednice tudi ulice, trgi, vasi, gradovi, cerkve, šole, mostovi, predori, železniške postaje, društva, trgovine, gostilne, hoteli. A ne le to, na njih so se ohranili tudi različni dogodki, spomini na pomembne ljudi iz naše zgodovine, noša in delo. Različni napisi na njih v slovenscini ali nemščini pričajo o narodnostni pripadnosti, številne razglednice slikajo življenje v tistih časih, nekatere pa ohranjajo celo edino izročilo o podrtih stavbah sploh.

M. B.-J.

Izobraževanje za naslednje stoletje

O tem knjiga, ki jo je izdal Zavod za šolstvo

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je s sodelovanjem zunanjih strokovnjakov pripravil in izdal knjigo Izobraževanje v Sloveniji za 21. stoletje. V njej so nazorno predstavljeni strokovni predlogi za možne rešitve, kot jih na podlagi teoretičnih in praktičnih izkušenj doma in v svetu opredeljujejo sestavljavci projekta, katerega nosilec je mag. Ferdo Rečnik. Zamisli so podkrepilene tudi z razvojnimi silnicami izobraževanja v razvit(ejš)em svetu. Spričo tega, da je Zavod Republike Slovenije za šolstvo odgovoren za načrtovanje in razvoj preduniverzitetnega izobraževanja, je razumljivo, da so v knjigi zlasti poudarjene okvirne zamisli o nadaljnjem razvoju predšolske vzgoje, osnovnega in

srednjega izobraževanja ter permanentnega (nenehnega) izobraževanja in usposabljanja.

»Z naslovo vzgoje in izobraževanja skušamo urediti ter povezati vse tiste zahteve in prizadevanja po spremembah in preoblikovanju vzgoje in izobraževanja, ki težijo k njeni večji in pristnejši demokratičnosti in humanizaciji ter bolj kakovostni ravni vzgojno-izobraževalnega dela. To naj bi bila tudi osnova za nadaljnje oblikovanje ustreznih teoretičnih podlag za spremembe, inovacije in nadaljnji razvoj vzgoje in izobraževanja pri nas,« je med drugim zapisano v temeljnih izhodiščih te knjige, ki je doživela javno predstavitve 5. marca v Cankarjevem domu v Ljubljani. Gre za sklop strokovnih predlogov, ki naj doživijo čimbolj poglobljeno razpravo. Možne so seveda tudi druge, celo alternativne rešitve. Cilj je boljše, učinkovitejša šola. Za poči do take njene podobe pa je treba predhodno dobiti strokovno verifikacijo in soglasje parlamenta.

J. ŠKUFCA

Koroški Slovenci dva dni pri nas

Prikaz njihove kulture v Cankarjevem domu — Kantata o ustoličenju kneza

LJUBLJANA — 15. in 16. marca je v Cankarjevem domu v Ljubljani potekala prireditve Kulturni dnevi koroških Slovencev. V petek so odprli razstavo Kmečka arhitektura na južnem Koroškem, nastopila pa je folklorna skupina Slovenskega prosvetnega društva Trta iz Žitare vasi s starim ljudskim običajem Babja hojset. V soboto je bila v Kosovelov dvoranu lutkovna predstava Gospod Petelin, učenci ljudske šole Mohorjeve družbe iz Celovca so se predstavili z recitacijami in pesmimi, Gabriel Lipuš in Polde Bibič pa sta v živo predstavila skupno kaseto Diči, diči, diča. Popoldne je bila v tej dvorani plesno-gledališka predstava Centesima, ki jo je pripravilo Plesno gledališče Ikarus iz Celovca, zvečer pa v Linhartovi dvorani zaključna prireditev. Predstavile so se male vokalne skupine: kvartet bratov Smrtnik iz Kort, oktet Suha Katoliškega prosvetnega društva Drava iz Žvabeka in tercet Rož iz Škofič. Na koncu so solisti (pevci in instrumentalisti) in mešani pevski zbor J. P. Gallus iz Celovca pod vodstvom dirigenta Jožeta Ropitza izvedli kantato Ustoličenje karantanskega kneza, za katero sta besedilo napisala Zdravko Novak oz. Lovro Kaselj, glasbo pa France Cigan. Omenimo še, da je v prostorih Društva slovenskih pisateljev potekala okrogla miza o temi Slovenska literatura na Koroškem, pogovor o tem pa je bil s predstavniki literarnih revij Mladje in Celovski zvon.

-an

Kot hvalnica zeleni barvi

Akademski slikar Alojz Konec iz Sevnice razstavlja v Zagorju ob Savi cikel olj Slike zelenega

SEVNICA — Akademski slikar Alojz Konec iz Sevnice je prav gotovo eden tistih mladih likovnih ustvarjalcev, ki so šele dobro začeli znanje in izkušnje, pridobljene v šolskem »laboratoriju«, samostojno uporabljati v praksi. Čeprav so tako imenovane velike stvaritve brzokone še pred njim, nekeje v prihodnosti, pa je že z dosedanjim delom, razgrnjenim na samostojnih in skupinskih razstavah, dokazal, da je popolnoma avtonomna umetniška osebnost z lastnim slikarskim nazorom in tudi z vedno bolj prepoznavnim osebnim slogom. Ni krajinar in ne novopodobar, navezanost na živo in neživo naravo mu ne pomeni nekaj naključnega, ampak hotenost, saj lahko le tako vsrkava iz nje temeljna spoznanja o njej.

Sožitje z naravo je za Koncea nekaj primernege, neizogibnega in to je sam potrdil tudi s tem, da se je udeležil že dveh zaporednih slikarskih kolonij Izlake — Zagorje, predlanske in lanske. Tam in še v večjem delu doline Save je v glavnem nastal cikel oljnih slik, imenovanih Slike zelenega, s katerim gostuje Alojz Konec te dni v avli KC Delavski dom v Zagorju ob Savi. Slikarji se večkrat ustrašijo zelene barve, ta barva pa

je na Konecovi slikah zapela. V pojasnilo obiskovalcem, ki si bodo ogledali njegovo zdajšnji razstavo, in kot kratko razlago k ciklu Slike zelenega je sam zapisal:

»Svetloba zaživi šele ob temi, barva ob nebarvi in barva ob drugi barvi. Dolina Save je nabita z zeleno, najrazličnejša zelenila preplavljajo to deželo in ta dominanca kar kriči po likovni elementarnosti. Zelena barva je tu element, nenehno se spreminjajoč, težko gnetljiv in hkrati zračen, nabit in lahkoten, nem in pojoč, depresiven in sproščajoč, mnogoličen... Slikarski nazor me ne zapira v enomiselni slog, marveč mi omogoča odkloni in maneuvre do skrajnosti, da zeleni cikel ne odzveni negibno.«

Tako o svojem delu sam slikar, ki so ga na našem območju poleg tukajšnjih domačinov na razstavah že spoznali tudi Brežičani, Črnomaljšani in Čatežani, v Novem mestu, kjer naj bi letos tudi še razstavljal, pa so do zdaj videli njegova dela le v okviru skupinske razstave. Alojz Konec je vsekakor ime, ki ga bo na dolenskem in tudi širšem, slovenskem likovnem obnebu moč še večkrat prebrati.

I. Z.

Slovenska generalka za pekel

Trebanjski kmetje morajo biti že precej nezadovoljni, da so na nedavnem občnem zboru podružnice Slovenske kmečke zveze-Ljudske stranke razočarani očitali, da oblast še ne vrača odzvetega premoženja. Predsednik podružnice je nezadovoljne sicer miril s klicem k strpnosti, vendar duhov docela najbrž ni pomiril. Tudi bi bilo krivično, če bi od njega kdorkoli zahteval, naj spravi duha v steklenico, saj so steklenico odcepili drugi, ki jih trenutno loči od Trebnjega na desetine kilometrov in veliko nedostopnih pisarn.

Ni nenavadno, da so na omenjenem zboru v Trebnjem govorili o denacionalizaciji, ampak bilo bi skoraj čudno, če na takem množičnem sestanku o vračanju premoženja ne bi razpravljali, saj se v preteklih in napovedanih lastninskih posegi ukvarja tako rekoč dnevno bodrišen del Slovenije. Ker je v vračanje imovine trenutno ujetje toliko človeške energije, ni čudno, da je o njem govoril Emil Milan Pintar na nedavni javni tribuni na Mirni kot o boleči rani. Dejal je, da je denacionalizacija Demosovo slepo črevo, ki se je vnelo. Medtem ko je jasno, da je diagnozo ponudil predsednik vlade v senci kot politično blago, s katerim lahko opozicija iztrži nekaj političnih točk, je morda že manj razvidno, na kaj opira svoje izvedensko mnenje. Vsekakor Pintar zelo verjetno priznava toliko političnega bontona, da ne bi iskal javne naklonjenosti s popolnoma neutemeljenimi ocenami nasprotnika.

Najbrž vsaj ta trenutek sploh ni bistveno, kaj o vračanju lastnine meni prvi mož vlade v senci. Nemara za denacionalizacijo tudi ni odločilno, da so v zvezi z njo razočarani med toliko in toliko Slovenci tudi v trebanjski podružnici stranke Omanovega klana. Gotovo pa razprava na nedavnem kmečkem občnem zboru skriva nauk. Najbolje bi ga mogoče izrazili, z vprašanjem: ali je slovenska vlada preveč pohiela ali pa zaostaja z vračanjem odzvetega premoženja?

Odgovor bi seveda morala najbolje poznati vlada sama in znan bi nemara lahko bil tudi politični grupaciji, v katere usmeritev sodi bolj ali manj tudi celoten Peterletov kabinet. Dr. Jože Pučnik, ki je po nekaterih merilih dosti blizu omenjeni orientaciji, je že povedal odgovor o tem celo samim Trebanjem. Resda je bilo to v drugačnih okoliščinah, toda temeljno sporočilo ostaja. Lani 21. marca zvečer je v Trebnjem predvolilno razpodeleni dr. Pučnik dejal nekako tako: Kje vzeti denar, da bi ustregel vsem upravnim zahtevam za vrnitev imovine? Rad bi, posebej pred volitvami, če hočete, nekaj obljubil, toda nima smisla obljubljati neuresničljivo. Sele ko bo gospodarstvo bogatejše, bomo lahko vrnili zaplenjeno imovino. Kratkoročno za to slovenska država ne bo imela sredstev. To bo zelo dolgotrajen proces. Kot odgovor o vladi, njenih časovnih merilih in s tem povezani denacionalizaciji učinkuje tudi Pintarjeva izjava, izrečena nedavno na Mirni: »Zakon o denacionalizaciji ne bo kmalu sprejet, ko pa bo, z njim mnogo ljudi ne bo zadovoljnih.«

Gre torej za podobno mnenje dveh nasprotujočih si glav. Če oceni ne držita, potem bi bilo lahko res edino to, da spadata tako Pučnik kot Pintar v isto politično kategorijo, denimo, da sta oba komunisti, saj bi se zlasti bivši zekajev Pinter stežka odpovedal temu predznaku. Pripadnost je seveda že drugo vprašanje. Toda s prej zastavljenim vprašanjem je povezano dejstvo, da se z ocenama obeh omenjenih političnih mož močno ujemajo tudi javne presoje v samoto pogreznjenih pleterskih menihov. Po mnenju enega od njih bi si vlada morala pustiti denacionalizacijo za svojo zadnje nalogo, če se hoče obdržati na oblasti.

Če vlada skuša pohiteti z vračanjem premoženja, kar pa se nikakor ne zdi res razočaranim trebanjskim kmetom, s tem popušča pred predvolilnimi obljubami nekaterih strank. V tem

primeru se očitno zanese na svojo modrost. Potrebno je bilo, štirideset povojnih let je namreč vneslo v življenje toliko sprememb, da bi vračanje premoženja zdaj povzročilo najmanj tolikšno sovraštvo, kot ga je v preteklosti naredilo jemanje imetja. Navsezadnje ima grunt korenine do pekla in na to je opozoril na lanskem avgustovskem kmečkem taboru v Gorencih pri Semiču sam Ivan Oman. On je že vedel, kaj govori.

M. LUZAR

Bosanske ovce na pašniku »čejev«

Res, da si v črnomaljski občini lahko do letošnje pozne jeseni oddahnejo pred čredami nomadskih ovac iz Bosne, kar pa ne pomeni, da bodo na nje tudi povsem pozabili. Zlasti ne tisti, ki so jim ti nepovabljeni gosti povzročali obilo težav, bodisi zaradi bolj ali manj neuspešnega preganjanja ali zaradi škode na poljih in poljiščih. Saj bi se v črnomaljski občini nomadskih bosanskih ovčjih pastirjev lahko znebili že takoj potem, ko prestopijo slovensko mejo, saj v Sloveniji že leta velja zakon o prepovedi nomadske paše. Po tem zakonu si mora vsak, ki želi pasti živali zunaj organiziranih pašnikov, predtem priskrbiti ustrezno dovoljenje pristojnega občinskega upravnega organa. Teh dovoljenj pa vsaj tisti nomadi, ki prihajajo v črnomaljsko občino, zagotovo nimajo, saj doslej upravni organi, pristojen za kmetijstvo v črnomaljski občini, ni prejel še nobene tovrstne prošnje.

Najbrž bi se v črnomaljski občini v resnici znebili ovac takoj, ko bi stopile na slovenska tla, če ne bi bilo vmes toliko »čejev«. In prav zaradi teh »čejev« ovce iz Bosne še vedno prihajajo v Slovenijo. Prvzaprav mnoge pozimi le krožijo po Beli krajini, iz črnomaljske občine v metliško in nazaj, če pa jim ostane v Sloveniji nekoliko prevročne, se za nekaj časa umaknejo na Hrvaško, in ko jih tudi od tam preženejo, se znova zanaejo v Slovenijo, dokler pač ne mine zima. Pastirji sicer vmes plačajo kakšno mandatarjo kazen ali dobijo odločbo o tem, da morajo zapustiti Slovenijo, pa kaj bi to, glavno, da so ovce site!

● **Nomadi prav dobro vedo, da se jim ne bo zgodilo skoraj nič od tistega, kar je zapisano v zakonu o prepovedi nomadske paše. Črnomaljska občina bi na primer morala imeti z ustreznim podjetjem sklenjeno pogodbo, po kateri bi omenjena organizacija prevzela v oskrbo živali, dokler jih ne bi prisilno odselili, odbrala živali, ki bi jih zasegli, in jih zaklala ter organizirala prisilno odstranitev črede.**

Vendar v Črnomlju kakor tudi v številnih drugih občinah, kjer se pojavljajo nomadi, nimajo sklenjene pogodbe s podjetjem, saj vrednost odzvetih ovac najbrž ne bi zadoščala za pokritje vseh stroškov, v proračunu pa tudi ni denarja. Poleg tega bi morali najti posebne tovornjake za prevoz živali in ekipe ljudi, ki bi jih nakladale, saj je težko verjeti, da bi pastirji pri tem hoteli sodelovati. Da vseh organizacijskih in denarnih težav niti ne omenjamo.

Zato so se v črnomaljski občini odločili za možnost, ki sicer ni tako učinkovita, kar bi bil odvoz ovac nazaj v Bosno, je pa zato precej cenejša. Nomade z različnimi odločbami in kaznimi, ki so, mimogrede povedano, precej simbolične, preganjajo inšpektorji. Pa tudi ti so v glavnem nemočni, posebno še, če jim ne pomagajo lastniki zemljišč, na katerih ovce delajo škodo. Po mnenju inšpektorjev bi morali biti vaščani prvi, ki bi prepovedali nomadsko pašo. Toda kaj, ko se pogosto dogaja, da prav lastniki zemljišč nomadom prodajajo seno in koruzo, od njih pa kupujejo ovce in jagneti. Nekateri že med letom prav načrtno pripravljajo hrano za nomadske črede. Tem je potem tarnanje zaradi priselkov zgolj na ustih, v resnici pa jih pričakujejo. In dokler bo tako in dokler bodo v Sloveniji bolj mile zime kot v Bosni, bodo nomadi zagotovo še prihajali. Zakonom in preganjanjem inšpektorjev navkljub.

M. BEZEK-JAKŠE

Radia (tokrat) niso ujeli v mrežo

V nekaj mesecih se je nova oblast mnogo naučila od prejšnje. Med drugim tudi to, kako dobro je imeti na vajejih sredstva javnega obveščanja, če hočeš zares uspeti s svojimi idejami. Začeli so torej hlastati po radiu, televiziji in časopisih, ki so komaj naredili nekaj vdihov v težko pridobljeni svobodi. Sprva se mediji niso dali, a ustrezna uporaba priitkov in zakonodaje sčasoma le da svoje rezultate.

Tudi tako imenovanim malim oblastem na ravni občine se je počasi zasukalo, da se z mediji ni dobro bosti. Še več, tudi njim se je zahotelo lastnine nad mediji, čeprav so občinski apetiti glede na republiške seveda sorazmerno manjši, a zato nič manj poželjivi. Za začetek, vsaj v Brežicah, so se lotili domačega radia, ki ga občani veliko poslušajo, saj prinaša vsakodnevne informacije in ima precejšen vpliv (ali bi ga vsaj utegnil imeti) med poslušalci.

Lokalni radio, ki se po nekajletni stagnaciji spet postavlja na noge, se je v letu 1990 že preživljal samo s svojo dejavnostjo. Zdej, ko se je v občinski proračunski blagajni nepredvideno pojavil presežek, je izvršni svet predlagal, da bi milijon dinarjev namenili tudi radiu. Ni treba dvakrat reči, da je poteza dobro preiščena, navsezadnje občinarji svoje namere niti prikrivali niso.

Milijon dinarjev naj bi skupščina odobrila za nakup radijske opreme, češ da se je radio znašel na prelomnici. S pridobitvijo nove frekvence se bo njegova slišnost razširila na polovico Slovenije in tudi na velik del sosednje Hrvaške, zato mu je kapital še kako potreben. A kako do njega? Po prvi možnosti naj bi razširitev dejavnosti radia sofinancirala občina. Radio bi tako postal javno podjetje, na katerega bi imela velik vpliv občinska skupščina. S tem ko bi delegati namenili milijonček za radio, bi si torej pridobili pravico, da se vtkajo v radijski program, morda tudi takrat, ko ne bo potrebno. Po drugi možnosti bi radio prepustili tržnim principom, a ravno tega se v občini bojijo kot hudič križa, saj menijo, da bi potem z medijem upravljali lastniki kapitala.

Slišati je, da radio želi poslovati samostojno. Če je to res, je že drugo vprašanje, a več kot gotovo je, da si njegove samostojnosti želijo občani. Še naprej bodo raje prisluhnili vestem iz vseh logov in tudi nepristranskim komentarjem kot pa enostranskim in edino pravim občinskim informacijam.

● **»Radio je edini pravi medij v občini.« priznavajo občinarji in ravno zato so si vroče želeli pridobiti vpliv nad njim. Tokrat jim to ni uspelo, saj delegati niso kaj dosti dali na grožnjo, da bodo sicer z njihovim radiom upravljali kapitalisti. Dokaj realno in hladnih glav so presodili, da je bolje, če se preživlja sam. Če bo hotel obstati, obdržati poslušalce in njihov krog še povečati, bo moral tudi dobro poročati. Tako je brežiški milijonček namesto v blagajno radia romal v sklad za razvoj gospodarstva. K tisti sferi torej, od koder je tudi prišel.**

B. DUŠIČ-GORNIK

Dolenjski spet le drobtinice

Ko je bil znan osnutek letošnjega republiškega proračuna, so v Novem mestu najprej naredili pregled tistega, kar naj bi iz integralnega proračuna padlo na novomeško mizo v obliki sredstev za vzdrževanje in investicije v gospodarsko infrastrukturo in družbene dejavnosti. Za ta del naj bi bilo za vso Slovenijo namenjenih slabih 12 odstotkov celotnega republiškega proračuna, »težkega« okrog 70 milijard dinar-

jev. Novo mesto oz. kar vsa Dolenjska se bo morala postaviti več ali manj zadovoljiti z drobtinicami.

Za investicije in investicijsko vzdrževanje cestne infrastrukture sta kljub namenskem zbiranju bencinskega dinarja po še veljavem posebnem zakonu nekam izpuhili dobri dve milijardi dinarjev in naj bi bilo 4,6 milijarde dinarjev tega denarja, od tega 2,6 milijarde za novogradnje. Avto cesta Ljubljana-Bregana je v tem udeležena z 28,8 odstotki. To dejansko pomeni, da bomo Dolenjci od Višnje Gore navzdol še naprej imeli svojo cesto smrti. Med investicijsko vzdrževalna dela sta uvrščena le projekta Novo mesto most in križišča; sredstva za manjše rekonstrukcije še niso razporejena, precejšnja sredstva (preko 700 milijonov dinarjev) za »projekte, raziskave, študije in ostalo« pa niso specifičirana.

Investicijska vlaganja v železniško gospodarstvo na Dolenjskem niso predvidena, v energetiki je s 85 milijoni omenjen z imenom le posavsko-dolenjski plinovod. V pit-gospodarstvu je edina investicija, ki se tiče tudi Dolenjske, optični kabel med Ljubljano in Zagrebom v vrednosti 111 milijonov. Komunalno gospodarstvo je v proračunu zastopano z 1,27 milijarde dinarjev, od tega naj bi Dolenjska za posamezne projekte dobila 3,6 odstotka. Za urejanje kmetijskega prostora so naštetih projekti, vredni 1,7 milijarde, v proračunu pa je za njih zagotovljenih manj kot petina sredstev. S projekti je Dolenjska zastopana nekaj manj kot 13-odstotno, večina tega naj bi šla za en projekt v novomeški občini. Za investicije in investicijsko vzdrževanje v družbenih dejavnostih naj bi novomeška občina in Dolenjska ne dobili skoraj ničesar oz. pol odstotka denarja, čeprav je ob nastajanju proračuna nekako še veljala obljuba, da bo republika prevzela del obveznosti za novo novomeško poročnišnico, ki naj bi šla v gradnjo sredi leta.

● **V Novem mestu opozarjajo še na nekaj. S sprejetjem zakona o proračunu v republiškem parlamentu bi bilo - oz. bo, saj ni pričakovati, da bi Demosov glasovalni stroj odpravil podporo svoji vladi - vse odločanje o razporejanju denarja v rokah vlade in njenih organov. Vsaka centralizacija, ki je za povrh brez prave kontrole, pa je po svoje nevarna, posebno če se kot ta dogaja v razmerah neurejene sistemske zakonodaje, pomanjkljivih kriterijev za določanje prioritetenih potreb in kriterijev sprejemljivosti posameznih projektov. Kaj šele bo, če si bo oz. ko si bo republika priborila še večjo moč z odpravo sedanjih in oblikovanjem novih, manjših in s tem mnogo številnejših občin. Majhne občine bodo še mnogo manj kot zdaj kos močnemu centru, ki se je že postavil na stran dobre vojske in policije ob napol crknjenem**

T. JAKŠE

solstvu, zdravstvu itd., same pa še manj sposobne urejati socialne, komunalne in druge probleme, ki jih je vse več.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Lahkotnost bivanja na konici bajoneta

Človek se včasih sprašuje, kakšne posledice bo občutil narod, ki mu že nekaj let zapored najprej vsak mesec, potem vsak vikend, zdaj pa že skoraj dan za dnem grozi vojaški udar. Stalna psihična napetost se mora vendarle nekje odraziti. Nenormalno stanje, ki, kot kaže, še kako ustreza vojaškemu krogom in tistim, ki so jim blizu, mora prej ali slej pustiti posledice. Smo morda zaradi tega manj delovno, poslovno, učno, družabno, športno, spolno, inovativno uspešni in harmonični? Smo zaradi tega bolj agresivni, nemirni, prepirljivi, sitni, nemarni, površni, leni, brezbržni? Marsikaj od tega bi verjetno psihoanalitiki lahko odkrili v psihi poprečnega Jugoslavana. Vsekakor odklon od normalnega, če balkansko psiho sploh lahko štejemo za normalno.

● **Spomnimo se samo ameriških vietnamskih veteranov in njihovih težav pri povratku iz stalnega stresnega stanja, kakršnemu so bili izpostavljeni med službovanjem v Vietnamu, pa številnih travm vietnamske družbe, zlasti tiste na jugu države, ki se dolgo nikakor ni znašla v miru, ker je vojna tam toliko časa krojila način življenja in mišljenja. V Indokini, kjer je še sedaj več že desetletja trajajočih vojn žarišč, se poznavalci resno sprašujejo, ali bodo generacije, ki so se rodile in odrasle v vojni, sploh kdaj zmogne zaživeti v miru.**

Človeška psiha je občutljiva in lahko lomljiva stvar. Njeni lomi se ne odražajo samo v velikih kolapsih, kot si to često predstavljamo, ampak v drobniških blokadah, ki človeku omogočajo preživetje. Vojni psihologi to dobro vedo, zato po drobcih načenjajo človekovo občutljivost in reakcijsko sposobnost. Lani tanki in kri na prišinskih ulicah, pred mesecem v Pakracu, pred enim tednom v Beogradu, danes v Zagrebu in jutri pri vas doma. Pred enim letom ste bili veseli, da je nastradal namesto vas Albanec, včeraj da je padel Hrvat, danes, ko je tank v vaši dnevni sobi, pa ste zadovoljni, da se v krvi vija vaš brat, ne pa vi osebno. Sprjaznenost z nastljem je del strategije, ki je očitno delovala. Če ne bi, bi se že ob prvih tankih na ulicah in ob prvih žrtvah morala dvigniti cela Jugoslavija in poslali tiste, ki so izdali tak ukaz, na smetišče zgodovine, kamor tudi sodijo.

Nedavno sem prisluhnil žalosti matere, katere sin je dva dni stal na kasarniškem dvorišču nekje na jugu države, do zob oborožen, z bajonetom na puški, čakajoč, da ga bodo poslali na ulice. Če bi se situacija še bolj zaostila, bi verjetno moral kreniti. Fant v življenju nikoli ni nikomur nič hudega storil. Še muhu mo je bilo žal ubiti. Sedaj pa naj bi ga neki zlovesči stroj postavil z bajonetom na puški proti množici gorokih protestnikov. Na stotine, tisoče takih fantov je bilo, katerim se je svet v tistem trenutku, ko so nasajali bajonete na puške, svet v duši sesul. Šele takrat so verjetno razumeli peklenski načrt, ki se je že nekaj let porajal v nekaterih glavah in na katerega smo zaman opozarjali: Slovenec in Hrvat proti množici v Beogradu, Srb proti množici v Zagrebu in Ljubljani. Drugo logiko v skoraj doslednem pošiljanju Slovencev na jug države bi skoraj težko našli. In ker stvar traja že nekaj časa, je logično iz tega tudi sklepati, da sta bila potek dogodkov in zastavljeno že dolgo pričakovano in verjetno celo načrtovano in spodbujevana. Pa je treba vendarle vedeti, da je neskončna lahkotnost bivanja na konicah bajoneta končna in da teža zmote prej ko slej prebode tudi tistega, ki si je tak način bivanja izmislil.

T. JAKŠE

Hajka na gozdarje in zadruge

Zadnje čase je »moderno« kar po dolgem in počasi udrihati po gozdarstvu in kmetijstvu oziroma po gozdarjih in kmetijcih, za katere razni prenapeteži, ljudje brez sramu in najosnovnejšega občutka za človeško dostojanstvo, trdijo celo, da 45 let niso delali drugega kot kradli kmetu. Seveda za vse to žaljenje in zmerjanje nihče ne odgovarja, saj je take očitke slišati tudi iz najvišjih organov republike Slovenije, iz skupščine in celo iz Predsedstva. Žalostno. Seveda vsa ta hajka ni kar tako, zaradi lepšega, ni samo sebi namen, ampak gre za to, če uporabimo vojaško izrazoslovje, koalicijsko bombardiranje sovražnega terena pred dokončno operacijo, ki naj bi bila sprejem novega zakona o gozdarstvu in zakona o zadrugah. Seveda naj bi bila ta zakona taka, kot ju zahteva Slovenska kmečka zveza — Ljudska stranka. V tej strategiji, ko cilj posvečuje sredstvo, pa ni ne časa ne prostora za kakšno dobro besedo o dosedanjem delu kmetijcev in gozdarjev, kaj še-

le za celovito in resnično ovrednotenje njihovega 40- in večletnega dela, pehanja, uspehov pa tudi napak, pomanjkljivosti, nesmotnosti in kar je še takih reči. Ljudje nasploh, med njimi seveda tudi kmetje, pa so tudi bolj nagnjeni k temu, da se hitro oprimejo kritike, očutanja, oponašanja napak, tisto, kar je bilo dobrega in koristnega, pa je v takih primerih v hipu pozabljeno. Čelo tako je, da tisti, ki je imel od prejšnjega sistema največ koristi, sedaj najbolj glasno tolče po vsem, naj je bilo res slabo ali dobro in pametno.

Da so novomeški gozdarji zadnjih 40 let samo kradli, lahko izjavi samo zlonameren ignoran. In na višjem položaju ko je, večji in bolj zlonameren ignoran je. Podatki pač govorijo, da je bilo konec prejšnjega stoletja na območju sedanjega GG Novo mesto dobrih 60.000 hektarjev gozdov, pred dvajsetimi leti jih je bilo že več kot 67.500, danes pa jih je že blizu 84.000 ha. In vse to so gozdarji dosegli ob neprekinjeni kraji! Kaj bi šele bilo, če bi kradli manj ali če sploh ne bi, kajne?

Kdo si upa trditi, da metliška kmetijska zadruga s svojo Vinsko kletjo ni odločilno prispevala k temu, da ima belokranjsko vinogradništvo in vinarstvo v Sloveniji tak glas, kot ga ima? In ta glas nikakor ni sloves večdesetletnih tavov in roparjev kmetov, ampak sloves izvršnih domačih strokovnjakov in vzorne vinske kleti, ki so belokranjska vina privedli na slovenski kakovostni vrh. Tega pač ni dosegla »podalj-

šana roka partijske države«, ker ta roka ni nikoli znala ne vzgajati trsnih cepčenk, ne obdelovati vinogradov, ne trgati, ne prešati, ne negovati vina, ne uvajati novih postopkov in

DREVEŠA PADAJO NA ČRNO — Gozdarji ugotavljajo in opozarjajo, da se je črna sečnja v zadnjem času močno povečala. Na tem občutljivem področju vlada nekakšno brezvladje, lastniki gozdov pa v pričakovanju novega zakona o gozdu in opogumljeni z nepopustljivimi zahtevami kmečke stranke na veliko brez odkazila in nestrokovno sekajo, s čimer seveda povzročajo v gozdu hudo škodo. Na sliki je prizor z Gorjancev, kjer je na črno padlo kakih 30 smrek, za katerimi je v gozdu ostala pusta goličava. (Foto: A. Bartelj)

temu, da je kmet takoj ob oddaji za svoje pridele dobil, kar se je največ dalo, pa naj bo to za živino, poljske prideleke ali grozdje. Še lani, ko je imela zadruga celo leto velike likvidnostne težave, so gledali, da je bil denar v prvi vrsti za izplačevanja obveznosti do kmeta. V 70. letih, ko je metliška Vinska klet začela predelovati gorzdje, so uvedli tako imenovane dohodkovne odnose pri odkupu grozdja, ko je kmet od prodane vina dobil 60 odst., klet pa 40. Ti odnosi so delovali v zadovoljstvo kmeta in zadruga vse do pojave divjajoče inflacije, ko se porušila vsa razmerja.

Res so kmetje tudi ves čas negodovali in svoje nezadovoljstvo stresali izključno nad zadrugo. V glavnem je šlo in še vedno gre za to, kakšna je cena belokranjskega vina v trgovini in koliko od tega dobi kmet. Pa to ne velja samo za vino, ampak tako rekoč za vse kmečke prideleke in s tem za hrano, kjer si največji kos pogaače odreže trgovina. Trgovska marža pri vinu je od 35 do 40 odst., v ceni pa mora potrošnik plačati še 14 odst. davka. Tako vinogradnik in klet dobita od svojega pridelka manj kot trgovec. Res, kruh brez motike, samo je treba vedeti, kdo si ga jemlje in koliko, ter nanj pokazati s prstom in še kako drugače. Pa tega naj ne bi počela samo kmet in zadruga, ampak tudi kucepec, ki v končni posledici vse to (pre)plača.

A. BARTEJL

Zahteve stavke Srednje šole

Neurejeno financiranje

Delavci Srednje šole Brežice smo se odločili za opozorilno stavko, ki bo danes od 11.30 do 14. ure. Istočasno bodo s podobnimi zahtevami opozorilno stavka tudi delavci srednjih šol v Krškem in v Sevnici. Ogorčeni zaradi neurejenih razmer v šolstvu in neustreznega financiranja srednjih šol, zahtevamo: — da se sprejme takšna šolska zakonodaja, ki bo omogočala izobraževanje po evropskih normah in ne bo diskriminirala učitelja, da se sklenejo splošna kolektivna pogodba za družbene dejavnosti in na osnovi nje tudi kolektivne pogodbe za posamezne dejavnosti;

— da se takoj sanirajo kaotične razmere v slovenskem srednjem šolstvu;

— da se naši dohodki takoj uskladijo z gospodarstvom (od 1. 1. 1991 naprej) v skladu z dogovorjenim indeksom 138 (za profesorja) glede na povprečje v gospodarstvu.

Utemeljitev 3. alineje: V februarski akontaciji je npr. za polno zaposlenega profesorja za 10 leti delovne dobe predvideno 7.303,50 din, medtem ko je povprečni OD v gospodarstvu že decembra 1990 znašal 6.551,00 din. To pomeni, da je profesorjeva plača bistveno nižja od povprečne plače diplomiranih inženirjev, pravnikov, ekonomistov itd. v gospodarstvu in negospodarstvu. Tako razlika glede na količino, zahtevnost in odgovornost dela gotovo ni upravičena. Če se izvršna oblast ne bo odzvala na naše zahteve, bomo prisiljeni poseči po ostrejših oblikah protesta.

Predsednica stavekovega odbora:
prof. ANA MAMILOVIČ

(Še) ni za objavo

RIBNICA: DEMOKRATIČNI TOPOVI — Najbolj demokratični predsednik Jovič poudarja, naj nas ne bo strah za demokracijo, ker zanjo in za nas skrbi vojska. Ta se je že izkazala z (demokratičnimi) tanki v Pakracu in Beogradu, nad Kočevjem in drugod gostoto letajo (demokratični) helikopteri in letala. Ribničanje pa se tolažijo, da imajo vojaško posadko z najboljšimi demokratičnimi topovi. Ribničanje so sploh znani kanonirji, saj so pred stoletji streljali na Kočevje z lončenim topom, ki se je razletel, in so ugotovili, da je bil top res demokratičen, saj je za arde ekaplozije mrtvih že toliko Ribničanov, kako hudo mora biti šele v Kočevju.

KOČEVJE: NEVARNA ŠOLA — V stari kočevski šoli, kjer imajo pouk učenci nižjih razredov, imajo pod še vedno iz navednih desk in ga tudi ribajo, kot je bil običaj pred 50 in več leti. Šolarčki se med odmori igrajo na tleh, se valjajo in kukajo, pri tem pa se neredko zgodijo, da se jim zadre deščica v nogo ali nogo pa tudi kam drugam. Če nekoliko močnejše zapre vrata v nekem prvem razredu, pa ti padejo iz okvirja.

RIBNICA: NA IZHODIŠČNE POLOŽAJE — V ribniški prodajalni tobačka so dobro založeni tudi s časopisom »Narodna armija«, ki pa ga nihče ne kupi. Zato, kot se reče v vojaškem jeziku, vso dostavljeno Narodno armijo po nekaj dneh vrnejo na izhodiščne položaje.

S smetmi zasuti gorjanski vrab

Grozljiva podoba dolenjskih in belokranjskih jam — Pogansčica, nekdanji domovnje gorjanskega vraba, je najbolj oskrunjena — Inšpekcija ne ukrene nič

PODZEMELJE — Preplezal in prehodil sem že mnoge jame, tudi onesnažene, vendar takoj oskrunjene, kot je jama Pogansčica pri vasi Javorovica na Gorjancih, še nisem videl. Iz jame veje odušen smrad raznovrstnih odpadkov, ki v širokem plazu izginjajo proti dnu. Vhodno brezno je kljub temu impresivno — široka vdornica z vertikalnimi stenami, ki se v globini izgubljajo v vabljivi temi. Odločim se za spust. Previdno se spuščam po nasipu smeti, z mano gre domačin Pavel, ki ga zanima, kaj je ostalo od nekdanje čiste jame. V soju karbidovke prestopiva v temo. Jamski prostor dobiva nove razsežnosti, a groza —

smetišče sega vse do dna, do zasiganih belih sten, ki nemočno izginjajo pod kužnim plazom. Pogled je zares stašljiv: kupi odpadkov in nemočno silovite narave, ki se je izpela v tisočih kristalnih zasiganih sten. kalvarija te jame se je začela v sedemdesetih letih, ko je Pogansčica postala lokalno smetišče. Po moji oceni je danes že dobre tri četrtine zasute z odpadki.

Smeti so zasule edino brezno na Gorjancih. Z zasuto jamo pa odhaja tudi njena skrivnostna preteklost, ki jo na neki način izdaja že njeno ime: Pogansčica, tudi Pogansčica (pogan = ajd), saj

bo ostala za vedno zakopana pod tonami odpadkov. Ali še kdo verjame v bajke? Novi časi so jih pokopali, ljudje so jih pozabili. Včasih pa so ljudje iz teh krajev vedeli povedati, da se v strahotnem prepadu Pogansčica skriva gorjanski vrab, ki pred nesrečo, kadar grozi vasi, »tuli in stoče, da se od strahu pokrižavajo ubogi Podgorci«. Zdjaj ga že dolgo ni bilo čuti in Javorovcem se ne godi slabo, pravijo. Meni pa se vse bolj zdi, da je hudobec iz Pogansčice dobro navlekel in zapeljal Podgorce, ki so z odpadki okrasili njegovo domovanje... sedaj pa se nam hudoba reži iz Pogansčice in vseh onesnaženih jam.

Z obiski jam v zadnjem času jamarji potrjujejo stopnjevanje njihove onesnaženosti, njihovo rastoče število in tragično izginevanje in smo le nemočni opazovalci tragičnega pokončevanja jam, ki odhajajo iz naših katastrof kot žrtve potrošniške evforije, lažne ekološke zavesti, nerazvite komunalne službe in prekratke roke neučinkovite in gluhe inšpekcije.

Zahtevamo, da inšpekcijske službe nemudoma posredujejo v primerih naslednjih najbolj ogroženih jam na Dolenjskem in v Beli krajini: Pogansčica, lokalno smetišče pri vasi Verdun, Novo mesto; Malikovec, lokalno smetišče pri Semiču, Črnomelj; Kipina jama, lokalno smetišče pri Bojanji vasi, Metlika; vrtača pri Risanici, lokalno smetišče pri vasi Jezero, Trebnje.

Seveda jamarji opozarjamo na ta pereči problem že vrsto let. Tako smo leta 1986 naredili katastrof onesnaženih jam in ga posredovali republikemu urbanističnemu inšpektorju, vendar se stvar ni prav nič izboljšala. Bojim se, da je tudi to pisanje in prijava inšpekcijskim službam samo še en glas vpijočega v puščavi, ki ga v demokratični pravni državi ne bo nihče slišal, kaj šele uslišal.

ANDREJ HUĐOKLIN

ŠE: MI NISMO JEHOVINE PRIČE!

Pregovor pravi: če kdo desetkrat pove (potrdi) laž, postane enajstič že resnica. In ker je v informativnem vodniku »Novo mesto danes« (str. 26) glede naše Cerkve več kot »vsaka tretja beseda laž« (Shakespeare), se ponovno oglašamo. Pa ne več zaradi same dezinformacije in verske diskriminacije, ampak ker ima v vseh civiliziranih kulturah žalovanje za napakami tudi posebno ime — javno opravičilo! Žal tega pri založbi Grafocommerce Novo mesto (odgovorni urednik g. Janez Slapnik) ne poznajo.

Človek, ki naredi napako, ne da bi jo ustrezno popravil (ali se vsaj opravičil), zagreši še novo napako, laž pa je kaznovana s tem, da se ji ne verjame niti takrat, ko govori resnico. Po takšnem grobem žaljenju verskih čustev vernikov in osebnosti pastora Adele Brkič smo hoteli stvar urediti z dialogom, vendar ni šlo. Mar bi le sodni sklep zaključil afero?

Vodstvo Evangelijske cerkve, naše predstojništvo v Murski Soboti, rektor Evangelijske teološke fakultete in drugi odgovorni zahtevajo, naj se obrnemo tudi na g. Milana Kučana in g. Lojzeta Peterle in se s tem zavarujemo pred novimi ekscesi, saj se nas v Novem mestu že vrsto let po krivici pripisuje k »Jehovinom pričam«. Takšen zapis v vodniku »Novo mesto danes« pa je dosegel vrhunec. Protestiramo zoper tiste, ki so to razširili, in pozivamo vse ljudi dobre volje, naj ne nasedajo jezikom ulice.

Pri SO Novo mesto smo registrirani kot: EVANGELIJSKI CENTER, Binkoštna cerkvena občina, Novo mesto, Trdinova 27, p.p. 47 (kapela Božji grob).

Naj končamo z mislijo A. B. De La Meuretha: TO JE VEČ KOT ZLOČIN, TO JE »NAPAKA«!

PREZBITERIJ
EVANGELIJSKEGA CENTRA
NOVO MESTO

SPOMIN NA TURJAČANA

TURJAK — Tukajšnje turistično društvo, ki ima nekaj manj kot 200 članov in okoli 50 mladih članov, vloga vse napore, da bi v tem kraju in okolici poživili turistično dejavnost. Pred časom so izdali brošuro Turjak skozi čas, ki so jo zaradi povpraševanja ponatisnili. Člani društva se že zdaj pripravljajo na proslavo v spomin na 400-letnico zmage Andreja Turjaškega nad Turki. V teh pripravah bodo dali poseben pomen turjaškemu gradu in cerkvi na gori Ahac.

JAMA KOT SMETIŠČE — Iz številnih jam na Dolenjskem in v Beli krajini so ljudje v svoji neogovornosti in nemarnosti naredili lokalna smetišča. Takole je videti notranjost Kipine jame pri Bojanji vasi v metliški občini. (Foto: A. Hudoklin)

Birokracija še brani svoj status

Zakaj po štirih mesecih še vedno nimam dovoljenja — To, kar se mi dogaja, si razlagam z boljševisično mislijo, ki je v zvezi s slovensko zavistjo

Da novomeška birokracija brani status, ki ji je bil podeljen v času komunistične oblasti, upam, je razvidno iz naslednjega primera:

23. novembra 1990 sem v ustreznem uradu zaprosil za izdajo obratovalnega dovoljenja na novo ustanovljenega podjetja, kakor zahteva 147. člen Zakona o podjetjih. V komentarju omenjenega člena je na široko razloženo, kdaj in zakaj je potrebno ugotovljati pogoje za začetek obratovanja podjetja. Iz omenjenega komentarja in splošnega stališča nove oblasti, da se je treba čim bolj izogniti oteževanju razvoja privatnega podjetništva, in predvsem zato, ker gre v bistvu za enako dejavnost, kakršna je bila na tem mestu že 14 let, z malenkostno razširitvijo, ki pa ima izredno komercialno administrativni značaj, je

možno in upravičeno razumeti, da za izdajo dovoljenja niso bili potrebni komisijski ogledi. Kljub temu je organ, ki je vodil postopek, na kraj poslal dve štiričlanski komisiji, da bi ugotovljali nekaj, kar bi moral biti že samoumevno. Ker se je voditeljica prve, to je lokacijske komisije, poslužila šikaniranja pri izdaji lokacijske izjave, sem se pritožil predstojniku njenega organa. V posmeh logiki in korektnemu odnosu do strank v upravnem postopku sem si tako naložil dodatne težave. Vendar sem si skoraj dvomesečnem natezanju in dokazovanju le priboril lokacijsko izjavo, da se na prostoru, kjer je bil že 14 let sedež avto-prevozniške obratovalnice, sme izdati dovoljenje za enako dejavnost, vendar samo z enim vozilom, češ, da na parceli, veliki 11 arov, na kateri 2 ara zavzema stavba, ni prostora za parkiranje več vozil. Vodja oddelka je na moje prigovarjanje in ponovne meritve na mapi potrdil upravičenost takšne izjave. Čudim se diplomiranemu ekonomistu za tako nestrokovno izražanje, saj je že z nepopolno osnovnošolsko izobrazbo

možno izračunati, da na takšni površini lahko parkira precej več vozil.

To pa še ni vse. Potrebna je bila še ena 4-članska komisija, da bi ugotovila, če je zrak na Malem Slatniku res pravi. Tak vtis sem dobil iz neumestih izjav in vprašanj v času ogleda, kajti zahteva, da mora biti v sobici, katero sem namenil za poslovni prostor, v času obiska komisije nameščen telefon, je po mojem mnenju popoln nesmisel, saj je danes že nekaj povsem normalnega telefon s prenosno slušalko, ki ga ima uporabnik, kjer ga pač potrebuje, da ne omenjam zahodne Evrope, ki jo pogosto jemljemo za vzor.

Toda ne glede na primerjavo, za katero mislim, da je res nemogoča, se mi zdi skrb komisije za čisto individualne poslovne in organizacijske detaje ignorantska. Nekateri člani se neredko ponasajo, kot da zasebniki ne živimo od sadov svoje uspešnosti ali neuspešnosti, kot da bo moral kdo drug plačati posledice morebitnega neuspeha. Če je to res, potem je čisto odveč skrb komisije, kje imam nameščen telefon. Naj me torej čim manj ovira pri delu.

Tako po skoraj štirih mesecih še vedno nimam formalnega dovoljenja. V tem času bi bil lahko delal v mednarodnem transportu, kjer imam zagotovljeno delo za devizno plačilo, tako pa izgubljamo posamezniki in z nami celotna družba.

Trditve priznanega slovenskega strokovnjaka, da se je pri nas spremenila samo oblast, vse ostalo (birokracija) pa je ostalo enako, je popolnoma pravilna. Boljševisična misel v družbi s splošno znano zavistjo ima očitno še veliko moč.

ALOJZ LUKŠIČ
Mali Slatnik

Kako dolga je še pot resnice?

Vrsta vprašanj, »ker Stipanović ali kdor koli ni reagiral«

Ker Stipanović ali kdorkoli drug ni reagiral na članek s takim naslovom, objavljen v Dolenjskem listu 6. septembra 1990, bi mu postavil nekaj vprašanj. Da ne bo besedilo predloga, bodo res samo vprašanja:

Ali direktor lahko samovoljno prepove delavcu zdravljenje ob delu? Ali je direktorju dovoljeno degradirati delavca brez kakršnega koli razloga? Ali direktor lahko nastavi izreden dogodek in ga uporabi na sodišču združenega dela v svojo obrambo? Kot strokovnjaka za prometno službo ga vprašam, kakšen je postopek ob izrednem dogodku in kakaj postopka ni vodil po predpisih? Zakaj ni dal na vpogled zahtevanega dokaznega materiala niti na delavskem svetu niti na sodišču združenega dela? Ali si lahko privoščiti, da delavca prisiljuje opravljati samostojno prometno službo? Ali lahko prisili delavca opravljati delo v nasprotju z omenjenimi železniškimi predpisi? Zakaj Stipanović ni prinesel na občinski sindikat prav. 646? Zakaj je grobo kršil čl. 41, 43 in 46 pravilnika podjetja, čl. 4 in 7 pravilnika 2 in čl. 9, tč. 4 navodila 79, ne da bi bil za to obravnavan ali kaznovan? Zakaj Stipanović in Simonič nista obravnavala preprečitve izrednega dogodka, kot je bilo določeno v ZG-ju? Zakaj še do danes nisem dobil plačan 2 dni neizkoriščenega letnega dopusta in bonov za nadurno delo? Zakaj je na sodišču združenega dela in na OSS pošiljal popolnoma nestrokovno osebo in so temu primerne bile tudi obravnave?

Vprašanj bi bilo še. Želim, da bi se obravnavala vsaj ta in da bi nanje dobil odgovore.

ALOJZ LJUBI
Ždinja vas 7

»NE ŠKROPI V CVET«

Kmetovalci, sadjarji, vinogradniki in vrtničkarji, pozor! S spomladjo se začne nova pridelovalna sezona. Preko zime smo se odločili, kaj bomo delali in kako, da bo pridelek čim večji. Veliko novega smo slišali o škroplivih za uničevanje različnih škodljivcev na sadnem drevju, vinski trti in drugem. Imena pripravkov smo zapisali, da ne bi pozabili, kdaj in kako jih moramo uporabljati, da bo učinkovalo. Vendar pa: ali smo se vprašali, ali ti novi pripravki ne škodujejo tudi okolju, če jih ne uporabljamo o pravem času? Na primer: če sadjar-vrtničkar poškropi dopoldan nekaj dreves, lahko s tem napravi veliko škodo sosedu čebelarju. Če pa ta sadjar premisli in škropi proti večeru, bo sosedu ohranil vse čebele in škropljenje bo učinkovitejše, ker zvečer pripravke ne izhlapeva tako hitro. Še najbolj pa naj velja pravilo: ne škropi v cvet!

V. L., za Čebelarsko družino Trebnje

POJASNILO PTT

V zvezi s pritožbo občanov Kostela glede dostave pošiljкам v informacijo posredujejo vzrok, zaradi česar je na tem območju dostava organizirana tako.

Ob ukinitvi redne avtobusne zveze Kočevje-Vas v leto 1989, s katerimi smo do takrat prevažali pošiljke, nam je ostal edini možni prevoz ptt-pošiljk z lastnimi prevoznimi sredstvi preko Reke do Broda na Kolpi. Ob morebitni ponovni vzpostavitvi avtobusne zveze Kočevje-Vas bo tudi ptt-organizacija stopila v kontakt s prevoznikom in skušala zadevo rešiti v obojestransko zadovoljstvo. V upanju da vam je taka informacija koristna, vas lepo pozdravljamo.

PETER JANEŽIČ,
pomočnik direktorja podjetja za ptt-promet

Ali smo ribiči res smetarji?

Kaj vse nas moti v Črnomlju in okolici — Akcije

Ribiči RD Črnomelj se vrsto let ukvarjamo z največjim problemom, s preprečevanjem onesnaževanja voda in brežin. Družina si prizadeva, da s skromnimi sredstvi, ki jih ima na razpolago, vlaga ribji podmladek, brezvestni ljudje pa na drugi strani v vodo in nje bližino odlagajo vse, česar ne potrebujejo.

V letu 1990 sta bila dva pogina rib. Lahinja in Dobilčiča okoli mesta postajata kanala. K smradu in nesnagi pa pripomore tudi klavnica, ki leži v najlepšem delu starega mestnega jedra (Tromostovje). Umakniti jo bodo morali, njeno mesto ni tam. Tudi ribiči bomo nasprotovali predvideni adaptaciji in upamo, da bodo tudi Črnomeljci, ki so vsaj malo »zeleno obravani«, temu nasprotovali.

V Črnomlju nas moti tudi okolica Flekovega mlina, ki je neprestano dobesedno nastlana s smetmi, kljub temu da smo jo že večkrat očistili. Stanovalci mečejo smeti okoli in v vodo, kar nimajo kant. Pri dobličkem mostu občani

pisma in odmevi

Gost ni številka V Šmarjeških Toplicah

Lepo je živeti tam, kjer si narava in zdravje podajata roke, žalostno je, ker si to lahko privoščimo le nekaj dni v letu. Pa še to ne vsi. G. Matevž Aš, direktor šmarješkega zdravilišča, je imel razumevanje za osebe z nizkimi dohodki in je odobril za invalide in upokojenke 10-odst. popust v zimski sezoni. Zdravilišče sodi med elitna. Ni časa za dolgočas. Poleg plavanja je med bivanjem poskrbljeno tudi za razvedrilo. To so kratki popoldnarski izleti po okolici in zvečer v restavraciji glasbene prireditve. Ob nedeljah in cerkvenih praznikih so za goste organizirali s službenim kombijem prevoz v Šmarjeto k sv. maši. S to gesto so razveselili ljudi, ki želijo nedeljno praznovati na svoj način, in se jim še bolj približali. Saj nas prijaznost in ustrezljivost vse bolj združujeta. Tudi restavracija in kuhinja se prilagajata želji posameznika z zdravstvenimi zahtevami. V Šmarjeških Toplicah je imenitno. V tem kraju sem bila že večkrat na zdravljenju. Če bom v bodoče le lahko prihranila kak dinar, ga bom odnesla v to naše prijazno domače zdravilišče. To priporočam vsem domačinom. Zdravja si ne moremo kupiti, za olajševanje bolečin pa nam pomagajo v Zdravilišču Šmarješke Toplice.

FANIKA MALIŠIČ
Grm 11

REKA TARA POZIMI

STARŽA — Člani Rafting kluba Straža smo prejšnji teden sodelovali pri snemanju dokumentarnega filma TV Slovenija o nacionalnem parku Durmitor v Črni Gori. Najlepši del tega parka je prav gotovo 50 km dolgi kanjon reke Tare, najčistejše reke v Evropi, drugi po globini v svetu (1300 m), zaradi svojih strmih sten, zidov, pečin, slapov, s stoletnimi bori porasčenih robov, izvirov, pritokov in svoje neokrnjenosti pa gotovo najlepši na svetu. Prav zato smo veslanje doživeli kot vrhunsko zadovoljstvo. Pot smo nadaljevali po Tari še naslednjih 46 km, ki sodi izven krajinske zaščite. Reka je tu še hitrejša, zahtevnejša, včasih celo nevarna. Zal bo ta del doline že čez nekaj let potopljen, na Tari se danes gradi hidrocentrala. Člani RK Straža in SČD Sava smo tudi prvi, ki smo tovrstni spust opravili pozimi. Radi bi se zahvalili podjetju Adria, ki nam je za potovanje in bivanje posodilo svoj avtodom.

JANKO TAVČAR

TRŠKOGORCI Z LJUBEZNJO V KOVČKU

V soboto popoldne je vaška skupnost Trška Gora — Sevno pripravila tradicionalno proslavo in marčevsko srečanje. Kot so zapisali v vabilu, z njim obležijo vse praznike in prvi polovici leta. Tudi letos jim je prostor odstopila Srednja kmetijska šola Grm. Razstavo ročnih del, ki so jo pripravile vaščanke same, in prisrčen kulturni program si je ogledalo več kot sto kranjanov. Najprej so v enournem programu nastopili šolarji, ki so se izkazali kot dobri pevci, recitatorji, pesalci in igralci. Zaigrali so Rdečo kapico in Muco copatarico. Starejši pa so svoje igralske sposobnosti pokazali v komediji Ljubeznj v kovčku avtorja Marjana Marinca in pod režisersko palico domačinke Ivanke Potočar. Tako prvi kot drugi so se za prireditve pripravljali od lanskega novembra. Buren aplavz gledalcev je dokaz, da so uspeli. Prav bi bilo, da bi se z Ljubeznjo v kovčku predstavili tudi po drugih krajevnih skupnostih.

MAJDA LUZAR

Potrebujemo strategijo, ne pritisk

SDZ kritizira slovensko prometno politiko

Po objavi proračuna Republike Slovenije prihaja do negativnih reakcij glede razporeditve in višine posameznih postavk. Pri tem sta posebno dejavna Sekretariat za promet in zveze in Republika uprava za ceste. V Novem mestu in Ljubljani sta bila organizirana sestanka s predstavnik občinskih izvršnih svetov, katerih glavni namen je bil pritisk na Skupščino za povečanje ali prerazporeditev proračuna v korist cest, posebno še za gradnjo avtocest.

Strinjamo se, da potrebuje Slovenija za vključitev v evropski cestni sistem boljše cestne povezave, zato podpiramo izgradnjo slovenskega cestnega križa. Tega ne bomo dosegli s pritiski, temveč z drugačno strategijo.

V analizi delovanja Republiškega sekretariata za promet in zveze, ki smo jo naredili v komisiji za promet in zveze pri Slovenski demokratični zvezi, smo prišli do spoznanja, da ta sekretariat ne vodi celovite prometne politike niti na področju prometa niti na področju zvez. Še do danes ni bila predložena usklajena prometna politika med posameznimi prometnimi dejavnostmi. Sekretariat kaže aktivnost le na področju cestnih gradenj, zlasti na področju avtocest, medtem ko je področje vzdrževanja cest zanemarjeno. Načrtovanje in gradnja cest

sta dragi, neposredni tuji krediti pa se odklikajo.

Poseben pomen ima delovanje železnice: prihodki železniškega gospodarstva znašajo le cca 50% stroškov, ki jih sistem povzroča. To pomeni, da mora Republika Slovenija dodatno obremeniti gospodarstvo za cca 4 milijarde dinarjev letno. Iz tega je razvidno, da se ta problematika ne rešuje na primeren način. Zaradi povečanih prispevkov in stank, ki jih bo sprožil železniški sistem, kolikor se pravočasno vsak mesec ne zagotovijo sredstva za plače (kar je absurd), je v nevarnosti ostalo gospodarstvo. Delitev dela med cestnim prevozom in železnico teče po svoje, brez vpliva sekretariata. Cestni prevozniki so zaradi svoje predimenzioniranosti stalno na robu izgub. Cestni promet preobremenjuje obstoječi cestni sistem tudi na trasah, kjer vzporedno teče proga. Vse te zadeve bi bilo mogoče razrešiti s primerno prometno politiko. Omeniti moramo, da je tudi železniški promet v proračunu prikrašan, in to za 2 milijarde.

Zaradi obstoječe organiziranosti PTT-sistema se dohodek pretaka med deficitarno klasično pošto in visoko donosno telekomunikacijsko mrežo. Reorganizacije na tem področju potekajo prepočasno, kar kaže na neprimeren odnos sekretariata do izboljšanja stanja. Naše stališče lahko strnemo v trditev, da Slovenija potrebuje celovito prometno politiko. Spori o višini postavk v proračunu (nanaša se na promet in zveze) so nebitveni in koristijo le ohranjanju sedanjega nemogočega stanja v tej panogi.

Komisija za promet in zveze pri SDZ

Zadel avto, a bo še naprej hodil peš

Sreča pri Goršičevih

NOVO MESTO — Zadnje zrebanje v akciji Podarim — dobim je po dolgem času prineslo nekaj več sreče tudi Novomeščanom. Pravzaprav jo je imel Ivan Goršič iz Ulice Danila Bučarja v Bršljini, ki je kot diplomiran psiholog zaposlen na Centru za socialno delo v Novem mestu. Njegovo kartico so kot drugo nagrado izrekli iz bobna in dobil je avtomobil Citroen AX-11-TE, ki je vreden dobrih 200.000 din.

Zato, da bi kaj zadeli, pa tudi zato, da pomagajo našim športni-

GORŠIČEVI — Nagrada je prišla med spanjem, vesela je bila vsa družina.

kom, so Goršičevi za vsako zrebanje kupili po dve kartici. Oče Ivan jih je vselej namenil hčerka Katki in Barbari. To pot se je prvič odločil, da na kartico napiše svoje ime, in sreča je bila tu. »Tisti nedeljski večer zrebanja sploh nisem spremljal, hodimo namreč zgodaj v posteljo. Hčerki sta sedeli pred televizorjem in gledali program na zagrebškem kanalu,« pripoveduje srečni lastnik novega avtomobila, ki je za dobitnik zvedel sredi spanja. Pravzaprav so za to prej zvedeli sosedje v bloku in prišli na hodnik. Telefoni so peli dolgo v noč in na koncu so Goršičevi le verjeli, da je nagrada res njihova. »Imamo sedem let star jugo in ga bomo sedaj prodali. Nagrada je prišla prav, saj smo ob nizkih plačah lahko le sanjali o novem avtu,« je za konec povedala Goršičeva, ki je tudi edini sofer v družini. Ivan je zatrdil, da to nikoli ne bo in bo kljub nagradi še vedno hodil peš.

J. P.

Z mrtvimi ne bomo licitirali!

Še o pisanju, javnosti in poti k spravi — Krvava žužemberška pomlad 1945

»Udeleženec borbe na legendarni Javorovici« je v Dol. listu 7. marca letos objavil zapis »Ne štejte le kosti izdajalcev«, v katerem zameri Dolenjskemu listu, češ da se ni »niti enkrat spomnil nedolžnih žrtv Dolenjske in Bele krajine«.

Slednje seveda ni res, saj je naš pokrajinski tednik desetletja dolgo med neštetihi zapisi o OF, o nastajanju slovenske državnosti prav na tleh širše Dolenjske in o številnih drugih zgodovinskih dogajanjih pisal tudi o žrtvah, ki jih je terjal boj za svobodo domovine. Morda pisec, nekdanji bорец Cankarjeve brigade, ni spremljal vsega, kar je prav Dolenjski list ohranil nam in znanec kot pričevanje iz najusodnejših dni bližnje preteklosti. Moramo mu pritruditi, da (tudi) v Dol. listu ne manjka zapisov, v katerih pisec »omalovažuje, zaničujejo in blatijo« partizanske akcije. Prav ima tudi, ko trdi, da so se »mnogi klerofašisti vrgli samo na preštevane kosti raznih izdajalcev po kraških jamah...« Seveda je znano, čemu to počno, kot je tudi res, da s takim enostranskim početjem nič ne prispeva-jo k narodni pomirni in spravi.

Združene ZZZB NOV Slovenije je ponovno povedalo, da smo nekdanji borci za pomiritev, vendar pa ne za tako spravo, ki bi nas pripeljala v nova nasilja in povzročala novo oživljanje sovraštva. Borcem NOB ni mogoče naložiti odgovornosti za posamezne v vojni narajene napake in krivice, pa tudi ne za poboje po končani vojni.

Komisija za raziskovanje krajev množičnih pobojev med vojno in po njej pri občinskih skupščinah ugotavljajo okolnosti, krivice in druge pojave takih posameznih primerov. Ne glede na ugotovitve, do katerih bodo prišle te komisije, pa trdimo, da umorov, ki jih je npr. doživela Suha krajina tik pred koncem vojne, ne bodo ne omenjale in ne raziskovale. Spomladi 1945 so domobranci zagrešili v Žužemberku in njegovi okolici vrsto gnusnih zločinov nad domoljubi. Te dni poteka 46 let, kar so domači izdajalci, zapreženi sodelavci okupatorja, pobili 31 tamkajšnjih zavednih Slovencev.

KRVAVA ŽUŽEMBERŠKA POMLAD 1945

Tako so 20. 1. 1945 v Budganji vasi ubili 20-letno Marijo Drvensk, dan pozneje pa še njeno 52-letno mamo

Ano. Takratni žužemberški dekan Gnidovec je v farne knjige vpisal: »Kot partizanska terenka ustreljena od domobrancev«. Domobranci so 13. 2. 1945 v Rebrški hosti ustrelili Ano Završki (62 let), Terezijo Verce (66) in Franceta Verčeta (66).

Šest dni kasneje so zaprlj v Blažičevo hišo in še isto noč pobili Franciško Dular (67), Matildo Rojc (41), Tilko Rojc (16), Draga Jerčeta (40), Staneta Kelšina (61), Anico Serceļ (37), Verico Pirc

• »Nehajte že enkrat!« — V znani vasi blizu Novega mesta je bila med zadnjjo vojno približno polovica moških pri »ta rdečih«, polovica pa je služila »ta belim«. Zdjaj živijo že dolgo v miru, skupaj hodijo k nedeljski maši, radi skupaj posedijo in pomožujejo — med njimi vladata sloga in razumevanje. Vedno znova pa jih razburjajo govornice in očitki na račun nekdanjih nasprotnikov in ponavljajoče se »preštevane kosti«, kot pravijo ljudje hujskaškemu navijanju te ali one stranke in njenih zagrzencev. »Če s tem ne bomo nehali, ne bo ne pomiritve ne sprave! Nehajte že enkrat!« pravijo trezni vaščani, ki jim preseda nenehno navijanje obrabljjenih političnih plošč.

(19), Cilko Škufca (26), Franciško Hrenigman (53) in Marijo Avbelj (30). Žrtve so zmetali v strelski jarek na Suštarjevem vrtu. Kot vzrok smrti je dekan vpisal »otrpeljenje možganov vsled strela v glavo«.

21. 2. 1945 se je zločinski pokol nadaljeval na Cviblju v bližini Morišča. Ime spominja na pogubljenja v srednjem veku, ko so na tem kraju graščaki morili neposlušne in uporne podložnike. Žrtve so tudi tu mučili in zverinski pobili. Nato so jih zmetali v jamo v Zajčjem zeljniku. Tu so našli smrt naslednji Žužemberčani: Alojz Hotko (60), Amalija Hotko (51), Ljubica Hotko (25), Sonja Hotko (17), Ljuba Debeljak (23) in Anica Zalašček, komaj 15-letna in najmlajša skojevka. Ko so domobranci najprej nagnali domov Hotkovo mamo, jih je zavedna žena zavrnila: »Ne, tam, kjer je moja družina, bom tudi jaz...«

Pri izkopu teh žrtvev po osvoboditvi so našli meter dolgo in dva prsta debelo železno palico, s katero so domači izdajalci do smrti namučili nesrečne žrtve. Palica je bila med dokaznim gradivom na Rupnikovem procesu v Ljubljani. Naslednji dan so domobranci ubili še

Elko Jerič (16 let) in Marico Črnagoj (20) ter tudi njuni trupli vrgli v strelski jarek.

Lov na ljudi, ki so bili zaznamovani kot sodelavci OF, se je nadaljeval. Šestega marca 1945 so domobranci v Stranski vasi ubili Karolino Lasnik in 11-letnega Jurčka Lasnika, ki sta pred Nemci pribežala v Stavčo vas. Pobejov pa še ni bilo konec: 4. aprila 1945 so bili umorjeni Franjo Pehani (51), Albin Pehani (42), Franc Rus (35), Anton Rus (43) in Marija Smrke (35). Tudi te žrtve so vrgli v jarek v Stranski vasi.

Maja 1945, ko je sonce že doobra ogrelo zemljo, je začelo na Suštarjevem vrtu zelo smrdeti po gnobli. Psi so brskali po zasutih strelskih jarkih. Smrad in nenavadno obnašanje psov sta pritegnila pozornost ljudi, zlasti še svojece pobitih domačinov, ki so tako odkrili množična grobišča. Tretjega in 4. junija 1945 so v Žužemberku nesrečne žrtve pokopali z vsemi častmi.

DRUGAČNA POT DO SPRAVE IN POMIRITVE

Ponovno je bilo v Sloveniji povedano in napisano, da nekdanji borci odločno zavračamo hujskanje k državljski vojni. Z njim bi nekatere politične stranke in posamezniki radi vzpostavili enakost boja proti okupatorjem in sodelovanje z njim. Vsakemu poštenemu človeku je tudi znano, da sprave v narodu ni mogoče doseči s tem, da se opravičuje narodna izdaja in prisega zvestobe fašističnim nasilnikom, ki so nas hoteli Slovence spraviti s sveta.

Ko zgoraj omenjamo samo enega izmed številnih zločinov okupatorja in njegovih domačih pomagačev nad našim narodom, želimo s tem tudi odgovoriti nekdanjemu borcu Cankarjevega bataljona. Tudi o žužemberških žrtvah iz pomladi 1945 je Dolenjski list pred leti poročal. Takih in podobnih primerov mučenj, zapostavljanj, sramotenj in nasilnih smrti zavednih prebivalcev v občini in na širšem Dolenjskem bi lahko našteali še in še. Ko se jih z vsem spoštovanjem in ljubeznijo spominjamo, pa njihovih žrtvev vendarle ne postavljamo vedno znova v ospredje: z mrtvimi ne bomo licitirali!

Pot do sprave in pomiritve je vse kaj več.

Komisija za obveščanje pri občinskem odboru ZZZB NOV v Novem mestu

»Ne štejte le kosti izdajalcev«

Odziv na zapis z enakim naslovom, objavljen v DL 7. marca

Udeleženec Cankarjeve brigade in borbe na Javorovici 16. marca 1944 se pritožuje, da je zelo žalosten, da se Dolenjski list še enkrat ni spomnil nedolžnih žrtv Dolenjske in Bele krajine. Piše, da smo v zadnjem času prebrali vrsto zapisov, v katerih avtorji omalovažujejo, zaničujejo in blatijo akcije, ki so jih izvajali partizani pod poveljstvom predpostavljjenih komand. Navaja, da so se mnogi klerofašisti vrgli samo na preštevane kosti raznih izdajalcev. Ta anonimni borec je prav gotovo spregledal članke v Dolenjskem listu, ki so jih od začetka izdaje Dolenjskega lista pa do pred kratkim pisali samo komunisti in enako misleči. Javnosti in Dolenjskemu listu zastavlja vprašanje, zakaj ne prikaže in pove, da je bilo samo na Rabu usmrčenih 5.600 Slovencev. Temu borcu zastavljam vprašanje: Zakaj so se slovenski partizani družili z Italijani, saj so bili naši okupatorji in sovražniki? Eden teh pogovorov slovenskih partizanov je bil javen na novomeškem Glavnem trgu 9. septembra 1943. Partizanom je bilo dobro znano, da so Italijani sredi septembra 1942 za ljubljansko pokrajino izdali uradni ukaz, da se morajo omenjena dne javiti vsi moški, stari 18 do 60 let, sicer sledi kazen. Na ta način so z zvijačo polovili moške, jih strpali v že v naprej pripravljene kamione kot živino. Iz našega kraja so bili odpeljani v Sentjerne na Recljev vrt. Tam je bila izbira: eni za internacijo v

Italijo, drugi v legijo smrti, poznejše domobrance, katere so partizani preimenovali v belo gardo.

Na Rab in v druge kraje je bilo odpeljanih na tisoče nedolžnih ljudi nekommunistov, ki so tam od gladi umirali.

KRŠČANSKI DEMOKRATI NA TREBELNEM

TREBELNO — V nedeljo sta Trebelno obiskala predsednik in podpredsednik izvršnega odbora slovenskih krščanskih demokratov iz Trebnjega. Tudi Trebeljani se namreč pripravljajo na ustanovitev svojega krajevnega odbora. Predsednik UOK SKD Trebnje Franci Smolič je prisotnim predstavil delo in program trebanjskih krščanskih demokratov. V občini so poleg občinskega ustanovljeni še trije krajevni odbori. V nedeljo je bil na Trebelnem izbran iniciativni odbor za ustanovitev krajevnega odbora. Gospod Smolič je spregovoril tudi o delu trebanjske občinske skupščine, o delu Demosa v Trebnjem in sodelovanju z republiškim vodstvom SKD. Ena od pomembnejših nalog tako občinskega kot bodočega krajevnega odbora SKD na Trebelnem bo spodbuditi in ohraniti veselje do življenja v teh tako lepih, a tudi tako trdih krajih.

NADA BOŽNIK

VEČJI ODSSTREL

RIBNICA — Že več let povzročata divjad veliko škode lastnikom kmetijskih površin v Ribniški dolini, zato se iz klopi ribniškega parlamenta pogosto slišajo vprašanja lovskim družinam, kaj so storile za zmanjšanje števila divjadi v gozdovih. Kot vse lovske družine, tako tudi LD Ribnica gospodari skladno z lovskogospodarskim načrtom, ki ga je potrdil pristojni upravni organ SO Ribnica. V novem takem načrtu za obdobje 1991—1995 bo LD Ribnica zaradi višjega stalaža divjih prašičev in srnjadi povečala njihov odstrel za približno 30 odstotkov.

NAŠLI MRHOVIŠČE

RIBNICA — Medtem ko smo se že kar navadili na divja smetišča, so v zadnjem času dvignile temperaturo govornice, da posamezniki onesnažujejo okolje z odlaganjem poginulih živali. Zaradi govorice je veterinarska inšpekcija iz Cerknice pred kratkim obiskala področje parka Kadice na meji med občina Ribnica in Cerknica. Inšpektorji so našli poginulo govedo, nekaj svinjskega mesa in tudi živalske kože. Goto-vo je takih odlagalšč še več, čeprav ima ribniški izvršni svet sklenjeno z ljubljanskim veterinarskim zavodom pogodbo o odstranjevanju poginulih živali in drugih organskih živalskih odpadkov. Prav bi bilo, če bi to upoštevali tudi lastniki živali in o vsakem poginu živali obvestili veterinarje.

M. G-č

Kaj pišejo drugi

Ne želim biti v vlogi »policajca«

Marija Markeš, namestnica republiškega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, o dilemah, ki so povezane z vračanjem krivično odvzete zemlje

»Obsojam, kar se je zgodilo v preteklosti, toda kot »otrok, ki s temi stvarmi nima ničesar« nisem za to, da bi dvajset ali še več let zatakali pas samo zato, da bi popravili stare krivice. Vedno smo govorili: »Zemljo kmetom!, zdaj pa so v kmečki zvezi zato, ker naj bi bilo razlikovanje na kmete in nekmete pravno nevzdržno in v nasprotju z načelom pravičnosti, zavzeli drugačno stališče. Čeprav sem članica kmečke zveze, se s takšnim stališčem ne strinjam, predvsem zato ne, ker vem, kakšne bodo moje naloge, če bo zakon o denacionalizaciji takšno stališče tudi uzakonil. Vem, da je mogoče z različnimi ukrepi,

predvsem z davki in inšpekcijskim nadzorom, zagotoviti obdelanost, ne želim pa biti v vlogi »policajca« in nekemu vzeti zemljo zato, ker denimo ni plačal davka ali ni zagotovil obdelanosti, če lahko ob vračanju poskrbimo, da jo bodo dobili tisti, ki bi jo primerno obdelovali. Če gremo hkrati še v popravljanje krivic, storjenih z arondacijami, in s tem v zvezi v razpusitve posestev, je skoraj zagotovo, da se bo pridelava hrane precej zmanjšala. Zdi se mi, da bi bila boljša rešitev, da bi kmetom podržavljeno, zaplenjeno ali kako drugače krivično odvzeto zemljo vrnili, ostalo zemljo pa bi dala država najboljšim ponudnikom; iz

denarja, ki bi ga pri tem zaslužila, pa naj bi plačala odškodnino nekdanjim last-

• Čeprav vem, da so nekdanji lastniki že precej nejevoljni in da je »groza« biti najemnik na lastni zemlji, pa vendar sem za strpnost, preudarnost in za premišljene poteze tudi zato, ker zemlja ne bo nikomur ušla in ker napak, storjenih pri denacionalizaciji, ne bo lahko popravljati. To, kar bom zdaj rekla, je za nekatere bogokletno, pa vendarle je res: najbolje neučakani so prav tisti, ki ne delajo na zemlji.

nikom, ki zdaj niso kmetje.« (Glas, Kranj)

V NAŠI JEDILNICI

Šolske kuhinje ne omenjamo velikokrat, kadar pa jo, o njej slišim le graje in pritožbe. Odločila sem se, da bom enkrat pa le spregovorila tako, kot v resnici je. Šolski jedilnik na naši šoli je raznolik, hranljiv, vitaminski in ustrezna potrebam odraslega telesa. Vsak dan nam kuharice pripravijo okoli 960 malic za učence, 90 malic za zaposlene in približno 100 kosil. Velikokrat pošlim po mizah, kjer navadno burno jedo glasni učenci. Tisti najbolj »res pridni« učenci tu pokažejo svojo resnično stran vzgojenosti. Za mizo se sploh ne znajo obnašati, motijo druge, ki bi radi pomalicali v miru, v jedilni pribor mečejo papirčke, obmetavajo se s kruhom, velikokrat pa ga »pospravijo« kar v koš za smeti. Da, to je prava podoba naše jedilnice. Hrane ostaja vedno veliko veliko. Če bi bili lačni, prav gotovo ne bi, pa tudi odnos do prehrane bi verjetno bil dostojen. Mnogokrat me kar zaboli, ko vidim, kaj vse počno s hrano.

MAJA ŠTOJS, 7. r. novini. krožek OŠ Savo Kladnik Sevnica

SALON EXPON

V torek smo si ogledali predstavo Salon Expon. Bila je super. Igralci so zelo dobro igrali, veliko so peli in sploh so bili čudoviti. Trikrat hura za igralice Jesenic.

ERVIN ZUPAN, 3. r. OŠ Krmelj

OTROŠKI ABONMA

KOČEVJE — Kulturni center Kočevje je organiziral v kinu Jadran že drugi otroški abonma, ki obsega 8 prireditvev za otroke. Prvi dve (Macenesov škratek Rastko in Mala sirena) sta bili ta mesec. Na sporedu so še lutkovna pravljica Zajčubljenci zmaj (1. april), risanka Podganček (15. april), predstava Mirana Čanaka Čarobna dežela (6. maj), film Davno pozabljena dežela (13. maj), koncert Nece Falk (27. maj) in film Pravljica o sovici (3. junij). Vstopnica je 50 din, za vseh 8 predstav pa je bila skupna cena 240 din.

• Sem Slovenec, ki mu svoje zavednosti ni treba dokazovati z modnim pljuvanjem po drugih. Dovolj mi je spoštovanje do sebe in drugih, zato ne potrebujem ne bratstva ne sovraštva. (A. Šepetavc)

• S predreki v demokracijo naprej! (Novi tednik)

GLASBENO TEKMOVANJE — Na Vrhnikih je bilo od 13. do 17. marca dvajseto jubilejno tekmovanje učencev in študentov glabenih šol Slovenije. Na njem je 9-letna učenka kočevske glasbene šole Tina Farkaš (na fotografiji skupaj z učiteljem Rudijem Vulcem), ki igra na kljunasto flavto, osvojila 1. kategoriji (najmlajši) 2. nagrado. S prečno flavto je učenka GS Ribnica Branka Radovič (učitelj Matjaž Debeljak) osvojila tretjo nagrado; Ljilja Glavonjič-prečna flavta in Nina Šenk-kljunasta flavta (obe uč. Kazimir Vajkovič) pa sta dobili pohvali. (Foto: Primc)

JAPONSKE GOBE

VAS-FARA — O japonski gobi šiitaka sta v KS Kostel predavala mag. Ivan Butarac in inž. Mladen Bolf, ki vodita firmo Yumiko, ki se strokovno ukvarja z gojitvijo teh visoko kakovostnih gob. Številni Kostelci so bili s predavanji zelo zadovoljni, saj so zvedeli, da se te gobe gojijo na metrskih okroglih vrh, glavni pogoj pa je primerna vlaga, ki je v Kolpski dolini dovolj. Gojitev teh gob bo lahko za marsikoga donosna dopolnilna dejavnost. Obstaja pa tudi možnost gojitve drugih gob.

F. CIMPRIC

TEČAJ RAČUNALNIŠTVA V VAS-FARI

VAS-FARA — V šoli Vas-Fara skušajo kljub slabim razmeram pouk posodobiti, da bi sledili hitremu razvoju v svetu. Kupili so dva računalnika in v drugem polletju se je začel tečaj računalništva, ki ga vodi Danilo Skebe iz Kočevja. Postopoma uvajajo tudi nivojski pouk in projektni način dela. Pri-zadevanja bi bila še uspešnejša, če bi dobili novo šolo.

F. C.

ZA URŠKO DRUGO MESTO — Na Vrhnikih je bilo 13. marca 20. jubilejno tekmovanje učencev glasbenih šol Slovenije. V blokflavti je Urška Juršič, učenka 5. razreda glasbene šole Marjana Kozine, zasedla drugo mesto (na sliki). Dobro se je odrezala tudi Maja Gašperšič, ki je na prečni flavti prav tako zasedla drugo mesto. (Novinarski krožek OŠ Kajta Rupena)

Nekdo se bo ujel v mrežo

Čakal sem in čakal — pristojna inšpekcija pa nič

V četrtek zvečer sem se v Maksovi gostilni v Leskovcu dogovoril z avtoprevoznikom Stanetom Božičem glede dostave peska za beton. Dal sem naročilno in obljubil je, da bo pripeljal drugi dan okrog 14. ure; moj sin naj pa čaka, da bo pokazal, kam stresti.

Drugi dan dopoldne sem odnesel v Preskrbino trgovino z gradbenim materialom (živalski vrt) naročilnico Posavske stanovajske zadruge za dve mreži, sinu pa naročil, naj mimogrede stopita ponju. Za soboto sem se dogovoril s prijatelji glede betonaže greznice. Kljub zagotovitvi avtoprevoznika, da bo pesek (in tudi mreže) pripeljal popoldan, je to storišle v soboto okrog 16.30, ko smo bili že gotovi. Mrežo smo naredili iz betonskega železa, nekaj peska je za tudi še bilo. Ker soplačane mreže ostale v trgovini, jih nisem šel iskat takoj v pone-deljek, ker jih nisem potreboval, pač pa šele v četrtek. Poslovodja g. Žarn mi je dejal, da so mreže že prodali. Šel sem na PSZ Krško, da bi prestregel račun in ga vrnil Preskrbi, a so mi ga že obračunali. Stopil sem na upravo Preskrbe do komercialnega, ki mi je rekel, da bi moral plačano robo pač odnesti. Razložil sem, kako ravnamo v njihovih prodajalnah s kruhom (in še s čim drugim), ki ga kar na vidnem mestu čuvajo za nekatere stranke, ki so preobremenjene na delu in zato ne morejo že dopoldan kupiti kruha. Ta kruh bi lahko bil kje zadaj v

skladišču in ne na vidnem mestu, saj ga ne morem kupiti. Mreže so pa prevelike in jih ne morem stisniti pod roko. Nato mi je obljubil, da bo stvar uredil.

Uredilo so pa tako, da mi je g. Žarn kasneje v neki trgovini dejal, da imajo zame neke druge mreže, moral pa bom malo doplačati. Nisem mu odgovoril. Zadnjič pa me je dobil na bencinski črpalnici na Drovnem in tulil, kaj se čaka, da mine bo čul mreže, ampak jih bo vrgel iz ograjenega prostora. Med tem časom sem stopil na inšpektorat v Krškem do g. Škrabca, ki je v roke velik zvezek in si vse zapisal. Čakal sem dva meseca, čakal šest mesecev — nič. Stopim do njega; pravi, da bo napisal izjavo; lovim ga potem na cestni, na stopnicah, on pa nič. Ponovno sem stopil na inšpektorat. V sprejemni pisarni si spet vse zapisejo, a nič. Dvakrat sem bil tudi pri g. Mikelnu, vendar brez uspeha.

Lani so imeli v Krškem veliko septo inšpektorji iz cele Slovenije. Tarnali so, kako je njihovo delo oteževalo in da so v veliko primerih nemočni. G. Škrabca moram spomniti na primer Škrabca-Simončič in kako je bil takrat močen, delaven in hiter. Spomni naj se tudi svojih prvih ur v Sevnici. Če se ne mu bom razložil, kako se inšpektorjev streže, da stvari »štimojo«.

LOJZE ŠRIBAR Leskovec, Trg borcev 3

DOMAČE TRNJE

• Politika je kurba — po zastugi »ideoloških zvodnikov«.

• Ni naključje, da sta kri in komunizem iste barve.

• Številni političnih gibanj dokazuje, kako malo je volje za gibanje pri delu.

MARJAN BRADAC

Pisma bralcev se nadaljuje na 14. in 15. strani

dežurni poročajo

UČENCA OB DENARNICI — 13. marca med 9.30 in 12. uro je neznan storilec iz garderobe v novomeški športni dvorani pod Marofom ukradel polni denarnični učencev Mitje Š. in Dušana K. Skupaj sta oškodovana za 1.600 din.

GROZIL NATAKARICI IN MILIČNIKOM — Trebanjski miličniki so 17. marca v zgodnjih jutranjih urah pridržali do iztrezitve 27-letnega Božidara B. z Odrge. Mladenci je v bifeju Kavšek na Račjem selu zmerjal in grozil gostinskemu osebju, enako nevljuden pa je bil tudi ob obisku miličnikov. Ni bilo druge izbire, kot da je z njimi stopil na hlačenje vroče glave.

VLOM V VIKEND — Neznan storilec je v času med 5. in 13. marcem vlomil v vikend Martina Biškupa iz Vrhovca. Izgubila je bunda iz ovčjega krzna, vredna tisočaka.

OB AVTORADIOKASETOFON — V noči na 13. marec je nekdo vlomil v osebni avtomobil Franca Žnidaršiča s Senovega. Vozilo je bilo parkirano na Zagrebški cesti v Novem mestu, iz vozila pa je izginil avtoradiokasetofon z dvema zvočnikoma, vrednej vsaj 3.500 din.

KJE SO KROZNIKI? — Iz kletnih prostorov stanovanjske hiše Mire Trdan v Trdinovi ulici v Novem mestu sč. 13. marca med 11. in 12. uro izginili desertni krozniki, ob njih pa še nekaj ženskih oblačil in 2 litra žganja. Škoda je za 700 din.

ODPELJAL NEZAKLENJENO KOLO — 11. marca ob 22.30 je nekdo z dvorišča hiše v Zapužah odpeljal nezaklenjeno kolo z motorjem Tomos avtomatik A3 MS, last Bože Škrjanc. Slednja je zaradi tatvine ob 10.000 din.

OSTAL BREZ JAKNE — Neznan storilec je 1. marca zvečer iz Kolenčeve gostilne na Mirni zmaknil moško jakno, last Makarja Miheliča iz Straže. Jakna je bila med brati vredna 3.000 din.

ODNESEL ODEJE — V minulih dneh je nekdo nepovabilen na Vinjem vrhu obiskal zidnico Ljubljancana Jožeta Strgarja in odnesel dve odeji. Preiskovalci so zapisali, da je Strgar z vlomom oškodovan za 7.000 din.

GA JE KDO VIDEL? — Letošnjega 8. marca med 17. in 18. uro je odšel iz doma na Impoljci neznan kam 40-letni Vid Javoršek, doma iz Apenenka 2 pri Boštjanu. Javoršek je bil oblečen v modro trenirko in rjavo jopico, na glavi je imel pleteno temno rdečo kapo. Kdor bi ga videl ali karkoli vedel o njem, naj pokliče najbližjo postajo milice ali dom na Impoljci, telefon (0608) 81-210.

Rekord posavskih cest
Od leta 1980 na cestah Posavja ni bilo manj prometnih nesrec

KRŠKO — »Ne pomnimo, da bi v zadnjih desetih letih imeli na posavskih cestah tako »podbudne ugovovite, kot jih je moč zapisati za lansko leto.« pravijo z neskrivitom zadovoljstvom na krški UNZ. Od leta 1980, ko je bila v Krškem ustanovljena samostojna Uprava za notranje zadeve, na cestah Posavja ni bilo manj nezgod, lansko leto jih je prineslo vsega 197. Prvič v zadnjih enajstih letih se je to število spustilo pod 200.

Žal ni tega moč zapisati tudi za število mrtvih; teh je bilo lani 32, kar je še vedno 25 manj od črne predlanske bere. Toda leto 1984 je prineslo doslej najmanj krvavo podobo: takrat je na posavskih cestah izgubilo življenje »le« 23 oseb. Ne glede na to so v Posavju na lansko varnostno podobo več kot ponosni, upajo le, da ne gre zgolj za naključje. Navsezadnje so njihovi miličniki lani opravili na posavskih cestah kar 25 preventivnih akcij, torej več kot dve na mesec, sodelovali v trinajstih akcijah, kjer jim je na pomoč priskočil helikopter, seveda pa so opravili svoj delež tudi v akcijah,

GOSPODARSKI KRIMINAL NA DOLENJSKEM (3)

Plače dvigali po potrebi?

Kaj se je v minulih letih dogajalo v Dolenjskem in posavskem veterinarskem zavodu? — Ovadbji zoper računovodkinjo in knjigovodkinjo

Slovenski kriminalisti so napovedali razmahu gospodarskega kriminala neizprosno boj. Tudi novomeška UNZ v tem ni izjema, priključujoč zapis govore o nekaterih v zadnjih mesecih na Dolenjskem odkritih primerih tovrstnih kriminalnih dejanj, katerih »avtorji« so praviloma vodilne osebe delovnih organizacij, podjetij ali trgovin.

NOVO MESTO — Čas je vsekako na strani tistih, ki so se lani ali celo predlani zapletli v nečedne posle gospodarskega kriminala, še včeraj visoki in zgražanja vredni zneski protipravno pridobljene premoženjske koristi postajajo danes smešno nizki, preiskava in sodni postopek revalorizacije ne poznata. Včeraj v javnosti odmevni grabeži tako postajajo danes dejanja z neznanatno družbeno nevarnostjo, nemalo takih primerov je zavoljo takšne usode za zmeraj obležalo v predalih preiskovalcev ali tožilcev. Čas bo pokazal, ali se nekaj podobnega obeta tudi v primeru novomeškega Dolenjskega in posavskega veterinarskega zavoda, kateremu so novomeški kriminalisti lani posvetili veliko dela in časa. V postopku se je namreč znašla tamkajšnja računovodkinja M. R., osumljena večjega števila kaznivih dejanj, ob njej pa še finančna knjigovodkinja M. A. In česa ju bremeni pred časom vloženega kazenske ovadbe?

M. R. naj bi si bila kot odgovorna oseba podjetju še februarja 1988 mimo sklepa delavskega sveta z denarjem zavoda nezakonito nabavila dve usnjeni jakni, eno je kasneje velikodušno podarila knjigovodkinji M. A. S slednjo naj bi si v času od februarja do oktobra 1988 kar po dva zneska in po potrebi povečevali osebne dohodke; ovadba govori, da sta si plače dvignili vsak mesec po prečno vsaj za 10 odstotkov. Ovadba govori o danes smešno nizkem

• Čeprav dogajanje v Dolenjskem in posavskem veterinarskem zavodu sega kar daleč v preteklost, končna usoda kazenskih ovadb še ni znana. Temeljni javni tožilec iz Novega mesta je po pregledu vsebine vložil zahtevek za preiskavo, kaj več zaenkrat ni moč povedati.

znesku 118 din; na srečo si lahko za objektivnejši izračun pomagamo s taktirnim tečajem nam najbližje tuje valute, ki da znesek blizu 1.000 DEM. Prav tako naj bi bila M. R. med 16. junijem in 19. decembrom 1988 ob dvigu gotovine na novomeški SDK denar, ki ji je bil pač zaupan v zvezi z njenim delom, kar

enajstkrat obdržala zase. Podobno naj bi ravnila tudi v času med 3. marcem 1988 in 20. oktobrom 1989, ko naj bi bila z žiro računa zavoda za svoje potrebe kar štirikrat dvignila gotovino.

Po navedbah kazenske ovadbe naj bi si tovrstno početje privoščila tudi M. A. Tako naj bi med 23. junijem in 30. avgustom 1988 dvakrat neupravičeno dvignila gotovino z žiro računa zavoda, denar pa obdržala zase. Knjigovodkinja pa naj bi bila tudi tista, ki je v času med februarjem in oktobrom 1988 v uradne listine vpisovala lažne podatke in na ta način seveda prikrila neupravičen dvig osebnih dohodkov, ki sta si jih privoščili skupaj z računovodkinjo.

Težko je danes govoriti o konkretnem znesku protipravno pridobljene premoženjske koristi, visoka inflacija je v tistem času pač opravila svoje; če znova priključimo na pomoč izračun v tuji valuti, pridemo do zneska vsaj nekaj tisoč nemških mark. Znova pa velja poudariti, da v postopku in na sodišču takšni »prevodi« ne štejejo; ko in če bo dogajanje prišlo do sodniških klopi, bo seveda veljal izračun o vsega nekaj sto dinarjih protipravne premoženjske koristi.

B. BUDJA

»Racija« po igralnicah

Uspešna sobotna in nedeljska akcija uslužbencev novomeške UNZ — Zaseženi igralni aparati

NOVO MESTO — Dolgo se je le šušljalo, naposled pa je počilo. O igralnih avtomatih in igralnicah po Beli krajini namreč ter o tem, kako bo hazardiranje slej ko prej konec. Uslužbenci novomeške UNZ so minulo soboto in nedeljo, 16. in 17. marca, po Beli krajini izvedli akcijo, med katero so zasegli nič več in nič manj kot 24 igralnih avtomatov za igre na srečo, ob tem pa še 98.150,20 din gotovine, pridobljene s tovrstnim hazardiranjem.

Kot kažejo sedanji rezultati preiskave, so igralne aparate v zasebne in seveda neprijavljene igralnice ter gostinske lokale namestile zasebne firme iz Zagreba in ljubljanski obrtniki, ki jim je to seveda zelo donosen posel. Manj novim lastnikom ali najemnikom avtomatov ter najemodajalcem, kajti zaradi uumejenega suma storitve kaznivega dejanja jih čaka kazenska ovadba Temeljnemu

ZASEŽENI AVTOMATI — Med sobotno in nedeljsko akcijo so uslužbenci novomeške UNZ po Beli krajini zasegli 24 igralnih aparatov, dva med njimi sta na posnetku.

javnemu tožilcu. Zakon namreč pravi, da lahko igre na srečo organizirajo le družbene organizacije in društva, za kaj takega pa seveda potrebujejo dovoljenje pristojnega občinskega upravnega organa. Če tega ni, gre za kaznivo dejanje. Kazenski zakon pa določa, da se predmeti iger na srečo in denar, pridobljen s takšnim igranjem, zasežejo, prav tako tudi premoženjska korist, pridobljena na tak način, le da višino le-te v novomeški UNZ še ugotavljajo.

Sicer pa dodajmo za konec, da je bilo 15 igralnih aparatov, ki so postali plen sobotne in nedeljske akcije, nameščenih po igralnicah v Črnomlju in Metliki — prva je obratovala od letošnjega 15. januarja, druga pa že od začetka lanskega decembra — ostali pa so bili najdeni v gostinskih lokalih Bele krajine.

KJE JE AUDI?

BREŽICE — V noči na 15. marec je iz Slomškove ulice v Brežicah izginil osebni avto audi 80, last Brežičana Stanka Liparja. Audi ima registrsko oznako LJ 630-537 in je v sive kovinske barve.

MOTORIST
UTONIL V POTOKU

BLANCA — 13. marca okoli 17.45 je prišlo na lokalni cestni proti Blanci do hude prometne nezgode, v kateri je bil ob življenju 43-letni Vincenc Biderman iz Zaloga. Možakar se je peljal na kolesu z motorjem pri Blanci in v levem ovinku iz neznanega razloga zapeljal s ceste ter padel podlrgi meter pod cesto v potok Blansčico. Tam so ga naslednje jutro ob 6.30 našli mrtvega.

GORELO V GOZDU

MOKRONOG — Neznan storilec je 14. marca med 7. in 12. uro požgal suho travo na zemljišču mokronoških gozdarjev. Ogenj se je kmalu razširil v bližnji mešani gozd in mokronoške gozdarje, ki sodijo v GG Brežice, oškodoval vsaj za 10.000 din. Požgalca še iščejo.

Štiri ovadbe
zoper brežiške občinarje

Ob preiskavi poslovanja brežiške občinske uprave je krška UNZ že vložila 4 ovadbe

KRŠKO — Kako govorice o nepravilnostih in nezakonitostih v finančnem poslovanju brežiških občinskih upravnih organov ne niso iz trte zvite, kaže zadnje ravnanje UNZ Krško. Ob uradnem pregledu poslovanja v brežiški občinski upravi, ki jo je opravila Služba družbenega knjigovodstva, so se namreč v preiskavo vključili še kriminalisti.

Najsi je občinska tiskovna konferenca, o poteku in vsebini katere smo pisali že v zadnji številki, še tako kazala, kako je bilo delo uprave docela korektno, so kriminalisti prišli do drugačnih podatkov. Očitno pri dajanju kreditov-pretežni del posojil so dobili celo zasebniki in organizacije zunaj brežiške občine — le ni bilo vse tako čisto, da primera obnavljanja občinskih prostorov brez ustreznega dovoljenja in likvidacije računa brez soglasja nadzornega odbora in še česa ne omenjamo. Dejstvo je le, da so uslužbenci krške UNZ zoper brežiške občinarje doslej spisali in temeljnemu javnemu tožilcu predali 4 kazenske ovadbe: 3 govornijo o kaznivem dejanju zlorabe položaja in pravic odgovorne osebe, eno pa o kaznivem dejanju zlorabe pooblastil. Več o vsem bo moč zapisati, ko bo preiskava končana.

Kriminalno predmestje Zagreba

Čeprav je bilo lani v Posavju manj kriminala, je vpliv Zagreba vse očitnejši

KRŠKO — Manjše število kršiev javnega reda in miru ter tudi manjše število kaznivih dejanj od predlanskih, vse to pa ob podatku, da imajo v Posavju opraviti večidel z nepridipravi, ki niso z njihovega območja, k čemur veliko prispevata predvsem mednarodna železniška proga in magistralna cesta med Ljubljano in Zagrebom, so zagotovilo dovolj velik razlog, zakaj je Rajmund Veber, načelnik UNZ Krško, lansko »bero« označil za ugodno.

Posavski kriminalisti so lani obravnavali 1142 kaznivih dejanj, 6 odstot-

• V dogovoru s krško UNZ bomo po izteku »nadaljevanke« o lanskem poslovanju afera na Dolenjskem pričeli z zapisi o nekaterih najodmevnejših primerih gospodarskega kriminala lani v Posavju.

kov manj, kot leta 1989. Od tega so jih uspešno raziskali 654, tožilec pa o ovadili 782 oseb. Na prvi pogled kaže, da je v Posavju najbolj vpijoča gospodarska kriminaliteta, njeno število je lani porastlo kar za 36 odstotkov. Vendar gre predvsem za večje število gozdnih tatvin, medtem ko so ostala dejanja nekako v mejah pričakovane. Mednje sodi tudi 10 dejanj zlorabe položaja in pravic odgovorne osebe, 4 primeri ponare-

• Velika noč je pred vrati, z njo pa opravila, ki k takšnemu dogodku sodijo. Med tistimi, ki je sklenil pospešeno sušiti svinjske šunke, je bil od pred dnevi tudi Novomeščan Ivica M. Prekajena svinjska bedresa je obesil na balkonsko vrvo za sušenje perila, toda imel je smolo, ker za take vrste navade v tem času vedo tudi drugi, predvsem Romi, ki pospešeno v dne dneh hodijo okoli blokov in si ogledujejo priročne in zasilne sušilnice. Skupina, v kateri so bili Milan R., Vojko B., Irena B. in Oto B., je to počela prejšnji teden po Ulici Slavka Gruma. Naenkrat so se jim oči zalesketale, iz ust pa pocedile sline. Na balkonu so videli viseti kar dve šunki. Urno so splezali do njih, ju sneli, imeli pa so smolo, ker se je prav takrat pojavil lastnik. Pričela se je tekaška tekma, katere rezultat je bil neodločen: ena šunka je ostala Romom, eno pa je uspel Ivica M. le izrgati tatinskim krempljem.

• Miroslav G iz Sardinje vasi je sklenil kar največ del pri gradnji svoje hiše opraviti sam. To mu je narekvalo predvsem račun. V preveliki vnmeli je celo električno na hišo priklopil lastnoročno. Mimo števeca; seveda, kar električarjem ne bo prav nič všeč.

• Topliški miličniki so imeli 16. marca opraviti v vinjenima Jožkom Z. iz Meniške vasi in Jožom P., začasno stanujočim v Podhosti. Možakarja sta v Meniški vasi pridno popivala, vmes razbijala kozarce in se med seboj tepla. Da pa sama ne bi bila deležna preveč udarcev, sta k pretepu vabila še druge. Njuno valilo so slišali tudi miličniki.

• Vinogradniška opravila so v polnem razmahu, to so spoznali tudi v metliški KZ. Nekdo jim je iz vinogradov na Veselici minule dni ali tedne pobral 23 sider za napajanje žice.

Med ostalimi kriminalnimi dejanji so na prvem mestu tatvine, (vse je bilo kar 713), goljufije (53), itd. Poglavje zase so krvni delikti. Ti slej ko prej ostajajo posavska posebnost. Tako so lani na območju UNZ Krško, ki »pokriva« še brežiško in sevniško občino, zabeležili dva umora, enega v Brežicah in drugega v Brestanici (oba sta tudi raziskana), in dva detomora. Prvega, ko so trupelce našli v sobni omari motela Čatež, so razvozlati, nevestno mater pa so odkrili v Italiji; za drugega, ko je bil novorojenček vržen z vlaka, oprjemljivejši sledi še ni. Sicer pa lahko za lansko podobo kriminalitete v Posavju zapišemo štiri značilnosti: da kar preko 50 odstotkov storilcev prihaja od drugod; da so se pojavile oblike organiziranega kriminala (tihotapljenje orožja in mamil, serije vlovov, rop v Drnovem); da postaja Posavje tudi kriminalno predmestje Zagreba in da imata ogromen vpliv na podobo kriminala v Posavju obe veliki

PO DOLENJSKI DEZELI

Velika noč je pred vrati, z njo pa opravila, ki k takšnemu dogodku sodijo. Med tistimi, ki je sklenil pospešeno sušiti svinjske šunke, je bil od pred dnevi tudi Novomeščan Ivica M. Prekajena svinjska bedresa je obesil na balkonsko vrvo za sušenje perila, toda imel je smolo, ker za take vrste navade v tem času vedo tudi drugi, predvsem Romi, ki pospešeno v dne dneh hodijo okoli blokov in si ogledujejo priročne in zasilne sušilnice. Skupina, v kateri so bili Milan R., Vojko B., Irena B. in Oto B., je to počela prejšnji teden po Ulici Slavka Gruma. Naenkrat so se jim oči zalesketale, iz ust pa pocedile sline. Na balkonu so videli viseti kar dve šunki. Urno so splezali do njih, ju sneli, imeli pa so smolo, ker se je prav takrat pojavil lastnik. Pričela se je tekaška tekma, katere rezultat je bil neodločen: ena šunka je ostala Romom, eno pa je uspel Ivica M. le izrgati tatinskim krempljem.

• Miroslav G iz Sardinje vasi je sklenil kar največ del pri gradnji svoje hiše opraviti sam. To mu je narekvalo predvsem račun. V preveliki vnmeli je celo električno na hišo priklopil lastnoročno. Mimo števeca; seveda, kar električarjem ne bo prav nič všeč.

• Topliški miličniki so imeli 16. marca opraviti v vinjenima Jožkom Z. iz Meniške vasi in Jožom P., začasno stanujočim v Podhosti. Možakarja sta v Meniški vasi pridno popivala, vmes razbijala kozarce in se med seboj tepla. Da pa sama ne bi bila deležna preveč udarcev, sta k pretepu vabila še druge. Njuno valilo so slišali tudi miličniki.

• Vinogradniška opravila so v polnem razmahu, to so spoznali tudi v metliški KZ. Nekdo jim je iz vinogradov na Veselici minule dni ali tedne pobral 23 sider za napajanje žice.

ŠE DRUGA ŽRTEV TRAGEDIJE

NOVO MESTO — Pisali smo že o tragediji, ki se je prejšnji teden pripetila v stanovanju Novomeščana Ivana Balabaniča, ko se je med razkazovanjem sprožil revolver, krogla pa je v glavo zadela 38-letnega Slobodana Galamiča iz Novega mesta. Kot je znano, je Balabanič po nesreči storil samomor, minuli četrtek pa je iz novomeške bolnišnice prispela žalostna vest, da je hudim poškodbam tega dne ob 10.50 podlegel tudi Slobodan Galamič.

KRONIKA NESREČ

ČELNO V DRSN OGRAJO — 42-letni Anton Kralj iz Geršičev se je 13. marca ob 22.45 peljal z osebnim avtomobilom z Gjurja proti Metliki. Prav med vožnjo skozi Gjurje je v ostrem levem, preglednem ovinku zapeljal na bankino, nato pa čelno trčil v drsno ograjo. Trk je bil tako silovit, da je ograja prebila avtomobilsko pločevino, se zarila v kabino in se ustavila na nastonjalu zadnjega sedeza. Pri tem je bil huje poškodovan 45-letni sopotnik Ilija Pavčič iz Metlike, medtem ko je voznik odnesel celo glavo. Materialne škode je bilo za 20 tisočakov. ZARADI UTRUJENOSTI ZAPE-

LJAL S CESTE — 13. marca, poldruhu uro čez polnoč, se je 21-letni Domagoj Milošević iz Zagreba peljal z osebnim avtomobilom Golf po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Utrujenost je bila kriva, da je pri Lešnici zapeljal na levo stran ceste, nato pa čez travnato bankino še na poldrugi meter visok zemeljski nasip, po katerem se je večkrat prevrnil. Voznik je med prevračanjem padel iz vozila in se hudo poškodoval. Več sreče je imel 33-letni sopotnik Boris Stimac, prav tako iz Zagreba, ki jo je odnesel z lažjimi ranami. Škode na zvirni pločevini je bilo kar za 120.000 din. Poškodovanca se zdravita v novomeški bolnišnici.

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 13. KOLO: PULA-LIK KOČEVJE 3:0 (11, 2, 4)
LIK KOČEVJE: Levstik, Ogrinc, Turk, Ibrahimović, Klun, N. Briški, Kočevar, Drobnič, M. Briški, Vidmar.
LESTVICA: 1. Pula 26, 2. Jedinstvo Elir 22... 7. Celje 10, 8. LIK Kočevje 8, 9. Nova Gorica 6, 10. Poreč 6.
Pari prihodnjega kola: LIK Kočevje-Igman, Bled-Celje, Nova Gorica-Partizan Tabor itd.
I. SOL, ženske, 17. KOLO: FUŽINAR-PIONIR 3:0 (12, 3, 9)
Pionir: Barun, Ostroveršnik, Kučera, Fabjan, Blatnik, Poreber, Koncija, K. Vernig, J. Vernig.
LESTVICA: 1. Koper Cimos 30, 2. Krim 28... 6. Pionir 18 itd.
Pari prihodnjega kola: Koper Cimos-Fužinar, Pionir-Ljubno, Krim-Partizan Tabor II itd.

roket

II. ZVEZNA LIGA, ženske, 18. KOLO: OPREMA KOČEVJE-BURJA CENTROCOOP 29:21 (14:9)
Oprema: Štefanišin, Klarič 5, Guštin 2, Vuk 1, Križman 1, S. Jerič 10, Jerič-Kovač, Bejtović 5, Dragičević 5, Kersnič, Petek, Lindič.
LESTVICA: 1. Modca Šparta 34, 2. MTC 31... 9. Borovo 11, 10. Branik 10, 11. Oprema Kočevje 8, 12. Burja Centrocoop 6, 13. Lokomotiva 0.
Pari prihodnjega kola: Lokomotiva-Oprema, Burja Centrocoop-Modca Šparta, Borovo-Branik itd.
I. SRL, moški, 17. KOLO: INLES RIKO-ORMOŽ 25:18 (14:7)
Inles Riko: Lapajne, Djokič 4, Mohar, Šilc 3, Pajnič 1, Mihelič 3, Jakšič, Tomšič 8, Fajdiga 3, Škaper, Jurič 3, Abram.
KRSKO-FERROTEHNA 28:22 (14:8)
Krsko: Imperl, Kečič 2, Keše 4.

Rakar, Iskra 3, Voglar 1, Martinčič 5, Pirč, Vrstvovšek 3, Urbančič 8, Kozinc 2, Brodnik.
EMENS DOL-DOBOVA 24:31 (9:17)
Dobova: Jurkas, Žibert 4, Deržič 3, Glaser 17, Černoga, Bratanič, Levčec 4, I. Deržič 1, Večerič 1, Blažič 1, Škofca.
LESTVICA: 1. STT Rudar 31, 2. Pomurka Bakovci 27, 3. Inles Riko 26... 10. Dobova 15, 11. Velika Nedelja 11, 12. Ormož 7, 13. Krško 7, 14. Emens Dol — 4.
Pari prihodnjega kola: Liplast-Krško, Sešir — Inles Riko, Dobova — Preddvor, Ormož — Velika Nedelja itd.

nogomet

SNL, 17. KOLO: MEDVODE-LAN 3:5 (1:1)
Strelci: 0:1 Kolenc (3), 1:1 Lukančič (18), 1:2 Plevnik (56), 2:2 Jakus (63), 3:2 dolenc (72), 3:3 (Plevnik (76)).
Elan: Črv, A. Primc (Horvat), Kolenc, Milanović, Pavlin, V. Primc, Juršič, Matijašič, Kroni, Plevnik, Kostrevec.
LESTVICA: 1. Slovan 26, 2. Rudar (V) 24... 9. Domžale 15, 10. Elan 15, 11. Nafta 14, 12. Mura 14, 13. Vozla 14, 14. Steklar 12, 15. Partizan Hmezd 11, 16. Medvođe 8.
Pari prihodnjega kola: Elan — Nafta, Vozla — Mura, Steklar — Svoboda, Nafta — Slovan, Domžale — Kladiivar Ingrad itd.

košarka

PLAY OFF ZA VSTOP V I. SKL, 5. kolo: ISKRA IDRJA-PODBOČJE 73:74 (38:37)
Podbočje: Rozman 28, Krajcar 24, Krivokapič 7, Strgar 6, Vego 5, Krošel 4.
V 6. kolu igra Podbočje doma s kranjsko Kokro.

Izredno pomembna zmaga kočevske Opreme nad Burjo — Za obstanek še 6 točk — Krčanom še naprej gori pod petami

Se je rokometiškim kočevske Opreme naposled odprlo? Po seriji petih zaporednih bolj ali manj nesrečnih porazov, ki so jih kočevske rokometiške praviloma doživljale v zadnjih trenutkih tekem, so tokrat v enem odločilnih dvobojev za obstanek v II. zvezni ligi naposled dosegle prepričljivo zmago, in to nad neposrednim nasprotnikom na dnu prvenstvene lestvice, ekipo Burjo.

Ob bučni podpori številnih privržencev rokometu so Kočevje že v prvih minutah strle odpor igralcev iz Škofljice. Igrale so dobro in ostro v obrambi ter učinkovito v napadu. Prednost petih zadetkov v prvem polčasu je napovedala tudi ugoden končni razplet. Res so se mnogi bali, da se bodo ponovile podobe iz prejšnjih srečanj, ki so športna sreča v najodločilnejših trenutkih srečanj Kočevkam povsem obrnila hrbet.

zem in upanje na vedro kočevsko rokometno pomlad.

Koliko vendar pa bo rokometna pomlad za dolenske predstavnice v I. republiški ligi, je veliko težje napovedati. Igralci Inlesa Rika, ki so v soboto doma po pričakovanju gladko opravili z Ormožem, v sezoni zagotovo ne bodo povsem zadovoljni, boj za prvo mesto se je zanje prehitro končal. Še najbolje kaže Dobovčanom, novincem v ligi, ki so si že zagotovili obstanek v ligi, to pa je bil tudi njihov poglavitni cilj. V tokratnem kolu so zanesljivo zmagali v Hrastrniku. Najbolj negotova je trenutno usoda Krčanov; resda so v soboto zabeležili izredno pomembno zmago nad Ferrotehno, toda pot do morebitnega obstanka v ligi je še dolga in težka. Skrajšal in olajšal bi jo kakšen uspeh v gosteh, nemara v soboto, ko bodo v Grosupljem igrali z ekipo Liplasta.

Sedaj še ob moralna priznanja

Kočevje bo ostalo brez proglasitve najboljših športnikov

KOČEVJE — Se je kočevski šport odrekal vsem lepim navadam in razvadam? Med prve zagotovo sodi vsakomeli izbor najboljših športnikov občine, dogodek, ki je bil dolga leta v mestu ob Rinži pričakovani z neestrnostjo in radovednostjo. Letos s pričakovanji očitno slabo kaže, mesec marec se izteka, o iz tedna v teden prelagani slovesnosti pa nič.

Čeprav je sekretar še zmeraj živ večje kočevske TKS Cveto Arko večkrat najavljaval dan proglasitve najboljših športnikov občine, je očitno tudi sam izgubil upanje, da bo do nje resnično prišlo. Ali je krivec, da je dolgoletna tradicija prekinitve, nerazumevanje in nesodelovanje s klubskimi upravami, ki bi morale na TKS posredovati svoje predloge in ocene, ali tistih 15 tisočakov, kolikor bi prireditev veljala, je drugo vprašanje, dejstvo je, da so znova največ izgubili tisti, katerim je bila namenjena — športniki. Znano je namreč, da je Kočevje eno redkih, če ne celo edino mesto, kjer dosledno spoštujejo načelo popolnega amaterizma. Ne denar, edina nagrada športniku za dosežen dober rezultat — in teh je bila v minulem letu v Kočevju rekordna bera — je potekalom moralno priznanje. Kočevski športniki so letos ostali tudi brez tega zadoščenja. Takšne usode si športni posle zagotovo najuspešnejši tekmovalci sezoni mesta ob Rinži zagotovo ni zaslužili.

Še čudno, da se je nekdo koncem lanskega leta spomnil, da bi bilo potrebno obeležiti osem desetletij obstoja organizirane telesne kulture v Kočevju. Vsaj ena tradicija je bila s tem rešena.

M. G.-č

PLAVANJE, BADMINTON, AEROBIKA

NOVO MESTO — Novomeška športna zveza pripravlja v aprilu brezplačen plavalni tečaj za odrasle. Vsi zainteresirani naj se prijavijo na poštni predal 30 ali pa telefonu 22-267. Na ta naslov naj se javijo tudi tisti, ki bi želeli zadnji vikend marca nastopiti na rekreacijskem turnirju v badmintonu in tisti, ki bi želeli ob sobotah in nedeljah sodelovati na tečaju aerobike, ki ga bo vodila Kristina Morela.

Zmaga v zadnji sekundi

Igralci Podbočja so si že zagotovili mesto v I. SKL!

IDRIJA — Ni ga bilo, ki bi si upal pred pričetkom končne košarkarske boje za vstop v I. republiško ligo napovedati, da lahko po tem mestu posežejo tudi igralci Podbočja. A zgodilo se je prav to. Tri kola pred koncem play offa so si košarkarji Podbočja v soboto z zmago v Idriji že priigrali nastopanje v I. SKL!

Peta Zaporedna zmaga Podbočja je prila o pravem času. Tekma v Idriji zasluži, da jo pogledamo nekoliko pobliže, kajti na parketu sta stala neposredna tekmeča za vstop v I. SKL. Srečanje sta ekipi pričeli izredno odločno. Idričjanom je možnost

za napredovanje dajala le zmaga, igralci Podbočja pa so vedeli, da bi z morebitnim uspehom bili že tri kola pred koncem play offa rešeni vseh skrbi. Sicer pa bi bil zanje dovolj že poraz z manj kot 15 koši, kajti tudi ta rezultat bi jim bržkone zadoščal za eno od prvih dveh mest. Ves prvi polčas sta se ekipi menjavali v vodstvu, Podbočje je dve minuti pred koncem prvega dela vodilo za 5 točk, toda gostitelji so jih v finišu ujeli in ta del zaključili z minimalno prednostjo. Tudi večji del drugega polčasa so imeli Idričjani rezultatsko prednost, prava drama pa se je pričela v zadnji minuti. Igralci Iskre so imeli točko prednosti in žogo 30 sekund pred koncem tekme. Devet sekund pred koncem so metali proste mete, toda igralec idrije je zgrešil obroč koša, do žoge se je dokopal Mišel Krajcar in dobesedno v zadnji sekundi dosegel za goste zmagovito koš. Veselje igralcev Podbočja je bilo nepopisno. Pohvale si zaslužijo prav vsi, še posebej pa najboljši strelac Rozman ter Krajcar, ki je dosegel zmagoviti koš.

V soboto, 23. marca, bo v dvorani osnovne šole Podbočje tekma 6. kola končnice, v kateri se bodo gostitelji, ki v preostalih treh srečanjih potrebujejo le še eno zmago za potrditev svojega največjega uspeha, pomerili s kranjsko Kokro. Srečanje bo ob 19.30. Ljubitelji košarke vabljani!

OB KONCU LIGE — Jože Petan, najboljši strelac zaključnega turnirja, v enem izmed napadov. (Foto: B. D.-G.)

POMEMBNA ZMAGA V GOSTEH

KRANJ — Košarkarji Črnomlja so v 3. kolu končnice za vstop v II. SKL zabeležili pomembno zmago v gosteh. V Kranju so ugnali ekipo Šencurja z 82:75 (41:31), koše pa so dosegli: Žunič 38, Gavranovič 16, Vipavec 12, Weiss 6, Marjerle 5, Kocjan 3, Cerkovnik 2.

V Artičah se je končala že 15. košarkarska liga

Zmagala ekipa Cviček, prvi strelac je bil D. Ivanšek

ARTIČE — Konec tedna so zaključni turnirjem zimske košarkarske lige v Artičah dobili štiri najboljše ekipe. V finalni tekmi je zmagala ekipa Cviček, na 2. mestu je pristal Šentlertart, 3. je bila ekipa Generacija in 4. Trebež. Na družabnem večeru, ki je zaokrožil trimesečno tekmovalna in obenem rekreacijska srečanja ob koncu tedna, so trem najboljšim ekipam izročili pokale, vsem devetim sodelujočim ekipam pa priznanja. Priznanji sta prejela tudi Drago Ivanšek, ki je bil najboljši strelac lige, saj je v 8 tekмах dosegel kar 224 košev, in Jože Petan, najboljši strelac zaključnega turnirja (v treh tekmah 68 košev).

Organizator artiške košarkarske lige je domače telovadno društvo »Partizan«, pri organizaciji, predvsem pri vodenju zapisnikov, pa mu pomagajo člani mladinske organizacije. Letos so športno prireditev vodili še s posebnim zanosom, saj je bila že petnajsta po vrsti. Od zime 1975/76 je na njej sodelovalo od 8 do 14 ekip in s tem od 60 do 100 košarkarjev. V tem športu se niso zbirali samo mladi iz domače krajevne skupnosti, ampak tudi iz sosednje občine Šentlertarta, Zdol. Sromelj, Globokega, Pišec, Brežic in Krškega. Vsaka tekma privabi v telovadnico tudi lepo število navijačev.

Kot je povedal Marjan Zorko, ki je letos vodil ligo, sta jim bila rekreacija in druženje tudi tokrat pomembnejša od samih rezultatov. »To zimo je v devetih ekipah sodelovalo 70 košarkarjev. Osem ekip je dobro poznamo s preteklih tekmovalnih let, kar nas zaradi njihove mladosti še posebej veseli. Sicer v naši ligi tekmujejo igralci od 15 do 40 let in s težo od 60 do 120 kg,« se je še pošalil Zorko. Z najemnino telovadnice nimajo težav, tekme pa prirejuje od petkih, saj je takrat prostor še topel zaradi dopoldanskih šolske telovadbe.

B. D.-G.

KOČEVCEM LE TOČKA

KOČEVJE — V prvem spomladanskem kolu prvenstva ljubljanske medobčinske nogometne lige sta se v Kočevju pomerili ekipi domače enajsterice in Enotnosti. Kočevje so z zadetkoma Rajšla in Strune vodili že z 2:0, na koncu pa so se morali zadovoljiti z delitvijo točk. Navzlic temu nogometaši Kočevja s 24 točkami še naprej vodijo na lestvici.

M. G.-č.

Kočevke vse bliže dnu lestvice

Odbojkarice Lika ostajajo spomlad še brez zmage — Bo z Igmanom bolje? — Crno serijo nadaljujejo tudi pionirjevke

Resda odbojkarice kočevskega Lika v sobotnem srečanju v Pulju proti vodilni ekipi II. zvezne lige niso mogle računati na kaj več od poraza, zagotovo pa še med zimskim odmorom niso računale na to, da se bodo po trinajstih odigranih kolen znašle pri dnu lestvice. Prehitelo so jih celo Celjanke, ki so se vsjo jesen trdno držale zadnjega mesta.

Spomladanska bera odbojkaric kočev-

Maščevanje za jesensko katastrofo?

Nogometaši Elana igrajo v nedeljo z Naklim — Iz Medvod s točko

Nogometaši novomeškega Elana se s prvega spomladanskega gostovanja v prvenstvu SNL vračajo neporaženi. Resda so igrali pri zadnjeevruščenih Medvodah, toda slednjim je bila prav ta tekma eno od zadnjih priložnosti, da še ujamejo vlak, ki vodi naslednjo sezono zagotavlja nastopanje v tej ligi.

Poročila govore o zanimivi, izredno kvalitetni in negotovi tekmi, v kateri pa so bili Novomeščani bliže zmagi. Kar dva-krat so vodili, na koncu pa morali celo reševati točko, ki jim zagotavlja mirnejše nadaljevanje prvenstva. Vse se je v nedeljo vrtele okoli izredno razpoloženega Plevnika, ki je dosegel dva mojstrska zadetka, poleg tega pa je bil tudi pobudnik vseh novomeških akcij. Prav Plevnikova dobra forma zagotavlja vsaj enako uspešne nastope tudi v prihodnje, še posebej, če se bo prebudil tudi lanski prvi strelac novomeške enajsterice, Kostrevec. In če bi etanovci tudi na domačem igrišču ponovili igre in učinkovitost z gostovanj, venstvo povsem blizu vrha lestvice. Toda bo za kaj takega je še čas. Prva priložnost park v nedeljo, ko v novomeški športni park v Portovaldu prihaja ekipa Nakla, eno najprijetnejših presenečenj letošnje sezone. Le mimogrede: Nakelčani so velik dolžnik Novomeščanov: jeseni so jim v mrežo nasuli kar pet zadetkov. Novomeščani ljubitelji nogometa bi bili zadovoljni tudi z delnim maščevanjem, to pa je vsakršna zmaga.

S KEGLJAŠKIH STEZ

Ekipa v dolenski kegljaški ligi so doslej odigrale že štiri kola. Poglejmo rezultate:
 1. kolo: Metlika — Mercator 48:26:47:61, Novo mesto — Rudar 45:10:45:01, 2. kolo: Rudar — Metlika 47:57:49:38, Mercator — Novo mesto 45:90:47:02, 3. kolo: Novo mesto — Metlika 44:88:45:32, Rudar — Mercator 47:51:49:25, 4. kolo: Mercator — Metlika 47:75:48:33 in Rudar — Novo mesto 47:60:48:72. Po tem kolu vodi na lestvici mesto jih ima 6. Mercator 2, Rudar pa je brez točk.
 V petem kolu se bodo pomerili Metlika in Rudar ter Novo mesto in Mercator. Med posamezniki je doslej najuspešnejši Vinko Hutar, ki je podrl 3265 kegljev, sledijo pa: Draganjac 3258, Muslimović 3254 itd.

MIHELIČEVA IN GORENC

KOČEVJE — Prejšnji teden je bilo v Kočevju letošnje šahovsko prvenstvo Dolenske za starejše pionirje in pionirke. Nastopilo je 16 deklet in 28 fantov, največje presenečenje pa je zagotovo uspeh Novomeščana Damjana Gorenc. Slednji je namreč zmagal v fantovski konkurenci pred Veselom, Marčeto in Janšo (Kočevje); pri dekletih je bila prva Ingrid Mihelič, 2. Medvedova, 3. Šterbenčeva in 4. Vukeličeva (vse Stari trg).

— ob

ra Pionirjeve ekipe v prvenstvu prve republiške lige. Dekleta niso poraz za porazom, mlade in izredno obetavne ekipe, kateri so nekateri jeseni prekovali celo boj za mesta na vrhu lestvice, enostavno ni moč prepoznati. Izgublja z nasprotnicami, katere je še včeraj premagovala. Vsa sreča, da jesenska zaloga točk ne dovoljuje, da bi se ekipa znašla v krogu tistih, ki se borijo za obstanek.

KRANJEC — REPUBLIŠKI PRVAK

KRSKO — Tukajšnje kolesarsko društvo Videm je bilo pod pokroviteljstvom krškega Delta Teama organizator letošnjega republiškega prvenstva, katerega poglavitna značilnost pa je bila skromna udeležba. V tako okrnjeni konkurenci je pri članih zmagal Igor Kranjec pred Janezom Božičem (oba AS Ljubljana), pri starejših mladincih je bil prvi Zupanc (Videm), mladi Omar (Tropovci) in tretji Dremelj (Videm), med mlajšimi mladinci je slavil Četrtič pred Požunom (oba Videm), pri pionirjih pa Gošek (Videm), medtem ko je bil njegov klubski tovariš Gabrui tretji.

MOTOCIKLISTIČNA SEZONA JE PRED VRATI — Prvič po dolgih osemnajstih letih bo na slovenskih tleh znova preizkušnja cestnohitrosnih dirkačev. Letošnji stari motociklistične sezone bo namreč 18. aprila z dirko v Portorožu, ki jo skupaj pripravljajo domžalsko AMD, Kazino Portorož in tamkajšnje letališče. Z velikimi apetiti startata v novo sezono tudi Robert Hmeljak (levo) in Alojz Pavlič (desno), oba člana novomeškega AMD. Hmeljak brani lanski naslov državnega prvaka v kategoriji do 175 ccm, Pavlič pa se bo potegoval za medaljo v nižjem razredu. Omenimo kot zanimivost, da bo z Lojzetom letos tekmoval tudi njegov sin. (Foto: B. B.)

ŠAHOVSKI KOTIČEK

• V hotelu Bellevue na mariborskem Pohorju je bil minuli vikend tridnevni šahovski finale Slovenije v ekipni konkurenci starejših pionirjev. Nastopilo je enajst regijskih zmagovalcev, Dolensko je zastopala vrsta Starega trga ob Kolpi, ki se je imenito odrezala. Štarotržani so na koncu osvojili drugo mesto, za ekipo pa so igrali: Robert Starc, Vlado Šterbenč, Marija Štrbenec, Tadej Kobe in Matjaž Vukelič. Končni vrstni red je bil naslednji: 1. OS Stane Žagar (Kranj) 28 točk, 2. OŠ Stari trg 27, 3. OŠ M. Mravljec (Ljubljana) 26, 4. OŠ Lendava 24 itd. (ob)
 • ŠK Milan Majcen iz Sevnice je minulo nedeljo pripravil hitropotezni turnir za mesec marec. Nastopilo je 13 igralcev, zmagal pa je Toni Kranjec, ki je zbral 11 točk. Sledijo: Lazič 10,5, Mesojedec 10, Derstvenšek 10 itd. V skupnem letošnjem seštevku treh turnirjev vodi Lazič, ki je doslej zbral 29 točk, Derstvenšek jih ima 25, Kolman 18, Mesojedec 16, Bregar 12 itd. (jb)

Hitro so preboleli šok

Po velikem lanskem spodrsrlaju si je kočevski namizni tenis znova opomogel

KOČEVJE — Veliko lažje, kot je bilo pričakovati, so namiznoteniški igralci kočevskega Melamina preboleli lanskega šok v finalu prvenstva, ko jim je zaradi neverjetne malomarnosti in neresnosti ušla uvrstitev v II. zvezno namiznoteniško ligo. Jasno, da takšne priložnosti zlepa ne bo več, tudi ali predvsem zato ne, ker je ekipo po tem spodrsrlaju zapustil njen najboljši igralec Gregor Komac, ki sedaj igra za ljubljansko Kovina Olimpijo.

»Ljubljancani so nam v zameno dali dva mlada igralca, ki se kalita v prvenstvenih obračunih I. republiške lige. Okrepitev je bila nujna, še posebej, ker je bil Splečič dalj časa poškodovan, tako da sta breme prevzela nase prav Šemrov, ki je bil svojčas najboljši mladinec v Sloveniji, in Nikolič. Lahko smo zadovoljni, ker sta se dobro ujela. S Splečičem in Murmom predstavljajo ekipo, od katere si lahko kočevski namizni tenis še veliko obeta,« razprda misli trener kočevskega Melamina Marjan Oražem. Cilj njegove ekipe letos je bil jasen: obdržati tretje mesto. To je tudi želja sponzorja, Melamina. Ingrad in Gornja sta pač ta čas ekipi, boljši od Kočevcev, predvsem bolj izkušeni, tako da objektivnih možnosti za vrh letos ni bilo.

»Mislim, da imamo dobre možnosti za delo, tudi Melamin nam dovolj pđmaga. Pravzaprav je danes edini večji problem, ker nimamo dovolj širokega zaledja mladincev in pionirjev. Prav zato bo naš prvi cilj nove sezone zastaviti delo z mladimi in kočevskemu namiznemu tenisu vrniti ugled, kot ga je imel še pred leti. Naj samo spomnim, da imamo kup me-

Marjan Oražem: »Prvi cilj v novi sezoni nam bo obnoviti zaledje mladih in obetavnih igralcev.«

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 22. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.20 in 15.05 — 0.50 TELE-TEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 KLOBUK KLOBUK
 SIMENON, TV naniz., 9/13
 11.10 VIDEO STRANI
 12.10 VIDEO STRANI
 15.10 SVET NA ZASLONU, ponovitev
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.50 EP VIDEO STRANI
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK
 TEDNIK, ponovitev
 18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 18.10 ZGODBE O POLUHCU, lutkovna igrice, 6/12
 18.25 MESEČEVA URA, angl. nadalj., 1/6
 18.55 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 19.59 ZRCALO TEDNA
 20.20 UGANKA KUMRANSKIH ROKOPISOV, avstralska dok. oddaja, 1/2
 21.05 POPOLNI VOHUN, angl. nadalj., 4/7
 22.00 DNEVNIK 3, VREME
 22.25 SOVA:
 DRAGI JOHN, amer. naniz., 5/24
 BEG, amer. film
 0.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.00 Korak pred drugimi: Smučarski poleti v Planici (reportaža) — 17.30 Studio Maribor — 19.00 Videomeh (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Oči kritike — 21.10 Koncert simfonikov RTV Slovenija ob 70-letnici Primoža Ramovša — 21.45 Satelitski programi — 23.05 Yutel — 0.05 Satelitski programi

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otroke) — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.10 Video strani — 12.20 Satelitski program — 13.50 Kronanje Pompeje (opera) — 16.30 Video strani — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Antologija sodobne hrvaške poezije: Slavko Mihalič — 17.30 Hrvatska danes — 18.15 Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otroke) — 18.45 Polna hiša (amer. naniz.) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Papirnate lutke (amer. film) — 21.35 Dnevnik 2 — 21.55 Ekran brez okvira — 23.25 Duoptrija — 0.15 Poročila

SOBOTA, 23. III.

SLOVENIJA 1

8.10 — 1.40 TELETEKST
 8.25 VIDEO STRANI
 8.35 TV MOZAIK
 8.35 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 5. lekcija
 9.00 RADOVEDNI TAČEK
 9.10 ŠTRIDESET ZELENIH SLONOV (3/7)
 9.30 ZGODBE O POLUHCU
 9.45 NOVINARSKA ZGODBE: POZNAVSTVO, češka naniz.
 9.55 ALF, amer. naniz.
 10.20 PERISKOPOV RAČEK
 10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 11.30 VEČERNI GOST: PROF. DR. BORIS VELIMIROVIČ
 12.20 OČI KRITIKE
 13.00 KULTURNI DNEVI KOROSKIH SLOVENCEV
 14.10 VIDEO STRANI
 15.05 VIDEO STRANI
 15.15 MARLBORO MUSIC SHOW, ponovitev
 15.50 ZARIŠČE, ponovitev
 16.20 SOVA, ponovitev
 16.50 EP VIDEO STRANI
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 ZAJČEK DOLGOUHEC - VE-LIKI LOV, amer. risani film
 18.35 ZDAJ PA PO SLOVENSKO
 19.00 ŽE VESTE?
 19.10 RISANKA
 19.20 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 19.59 UTRIP
 20.20 ŽREBANJE 3 X 3
 20.35 TITANIC
 22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
 22.30 SOVA:
 NA ZDRAVJE!, amer. naniz., 4/30
 TWIN PEAKS, amer. nadalj.,

10/21

BESEDE IN GLASBA, franc.-kanadski film
 1.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

8.30 Satelitski programi — 9.20 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih — 16.00 Satelitski programi — 19.00 Muppet show — 19.30 Dnevnik — 20.15 Filmske uspešnice: Boter (amer. film) — 23.10 Smučarski poleti (posnetek s Planice) — 0.40 Yutel

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Spored za otroke — 10.00 Izbor šolskega programa — 11.30 Divji svet živali — 12.00 Danes skupaj — 12.30 Izbrali smo za vas — 13.00 Veličastni Tarzan (amer. film) — 14.30 Mikser M (zabavna oddaja) — 15.15 Sedmi čut — 15.25 Narodna glasba — 15.55 Ciklus kratkih filmov B. Marjanovića — 16.10 TV teden — 16.25 Poročila — 16.30 TV dražba — 18.00 Berači in sinovi (TV nadalj., 10/13) — 18.55 Denver, poslednji dinovaver (amer. risana serija) — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor tedna — 20.15 Talent za umor (amer. film) — 21.50 Dnevnik 2 — 22.10 Pristrčno vaši — 22.55 Sportna sobota — 23.15 Fluid (zabavnoglasbena oddaja) — 0.00 Poročila

NEDELJA, 24. III.

SLOVENIJA 1

8.30 — 0.15 TELETEKST
 8.45 VIDEO STRANI
 8.55 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV ZAČEVA URA, angl. nadalj., 1/6
 10.15 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška do. serija, 3/12
 10.45 MUPPET SHOW
 11.10 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBL IVANA RUPARJA
 11.40 OBZORJE DUHA
 12.05 NAGRADA DANNYJA KAYA, 2. del
 13.10 KRIŽKRAŽ, ponovitev
 14.40 SAGA O FORSYTHIH, angl. nadalj., 10/26
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 CESTA V DAMASK, kanadski film
 18.30 OTROŠKA ODDAJA
 18.50 RISANKA
 19.00 TV MERNIK
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 DOLGO ŽIVLJENJE ZAKONCEV KOS, drama TV BG
 21.10 ZDRAVO
 22.30 DNEVNIK 3, VREME
 22.50 SOVA:
 KREMPLJI IN PRASKE, amer. naniz., 4/16
 KRIMINALNA ZGODBA, amer. naniz., 12. del
 0.05 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih
 13.30 Sportno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Skandinavija (angl. dok. oddaja, 1. del) — 20.50 Kdor si že tu, pogled (glasbena oddaja) — 21.30 Smučarski poleti (posnetek) — 23.00 Športni pregled — 23.30 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.05 Serijski film — 13.55 Družinska oddaja — 14.25 Nedeljsko popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 20.50 Tuja dok. serija — 21.40 Dnevnik 2 — 22.05 Glasba za lahko noč — 23.05 Športni pregled — 23.50 Poročila

PONEDELJEK, 25. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.55 in 15.05 — 1.10 TELE-TEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK
 10.45 VIDEO STRANI
 15.20 VIDEO STRANI
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK, ponovitev
 ZDRAVO
 18.30 SPORED ZA OTROKE RADOVEDNI TAČEK ALF
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 FIGAROVA SVATBA, predstava Šentjakobskega gledališča
 22.30 OSMI DAN
 23.20 DNEVNIK 3
 23.40 SOVA:
 AVTOŠTOPAR, amer. naniz., 13/16
 KRIMINALNA ZGODBA, amer. naniz., 13. del
 1.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih

13.30 Sportno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Skandinavija (angl. dok. oddaja, 1. del) — 20.50 Kdor si že tu, pogled (glasbena oddaja) — 21.30 Smučarski poleti (posnetek) — 23.00 Športni pregled — 23.30 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.05 Serijski film — 13.55 Družinska oddaja — 14.25 Nedeljsko popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 20.50 Tuja dok. serija — 21.40 Dnevnik 2 — 22.05 Glasba za lahko noč — 23.05 Športni pregled — 23.50 Poročila

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zelena ura (znanstvena oddaja) — 21.00 Sedma steza — 21.20 Rezervirano za Šanson: Rogaška 89 — 22.35 Yutel — 23.35 Satelitski programi

TOREK, 26. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.35 in 15.05 — 0.05 TELE-TEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 10.00 ŠOLSKA TV ZEMLJEPISE POSEBNOSTI, 6/14
 10.55 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 7. lekcija
 11.20 SEDMA STEZA
 11.40 OSMI DAN
 12.25 VIDEO STRANI
 15.30 MOZAIK, ponovitev ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 7. lekcija
 16.00 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK - ŠOLSKA TV
 18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 VČERAJSNJE SANJE, angl. nadalj., 5/7
 21.00 NOVOŠT ZALOŽB
 21.10 KAVARNA
 22.20 DNEVNIK 3, VREME
 22.40 SOVA:
 HAGGARD, angl. naniz., 4/7
 KRIMINALNA ZGODBA, amer. naniz., 14. del
 23.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 18.00 Los Angeles: podelitev Oscarjev 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Naša pesem 90 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Povečava — 22.35 Yutel

SLOVENIJA 2

Opomba: 18.00 Los Angeles: podelitev Oscarjev 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Naša pesem 90 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Povečava — 22.35 Yutel

SLOVENIJA 2

Opomba: 18.00 Los Angeles: podelitev Oscarjev 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Naša pesem 90 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Povečava — 22.35 Yutel

SLOVENIJA 2

Opomba: 18.00 Los Angeles: podelitev Oscarjev 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Naša pesem 90 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Povečava — 22.35 Yutel

SLOVENIJA 2

Opomba: 18.00 Los Angeles: podelitev Oscarjev 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Naša pesem 90 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Povečava — 22.35 Yutel

SLOVENIJA 1

8.35 — 13.10 in 14.35 — 1.05 TELE-TEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 9.00 ŽIVZAV
 9.50 FIGAROVA SVATBA, gledal. predstava
 12.10 VČERAJSNJE SANJE, angl. nadalj., 5/7
 13.00 VIDEO STRANI
 15.00 ZARIŠČE, ponovitev
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK, ponovitev SLOVENIJA - POLETJE, dok. oddaja, 2/6
 17.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 FILM TEDNA OBRAMBA DRŽAVE, angl. film
 21.35 MALI KONCERT
 21.45 DNEVNIK 3, VREME
 22.10 VIDEOGODBA
 22.55 SOVA:
 ALF, amer. naniz. 30/38
 KRIMINALNA ZGODBA, amer. naniz. 15. del
 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška dok. serija, 4/12
 0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.00 in 15.05 — 0.30 TELE-TEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 10.50 VIDEO STRANI
 15.20 VIDEO STRANI
 15.30 MOZAIK, ponovitev
 16.00 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK
 17.05 ŽIVAL - ČLOVEK, 5/5
 18.05 KOKO - SMUČARSKI PRVAK
 18.15 MOJ KOLAČEK
 18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 DANES V SKUPŠČINI
 20.40 SIMENON, TV naniz., 10/13
 21.40 TEDNIK
 22.45 DNEVNIK 3, VREME
 23.05 SOVA:
 JAZ IN TI, angl. naniz., 2/10
 KRIMINALNA ZGODBA, amer. naniz., 16. del
 0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih poletih

Naj bo igra z odprtimi kartami

O dogajanjih v dolenskem zavarovalništvu po razpadu skupnosti Triglav?

Obracam se k vsem bralcem, posebej pa zavarovancem bivše zavarovalne skupnosti Triglav. Dolenske območne skupnosti, in predvsem tistim, ki bi bili radi še naprej zavarovani pri novo izločeni Zavarovalnici Novo mesto, d.d. Za odepitev Dolenske od Triglava Ljubljana se je v imenu zavarovancev odločilo okoli 400 delegatov, kar pomeni, da se zavarovalstvo na Dolenskem skuša izboljšati. Vendar vse kaže, da ni dovolj bit skromen in pošteno delati ter se izogibati prevelikim stroškom reklame.

Zavarovalništvo na Dolenskem pa tudi na Slovenskem se ne more pohvaliti z 90-letno tradicijo. O tem bi rajši molčali. Kdo lahko ovrže premnoga vprašanja, kot so: Kakšen je odnos zavarovalnice do zavarovancev? Koliko časa je treba čakati na izplačilo odškodnine? Koliko je potem ta odškod-

KAKO OPRATI AVTO?

KOČEVJE — V Kočevju je oprati avto preprosto. Če ga že ne opereš kar sam, se odpelješ do družbene pralnice pri Zastava avtu. Tam hitro opaziš 10 ali več »modrih halj ali pajčev«, ki v gručah debatirajo vrag vedi o čem. So pa prijazni in pravijo, da bo avto hitro opran, le v sprejemno pisarno moraš iti. V pisarni pa ti povedo, da s pranjem ne bo nič, ker je pralec avtomobila na bolniškem dopustu. Potem zveš še za pralnico v Mahovniku, ki je zasebna. Tam prijazni zasebnik, ki jih krati direktor, pisarniška moč, blagajnik in pralec avtomobilov, že pridno pere neki avtomobil. Prijazno ti poved, da bo treba le malo počakati, pa prideš na vrsto.

Ob teh dveh pripetljivih nehotih pomisli, da je rešitev res v zasebništvu. P-c

pisma in odmevi

Učitelji ne pridejo več do besede

So v tako podrejenem položaju, kot še niso bili, zato potrebujejo sindikat

Šolniki so v vse hujšem primežu. Šole rešujejo svoje brezupne finančne razmere z zmanjševanjem že tako sramotno nizkih plač, šolske oblasti pa v bistvene probleme šolstva ne posegajo, ukvarjajo se z obrobni vprašanji, ki pa vse dosledno ustvarjajo dražje šolstvo in postavljajo učitelja v vedno slabši položaj. Ker so ob sedanjih družbenih spremembah učitelji izgubili dejansko vse možnosti, da uveljavljajo svoje pravice, postaja njihova sindikalna povezanost vse bolj nujna, čeprav vlada na tem področju nemajhna zmeda.

Slovensko šolstvo tone v vse hujšo krizo, v javnosti pa se vedno manj sliši glas šolnikov. V prihodnjem šolskem letu se bo vpisalo precej več dijakov, danes pa je že jasno, da bo ob povečanem obsegu dejavnosti za šole manj denarja. Poleg tega si upravni organi izmišljajo različne načine, s katerimi šolam zmanjšujejo dotacije, saj jim odbijajo sredstva za tako imenovane nerealizirane programe, odbijajo sredstva, ki jih šole prejmejo za zmanjšane prispevke... Šole so ostale tudi brez možnosti, da si same ustvarjajo dohodek, ker njihovih uslug nihče več ne naroča, še manj pa plačuje. Stvari so se že tako zaostrale, da dotacije šolskega ministrstva ne krijejo niti 80% stroškov šol, ki pa so po drugi strani tako lepo disciplinirane, da sploh ne ustvarjajo izgube in vse svoje obveznosti lepo poravnajo, menda edine v tej naši domovini.

Sredi tega obupnega razkoraka med vse manjšimi dohodki šol in vrtoglavi naraščanjem stroškov so seveda učitelji, oziroma zaposleni v šolstvu ter njihove plače. Na račun plač so šole še sposobne poravnati svoje obveznosti, čeprav so posebno v srednjem šolstvu izredno nizke, zaostajajo za plačami v gospodarstvu, zaostajajo celo za plačami marsikaterega podjetja, ki dela z izgubo. Še bolj pa se bodo znižale v naslednjih mesecih.

Učitelji pa sploh ne pridejo do besede. Njih nihče ne sliši, z njimi se nihče ne pogovarja, nihče jih nič ne vpraša ob novih obveznostih, ki jim jih nalagajo.

ENAJST POTUHNJENIH

RIBNICA — Na sejah ribniške občinske skupščine nimajo posebne sreče pri glasovanjih, saj se vedno zatakne pri štetju glasov. Na zadnji seji je bilo prisotnih 46 (od 64) delegatov. Pri glasovanju o sklepih v zvezi s proslavljanjem Gallusovega leta so našli 32 glasov za, nobenega proti, trije pa so bili vzdržani. Manjkalo je torej 11 glasov, se pravi, da se je 11 delegatov potuhnilo. P-c

nina še realna? Kakšni so pogoji, ki štijo samo zavarovalnico? Ali so zavarovalnici lahko zadovoljni, ko jim delavec na okencu mora dati brezupne odgovore? Itd. Vsa na ta vprašanja morate, cenjeni zavarovanci, dobiti odgovore. In pazite: ni dovolj, če vam nekdo samo obljubi, oceniti morate, če je sposoben to obljubo tudi izpolniti.

Upali smo, da si je Triglav zaprl vsa vrata na tem območju. Ker se je lani njegova najbolj stoječa območna skupnost (edina pozitivna že 10 let) upala upreti in se osamosvojiti, se nova, ranjena Zavarovalnica Triglav pobere in napne vse moči, da bi uničila Zavarovalnico Novo mesto d.d. Pri tem jim pomaga peščica naših bivših sodelavcev. In kaj obljublja? Dvomljivo tradicijo ali pa pomoč iz Ljubljane, od Triglava, ki, baje, lovi zadnji vagon pri

DROBNE IZ KRŠKE OBČINE

VPRŠANJE — V enem izmed tovarniških časopisov smo prebrali, da se delavci pritožujejo, ker je tovarniška služba varstva pri delu organizirala seminar, medtem ko delavci ne dobijo baterijskih vložkov, ko ni dobili metel in krp za čiščenje strojev. Skratka, delavce je zaskrbelo tako zapravljanje denarja. O tem, kam bi taka logika pripeljala, delavci seveda ne razmišljajo, vprašanje pa je, če je metla več vredna od dobrega seminarja. Čeprav je treba resnici na ljubo povedati, da bi moral biti denar za oboje, za metlo in seminar.

SEDEŽ — V veliki sejni sobi krške občinske stavbe, kjer ponavadi sejejo delegati krške občinske skupščine, imajo na desni strani neke vrste separé, kamor so odrinili novinarje, da se ne bi pomešali med delegate. Tako delegati lahko bolj tvorno in resno razpravljajo ter rešujejo občinske probleme. Seveda novinarji nimajo nič proti dislokaciji, kajti »novinarčki« tako niso akterji dogajanja v tisti skupščini. Nekdo med njimi je celo dejal, da je to velika sreča. Ampak v novinarskem sepepu je eden izmed sedežev že dalj časa pokvarjen, tako da na njem ni mogoče sedeti. Kdo ve, če imajo na občini mojstra, ki bi znal okvaro odpraviti?

JE REKREACIJA MODNA MUHA?

Rekreacija pomeni v latinščini aktiven počitek. To pa pomeni, da svoje utrujenosti zaradi psihičnih obremenitev ne bomo premagovali z drežem v fotelju, ampak bomo del prostega časa namenili gibanju v naravi in telovadnici. Pri tem je treba vedeti, da gibalna dejavnost pozitivlja organizem in vpliva na moč mišic, živjivost sklepov, na učinkovitost pljuč, srca in krvnega obtoka. Poleg tega psihično sprošča prenapete živce.

Sportne rekreacije se lotevamo z različnimi motivi oz. cilji. Med rekreativci je veliko bivših športnikov, ki so bili v mladosti vajeni velikih naporov in čutiljo potrebo po manjših obremenitvah, ki jih nudi rekreacija. Pri nekaterih je vključevanje res le modna muha in jih nima kaj hitro mine, ko vidijo, da je treba vložiti tudi nekaj napora. Nenazadnje pa so tu še tisti, ki so

postali zaskrbljeni za svoje zdravje zavedajo se posledic fizičnega padanja zaradi nedejavnosti. Zaradi slednjega so tudi obiskovali zdravniških pogostejši. Bolezen zaradi pomanjkanja gibanja imenuje hipokinetozo, »zdravniki pa je gibalna oz. športna rekreacija (gibalna terapija).

Rekreacija ima predvsem biološko zdravstveno nalogo, zadošča pa tudi naravni potrebi po vsakodnevni gibalni aktivnosti in skrbi za vsestranski razvoj organov (uveljavljanje zdravja in krepitev odpornosti, navajanje na zdrav način življenja in boj proti zdravju škodljivim razvadam). Ko bodo ljudje vedeli, da rekreacija kot ena važnejših dejavnosti javnikov zdravega življenja, bo njihov govor na vprašanje, ali je rekreacija modna muha, zelo kratek — ne.

STANE ISKRA

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

v novemškem Kabelskem razdelilnem omrežju na kanalu 3

Pozabljeni in zavrženi od sveta

Iz spominov starega kočevskega rudarja — Odkar je rudnik zaprt, nas nihče več ne pogleda — Za upokojene rudarje je življenje več kot žalostno — Ko rudar umre, ga pokopljejo kot poginulo žival

Žalostni so ti spomini, nič kaj lepega ne morem napisati. Moja generacija je ena sama žalost. Preživeli smo dve vojni, deset let (1929—1939) gospodarske krize, za nameček pa smo živeli dvajset let (1940—1952) na živilske nakaznice. Ker ni bilo kaj kuhati, smo stali nešteto krat že ob treh zjutraj pred rudniško trgovino in dočakali ob osmih zjutraj šefa trgovine, ki nam je največkrat povedal, da nima več prav nobene hrane za nas. Žalostni smo odhajali domov, kjer so nas čakali lačni otroci. Težko je bilo zanj, še težje pa za nas, ki smo morali na delo v jamo in tam osem ur trdo delati. Spominjam se rudarja — že zdavnaj je pod zemljo — ki sem ga videl, kako je ves izčrpan stal pred zdravnikom in mu na njegova vprašanja odgovoril, da ni bolan, da ga nič ne boli, samo lačen je in ne more več delati. Zdravnik je majal z glavo in mu dal nekaj dni bolniške, potem pa je moral rudar spet lačen v jamo. To so bili težki časi in nerad se jih spominjam.

Pa posezimo še malo nazaj, tudi tu ne bo prav nič lepega. Bilo je oktobra 1938. Stal sem pred direktorjem kočevskega rudnika v njegovi pisarni. Zvedel sem bil, da bodo ta dan vzeli na delo nekaj novih delavcev in sem pohitel. Navsezgodaj zjutraj sem čakal pred vratmi.

»Kaj bi radi?« me je vprašal.
»Zaposil bi se rad.«
»Kje pa ste bili do sedaj zaposleni?«
Povedal sem mu, da sem poleti delal v opekarni na Mlaki. Ko je bilo tam sezona konec, sem privatno žagal bukovke pragove. Nazadnje pa smo trije v Rogu skupaj delali metrska drva.
»Kje stanujete?«
»Nikjer.«
»Se šalite? Nekje morate stanovati!«
»Poleti, ko sem bil zaposlen na Mlaki, sem spal pri znanih na kozolcu, v Rogu pa pod smreko.«
»Pa doma? Odkod ste doma?«
»Doma sem iz Strug v Suhi krajini. V hiši je poleg staršev še devet nedoraslih otrok. Tam ni več prostora zame.«
Kaj naj mu še povem? Da sem na postelji prvič spal pri vojakih, doma pa poleti na kozolcu, pozimi pa v hlevu? Da sem se do siteda najedel samo dvakrat na leto, za božične in velikonočne praznike? Saj me ne bi razumel.

»Pravite, da ste delali? Pokazite roke!«
Stegnil sem roke in odprl dlani, polne žuljev. Počutil sem se kot žival na semnju, ki ji gledajo zobe in otipavajo rebra.
»Javite se pri tajnici, da vas da na seznam. Imena tistih, ki jih bomo sprejeli, bodo jutri zjutraj na deski. Ali ne zanašate se preveč, poglejte skozi okno, koliko jih čaka zunaj!«
Videl sem jih. Sami mladi ljudje žalosnih obrazov, ki bi radi delali, da bi si zaslužili za vsakdanji kruh.
Tisti dan je bil zraven prečute noči — ležal sem na kozolcu v Šalki vasi — neskončno dolg in komaj sem dočakal jutro.

Točno ob osmih sem stopil v upravne prostore. Na deski je bil plakat in na njem štiri imena, med temi tudi moje. Bil sem ves srečen. Če so me sprejeli v službo, mi bodo dali tudi stanovanje in posteljo. Tako je bilo v vseh rudnikih v Sloveniji. Imeli so za svoje delavce stanovanja, in to brezplačno, pa tudi elektriko in kurjavo so imeli takrat rudarji zastoj.

Težak kamen se mi je odtrgal od srca. Kako tudi ne, ceste so bile polne brezposelnih, socialna pomoč pa je bila tej armadi ljudi brez dela nepoznana! Leta 1928 je bilo samo v kočevskem rudniku zaposlenih čez tisoč ljudi, leta 1938 pa manj kot sto delavcev. V celem Kočevju, ki je bilo pred vojno približno toliko prebivalcev kot danes, je bilo vsega v letu 1938 zaposlenih komaj 600 ljudi. Revščino je bilo videti na vsakem koraku.

PRVIČ V JAMO
Prvo zimo sem delal na dnevnem kopu. Ni bilo ravno slabo. Ker pa smo v deževnih dneh izgubljali dneve, sem prošil za v jamo.
Moj prvi šiht v jami se mi je globoko vtisnil v spomin. Stali smo v dvigalu. Še danes imam pred očmi mladega signalista, kako signalizira v strojnico, da je vse pripravljeno za vožnjo. Zarožljale so verige. Kletka se je malo vzdignila, nato smo začeli čedalje hitreje drseti po šahu navzdol. Nehote sem se oprjel železnega držala nad glavo. Dnevna svetloba je izginila in v šahu je bilo samo še toliko svetlobe, kolikor so je dajale svetilke, ki smo jih držali v rokah. Videl sem črne in ponekod mokre stene, zavarovane s hrastovimi trami. Kmalu se je posvetila močna luč in pristali smo v glavni prog. Najprej sem zagledal nekakšen obokan tunel in luči pod stropom, na tih pa so stali vozički, polni premoga. Nisem vedel, kam naj grem in koga naj se držim. Kopač me je moral za rokav potegniti za seboj.

Skrajja je bil rov razsvetljen, kmalu pa smo zavili v temo; rov so razsvetljevale samo še naše svetilke. Videl sem, da je sem pa tja kak stropnik nalomljen, in treba je bilo paziti na glavo. Rudarji pred menoj pa so hodili hitro in varno, da sem jih komaj dohajal. Ko smo prišli na mesto, smo bili samo še trije, ostali so se spotoma ločili od nas in odšli po drugih rovih.

Odložili smo stvari in vzeli vsak svoje orodje. Meni je kot najmlajšemu pripadala velika lopata, ki smo jo imenovali »hec as«. Kopač je založil v usta velikanški čuk in mi dejal: »Fant, sedaj se pa izkaži! Če boš tako pridno nalagal pre-

mog, da se ti bo lopata ogrela, boš ostal na naši številki, če ne, pa jutri adijo! Pri nas se dela, pa tudi zasluži, da veš!«
Nalagal in odvažal sem premož ves šiht. Čeprav sem bil navajen trdega in težkega dela, so se mi proti koncu tresle noge in od slabega zraka me je bolela glava.
Ko smo se po končanem delu vračali proti šahu, so rudarji prihajali od vseh strani, prav tako zbiti in upognjeni kot mi trije, prav tako umazani in črni od premoga po obrazih.
S truščem se je dvigalo zagnalo po šahu navzgor. Moj prvi delovni dan globoko pod zemljo je bil končan.
V samskem domu na Trdnjavi, kjer sem stanoval, je bilo v veliki sobi še dvanajst stanovančev. Ker takrat v kočevskem rudniku še ni obstajala menza,

glasila iz šahta. Kot da bi na morju v noči tulila ladja.
Dnevni kop. Dežuje, dežuje. Jože je ves moker, da mu voda teče po hrbtu in nogah v čevlje. Opleta z veliko, težko lopato. Zdi se mi, da nese na lopati več nazaj kot v voziček, tako se mastno, sivo blato drži lopate.
Slabe volje je. A tega ni krivo samo grdo deževno vreme, tega je že navajen. Pisal je bil dekletu, da sedaj dela vsak dan in naj se pripravi na poroko, ker je v rudniku že dobil stanovanje. Nestrpno je pričakoval odgovora. Vsak dan, ko je, prihajajoč z dela, prestopil prag samskega doma, je bilo njegovo vprašanje, če je kaj pošte zanj. Po nekaj dneh pa je v odgovor dobil bučen krohot cele sobe. Marolt si ga je včeraj privoščil: »Vidiš, ali ti nisem rekel? Namestnika imaš doma! Ti še ne poznaš bab!«

• **UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA** — Sem vaš stalni bralec od vsega začetka. V trafiki pred našim blokom vedno kupujem Dolenjca in Nedeljski dnevnik. Kar sem napisal, je resnično. Lahko bi še mnogo več. Prosim vas samo eno, če ni za rabo, mi vrnite po pošti tako, da jo bom plačal jaz. To je moje zadnje pisanje, ki mi ne gre preveč od rok — star sem že 77 let. Pa še pisalni stroj mi nagaja — tudi on je že star z mano vred.

Vamite lepo pozdravljeni — želim vam lepe življenje, kot sem ga imel jaz in moji prijatelji rudarji.

smo si sami kuhali. Trinajst ljudi, en štedilnik in večni prepri. Vsaj je porival svoj pisárček bolj v sredino, da bi voda prej zavrela, in če si le malo odmaknil pete od štedilnika, je bil tvoj lonček že čisto na kraju. Bili smo skoraj sami mladi fantje. Med nami je bilo samo nekaj starejših rudarjev, ki so hodili vsako soboto domov k družinam, v ponekdeljk pa so se vračali s težkimi nahrbtniki hrane za teden dni.

Tako je bilo tisto zimo. Delali smo vsak dan in večkrat celo ob nedeljah. Na spomlad pa se je zataknilo. Delali smo še štiri, tri in nazadnje samo še po dva dni na teden. Meseca maja pa je bilo razglašeno po obratih, naj pridemo v službo, le takrat, ko bo dan prej ob šestih popoldan dan znak z rudniško sireno.

Poobedovali smo. Danes je bil prostor na štedilniku. Marolt nam je dal iz svojega nahrbtnika krompirja, Lojze pa masti in kuhali smo za vse skupaj. Marolt in France sta kvartala po cele dneve, in kadar je Marolt izgubil, je psoval onega in ga dolžil, da slepari.

»Nikar se toliko ne deri!« je na ves glas kričal nazaj France, »saj boš vso nočno izmeno na Trdnjavi prebudil!«
Kot da bi bil kdo ponoči v službi!

Novinec Jože si je obrisal roke ob hlače in pazljivo vzel iz oguljene listnice fotografijo. »Mlada in lepa je, kaj? Ta bo kmalu moja žena. Sedaj še nima osemnajst let. Ko bo minila kriza in bomo delali vsak dan, bom poiskal stanovanje in se bova vzela,« je dejal.
Slika je šla iz rok v roke.

»Ti imaš boljši okus kakor ona,« mu je rekel Marolt. »Kdo pa je tvoj namestnik, odkar te ni doma?«
Slavko se je začel smejeti. Jožetu pa je zadržalo okrog ust in odgovoril je skoro jecljaje: »Kaj govoriš! Ne vem, kako se more kdo norčevati iz takih stvari. Najbrž nisi oženjen!«

»Oženjen sem,« se je pobahal Marolt, »razumeva se in ima me zelo rada.«
»Prav radoveden sem,« se je iz kota oglašil Martin, »kako te ima rada sedaj, ko hodiš vsak teden domov po denar, namesto da bi ji ti nosil domov mastne plače.«
»Hja... Z gnojnimi vilami ravno ne gre name, ni kaj reči!«

Pogovarjamo se, preganjamo si dolgečas in čakamo, kot da smisel življenja ni drugega kot čakanje. Kakor vsak dan tudi danes čakamo, da bo ura šest. Če se bo takrat oglasila rudniška sirena, pojedemo jutri na delo, če ne, pa bomo spet čakali. Včasih čakamo na prostor na štedilniku. Na etažah po zavornici tam dole, globoko v jami, čakamo vsi prepoteni na prazne vozičke. Čakati je treba tudi na plačo, od katere ostane ob vseh odteljajih včasih tudi samo en dinar. In vse pride ob svojem času, samo čakati je treba...

Ura je pomikala na šest. Mali sekundni kazalec je kot majhen zlat kljun obrtkaval točke kroga... Samo še malo... Sedaj!
Rudniška sirena se je z nizkim basom

glasila iz šahta. Kot da bi na morju v noči tulila ladja.
Dnevni kop. Dežuje, dežuje. Jože je ves moker, da mu voda teče po hrbtu in nogah v čevlje. Opleta z veliko, težko lopato. Zdi se mi, da nese na lopati več nazaj kot v voziček, tako se mastno, sivo blato drži lopate.

Slabe volje je. A tega ni krivo samo grdo deževno vreme, tega je že navajen. Pisal je bil dekletu, da sedaj dela vsak dan in naj se pripravi na poroko, ker je v rudniku že dobil stanovanje. Nestrpno je pričakoval odgovora. Vsak dan, ko je, prihajajoč z dela, prestopil prag samskega doma, je bilo njegovo vprašanje, če je kaj pošte zanj. Po nekaj dneh pa je v odgovor dobil bučen krohot cele sobe. Marolt si ga je včeraj privoščil: »Vidiš, ali ti nisem rekel? Namestnika imaš doma! Ti še ne poznaš bab!«

Trdno je sklenil, da ne bo več spraševal, saj se tako samo norčujejo iz njega. Na šahu se je oglasila sirena in naznanjala da je druga izmena končala delo. Delavci so pospravili orodje in se odpravljali proti domu. Nekateri so šli kar čez hrib; to so bili ljudje s Trdnjave, Trate in iz mesta. Drugi iz Željca, Šalke vasi in tisti, ki so se kopali v kopalnici na šahu, so zavili po vzpenjači. Veter jim je žvižgal okrog ušes, deževalo je vedno huje, v vetru je sunkoma pljusnalo. Teklo je v zatilnik vzlic robcem, zamotanim okrog vratu. Mrzilo je.

Na pragu kopalnice je Jožetu že od daleč mahal France: »Počakaj, pismo imam zate! Ker vem, da ga težko čakaš, sem ti ga kar prinesel.«

Pismo. Takoj je spoznal njeno pisavo. Od sreče je zavalovalo v njem. V slačilnici je sezul blatne čevlje in se slekel. Naenkrat pa ni mogel več strpeti. Bral je... »Če misliš, da se bom s tabo na 'roke' poročila, si se zmotil. Če hočeš, da bova kdaj skupaj, pridi čimprej domov! Zgovori se z očetom, da ti prepíše posestvo, pa se poročiva. Čakala bom mesec dni in nič več. Vedi, da zame sprašujejo tudi drugi, ki niso slabši od tebe. O tebi pa na splošno govore po vasi, da si šel med barabe.«

Zunaj je šla s pridruženim hrumom nočna izmena. Skoz okno slačilnice so se videle oddaljujoče se rudarske svetilke kot kresnice v poletni noči. Voda je žuborela iz strešnih žlebov in padala v debelih curkih v luže. Iz pisma se je dvignil vonj po domačem kraju, domačih njivah, gozdvih in travnikih. Sedaj je bil tisti čas tako daleč. A vzlic vsemu njegovemu srcu tako blizu... Pogled in misel sta se nekje izgubljala, ko je prisluškoval dežju. Martin je pritekkel iz kopalnice in moker skočil na klop: »Nu, presneta reč, spet smo enega, kaj? Si dobil pismo?«

»Da,« je raztreseno odgovoril Jože. Je premljševal? Gledal je izgubljeno nekam v daljavo, na ustih pa mu je igral kot običajno otroški nasmeh.

»Dobre novice?«
Dež... Dejal bi, da je tudi v njegov pogled zašla dežna kaplja.

»Da, dobre.«
Nikoli ga nisem videl toliko piti kakor tisti večer. Napojil je vse, tudi nočnega čuvaja, ki je bil prišel gledat, zakaj je pozno ponoči tak drendaj.

NAHRBNIK KROMPIRJA — SREČA

April enainštiridesetega. Vojna. Država je v nekaj dnevih razpadla.

Če smo poprej v dneh brez dela poležavali na Trati, se drugič spet valjali pod smrekami v Črni hosti, lačni, zagrenjeni, preklinjajoči vse od kraja, je bilo naše življenje vse prej kot lahko. Sedaj pa smo morali lačni trdo delati še ob nedeljah. Začeli so zapirati ljudi. Nikjer nisi bil več varen, naj bo doma ali kjerkoli. Zgodilo se je, da so obkolili kak lokal in vse ljudi, ki so se tam nahajali, zaprli in odpeljali v internacijo.

Na ljudi je legla mora, hujša od lakote in brezposelnosti.
V samskem domu smo se sedaj vsi držali doma, ker si nihče ni upal od hiše. Vsak večer smo se tiščali okrog štedilnika in se pogovarjali o vsem mogočem, o našem poklicu, vojni, naših ljubezenskih doživljajih.

Redki so bili časi, da smo se najeli do siteda. Nahrbtnik krompirja je bil že sreča. Sreča? Našli smo jo v kozarcu vi-

na, na dveh straneh pisma od doma. Kamen, čisto navaden kamen, ki je štel iz blatnega močvirja, da si mogel nanj sedeti, tudi to je bila sreča. Ali prej si moral bresti po blatu, da si to spoznal.

Takrat bi bil rad pogledal v bodočnost, onstarn vojne, v megleno daljino. Ali pridemo do tja? In kaj nam prinее? Ali se bomo kdaj osvobodili sledov tega trpljenja, pozabili to gorje, to suženjstvo?

»Šesta etaža, daj na šest!«
»Ne, na četrto! Jaz sem prej na vrsti!«
»Na deveto, France, na deveto! Zapiraj je zunaj. Pazi, na devetooo!«

Vsi čakajoči se deremo na ves glas po etažah Jozefa zavornice. Vsak bi rad čimprej zamenjal poln voziček premoga za praznega, da ne bi ves prepoten čakal na prepihu. Jaz še posebno. Na številki (odkupu) je namreč čez štiri-deest stopinj vročine, da se s kopačem vsake toliko časa slačiva in ovijava preznojene hlače in zlijava znoj iz gumijastih škornjev. Tu na etaži pa je preprih, da je groza.

»Deveta, France, deveta! Zapiraj je zunaj, deveta!«

Prijem, da sem že ves hripav. Vem, da bom prvi na vrsti, čeprav v resnici nisem bil. France, ki opravlja svojo službo pri motalu na vrhu zavornice, je moj sostanovalec in sva si še kar na roke.

»Pozor, vozim na deveto!« je signaliziral France nazaj.
Približala se je kletka s praznim vozičkom in hitro sem ga zamenjal s polnim vozičkom premoga. Zamahnil sem s svetilko in kletka se je pogreznila v temo.

Še se je slišalo bobnenje kletke navzdol in mačka navzgor po zavornici, ko se je pod zavornico zaslišal krič, ki je bil obenem tudi jok: »Pomagajte, pomagajte. Očeta je zasulo!«

Poznal sem ga po glasu, Rudi Mazoni.

Kletka se je ustavila.

»Očeta je zasulo. Hitro, brž...«

Tekli smo navzdol po zavornici, spotikajoč se po slabih in mokrih stopnicah. Že spodaj, v glavni prog, je za mano nekdo padel in pod noge mi je priletela jamska svetilka ter se odbila v odtočni kanal. Čeprav ni bilo daleč, se je zdela človeku cela večnost. Končno, tu smo!

Gledamo začudeno. Odkop, kjer sta delala skupaj oče in sin, je bil še skoro ves pokonci. Nas je sin potegnili? Pa je bil že za nami: »Tukaj, hitro...«

Ozrli smo se. Na tleh ob steni je bil velik kup krovnine in izpod njega je gledalo toporišče dvokoničastega krampa.

Zagrabili smo kar z rokami in čez kratek čas je bil že zunaj. Bil je še gorak. Ali ko smo ga dvignili, mu je v vratu nekaj škrtnilo. Tilnik...

Sin se je sesedel na tla. Objel je očeta okrog vratu in si ga položil na prsi. Nihče ni znil besede. Sklanjali smo se nadenj kot nad odpirajočo se grob.

Stari Mazoni se je vedno jezil, kadar je moral po končanem delu ves prepoten čakati spodaj pod šahtom na vrsto. Danes mu ni bilo treba čakati...

Bežne slike iz preteklosti se vračajo. Kratki prebliški...

Sedeli smo pod Jozefa zavornice. Do konca šihita je manjkalo še celo uro. Ali ker smo bili lačni, smo prenehali delati.

»Zadosti smo se nagarali za danes,« je dejal stari Rovani, »pravzaprav še preveč. Kaj pa nam dajo? Tiste pesnive lire, ki so na njih namalane volkulje, in pest makaronov. Obojega nam v nekaj dnevih zmanjka.«

»Veste kaj, fantje,« se je oglašil Marincelj, »ko bo te preklete vojne konec, se bomo zbrali vsi rudarji in bomo teden dni od veselja pili. Kaj pravite?«

Vsi smo bili navdušeni nad tem predlogom. Nekdo pa je dodal, da bi bilo takrat dobro speči celega vola in narediti veselico. Tudi ta predlog je bil z veseljem sprejet.

Pa ni bilo treba. Od vseh rudarjev, ki smo takrat navdušeno sprejeli te predloge, sva konec vojne dočakala samo dva, jaz in stari Rovani.

ZA KONEC

Od vseh rudarjev, zaposlenih v kočevskem rudniku leta 1938, nas je živih samo še pet moških in ena ženska, bila je čistilka na upravi. Od 500-članskega kolektiva iz leta 1954 pa živi še 150 upokojencev. Pozabljeni, zavrženi od vsega sveta. Prodani za osebne koristi posameznikov drugemu podjetju, ki gre v stečaj. Nas, ki smo v Kočevju dosti koristnega naredili, pa od leta 1978 dalje, odkar je kočevski rudnik zaprt, ne pogleda nihče več. Pri nas, kjer je, kot je rečeno, človek največje bogastvo, je za upokojene rudarje kočevskega rudnika življenje v pokoju več kot žalostno. Ko upokojeni rudar umre, ga zakopljejo kot poginulo žival.

Zato sem vse to napisal. Naj vsak, kdor bo to prebral, vidi, kakšno je bilo naše življenje in naš rudarski kruh, ki je bil zapečen z devetimi škornjami.

IVAN HEGLER
Kočevje

PROPADAJOČA IDILIKA — Pogled na staro in zaščiteno belokranjsko domačijo v Prilozju je lep in idiličen, a žal je hlev na tem, da se podre, in tudi hiša ni v dosti boljšem stanju. Denarja za popravilo in vzdrževanje pa očitno ni.

Zaščiteni domačija propada

PRILOZJE — Štrausova domačija v Prilozju pri Podzemlju je ena redkih starih, značilnih belokranjskih domačij. Zato je bila že pred leti, ko je bila zadnja lastnica še živa, celotna domačija zaščiteni. Zadnja lastnica je pred dvema letoma umrla v metliškem domu počitka, bila je brez otrok in brez bližnjih sorodnikov. Že prej je staro domačijo, se pravi hiško, hlev in skedenj, vse staro, leseno in krito s slamo, ter vrt prepisala sosedu Tonetu Šegini. »Lepo smo se razumeli; ko je bila Štrausova še doma, je pol ene in cele drugo zimo preživela pri nas. Ko je spomeniško varstvo njeno domačijo zaščiteni, se je bala, da ji jo bodo vzeli. Že prej je govorila, da bo to zapisala nam, potem pa je, v strahu, da ji bodo vzeli, prav silila, naj jo takoj prepisemo. Pa se vi borite! je govorila,« pripovedujeta Tone in Ivanka Šegina. To je bilo pred kakšnimi tremi leti.

Ko so prepisali, je šel Tone v Novo mesto na Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. »Tam smo se dogovorili, da bojo oni domačijo vzdrževali, a iz tega do sedaj ni bilo nič,« trdi Šegina. »Že prej so na njihove stroške s slamo prekrili hišo, skedenj pa, ko je bila domačija že prepisana na nas. Skedenj je v redu, tudi na hiši streha sicer ne pušča, je pa hlev na tem, da se bo sam zrušil, in tudi hiša je že na pogled v hudo revnem stanju. Morja še leto dni pa se bo sama zrušila. Če bi vsaj enkrat na leto prišel kdo pogledat, tako pa nič! Vsa stvar propada in povrh vsega še kazi podobno vasi. Ali naj to uredijo in vzdržuje-

jo, sicer pa naj vse skupaj podrejo! Če pa bi res uredili, bi bilo treba potem to tudi komu pokazati, poskrbeti, da bi ljudje prišli in videli, kakšna je bila včasih belokranjska domačija. Jasno je, da bi moralo biti potem vse skupaj tudi primerno vzdrževano, skratka, nekdo bi moral za vse skupaj skrbeti. Sedaj pa žalostno propada. Mi imamo od tega sramoto in nepotrebno delo, če nič drugega, je treba kar naprej kosit koprive in zaraščajoče se koprive. Gnojno jamo za hišo sem že prej zasipal, saj se je širil smrad, kokiši so brskale pa vse polno muh in komarjev je bilo. Mi te stare hiše in hleva ne rabimo, če pa že naj bo, naj tisti, ki so zaščiteni, tudi popravi in vzdržujejo,« je končal Tone Šegina.

A. B.

Tone Šegina

GASILSKI TEČAJ — Te dni poteka v Ribnici tečaj, ki se ga udeležuje 25 gasilcev iz 7 društev v ribniški občini. Predavanja bodo trajala kar 184 ur, na koncu pa bodo gasilci odnesli domov tudi videokaseto, s katero bodo doma poučevali gasilske prijatelje. (Foto: M. Glavonjič)

KRIŽ — Vaščani Podgozda in nekaterih okoliških vasi so lepo očistili vrh Sv. Petra, na katerem je stala vse do vojne lepa kapelica. Postavili so križ in zgledni stolp, s katerega se lahko številni obiskovalci razgledajo po dolini Krke. (Foto: S. M.)

Neznanke peljejo v negotovost

V Črnomlju upajo na čimprejšnji sprejem zakona o zadrugah

ČRNOMELJ — Tukajšnja kmetijska zadruga je preteklo leto zaključila z manjšo izgubo, ki je znašala 390 tisočakov, ker v skupni realizaciji 182 din niti ne pomeni velikega zneska. Ker pa se negativni vplivi v kmetijstvu nadaljujejo tudi v letošnjem letu, se v Črnomlju bojijo, da bo stanje letos še slabše. Tudi zato, ker predstavlja trgovina več kot polovico realizacije KZ, kupna moč prebivalstva pa hitro pada.

Zato so v KZ že lani za 17 odst. zmanjšali število zaposlenih. Letos pa imajo v načrtu še 15-odst. zmanjšanje, tako da bi v zadrugi ostalo okrog 120 zaposlenih, kar bi ustrezalo sedanji možnosti ustvarjanja dohodka.

Sicer pa v načrtih za letošnje leto predvidevajo vrsto novih ukrepov. Tako bodo trgovine, ki ustvarjajo izgube, zaprli ali oddali v najem. Prodajalni na Preloki in v Žuničih je že doletela takšna usoda. Nadaljevali bodo tudi obnovo trgovin, izboljšali ponudbo, preurediti nameravajo mehanično delavnice in prodajalne kmetijske mehanizacije in rezervnih delov. Začeli bodo tudi prodajo rabljene kmetijske mehanizacije. Razširili naj bi lastno gostištvo dejavnost za široko potrošnjo in še bolj prilagajali delovni čas potrebam potrošnikov.

Največja neznanica v zadrugi so posestva, saj še vedno ni znana usoda več kot 1000 ha zemlje, kolikor je imajo. Zaenkrat nameravajo ohraniti tri zaokrožene celote, torej posestvi Dragatuš in Lokve, kjer bi razvijali živinorejsko in poljedelsko dejavnost z nekaj novimi programi, na Krasincu pa bodo širili rejo piščancev. Še naprej si bodo prizadevali za sanacijo klanjane, od katere je po mnenju zadruga v veliki meri odvisen razvoj živinoreje. Seveda bo preureditev na obstoječi lokaciji izredno draga. V načrtih imajo še razširitev programa kooperacije, ki bo s pitanjem živine, proizvodnjo mleka in pridelovanjem vrtnin še vedno osrednja dejavnost za

druga. Pogodbe, ki jih na kmetijski zadrugi v teh dneh podpisujejo s kmeti, kažejo povečano zanimanje kmetov za kmetijsko proizvodnjo, zlasti pa za go-

• V črnomeljski KZ veliko pričakujejo od zakona o zadrugah, saj negotovost o bodoči organiziranosti, ki traja že več kot leto dni, slabo vpliva na razvoj, predvsem pa na načrtovane dolgoročne politike. Negotovost pa škodi tako kmetom kot zaposlenim na zadrugi, zato želijo, da bi bil zakon sprejet čim prej. Na te probleme so opozarjali tudi delavci na nedavnih zborih, svoje pa bodo gotovo povedali na skorajšnjih razgovorih tudi kmetje.

jenje vrtnin, kar je najbrž tudi posledica pomanjkanja dela v podjetjih.
M. BEŽEK-JAKŠE

GASILCI ODSTRANILI PET DIVJIH ODLAGALIŠČ

ŽUŽEMBERK — Ti predpomladni dnevi, predno zelenje zakrije vso sramoto, ki so jo brezvestne roke utegnile neopaženo odvračati na divja odlagališča, so najprimernejši za očiščevalne akcije. Tega se zavedajo tudi žužemberški gasilci, ki so zadnji konec tedna v široko zastavljeni akciji, v kateri je sodelovalo približno trideset članov, od podmladka do najstarejših, sanirali pet divjih odlagališč. Z lokacij v Belem grabnu, Boncovem borštu, na relaciji Sadinja vas Lipovec in ob poti proti Rebrsi so odpravili osem traktorskih tovornov odpadkov, kar je bilo moč pa sežgali na kraju samem. Gasilci se zavedajo pomembnosti te akcije, saj je znano, da je prav v Suhu krajini, ki je zaradi kraškega terena še posebej občutljiva, veliko divjih odlagališč. Že konec tega meseca ali v začetku naslednjega pa bodo žužemberški gasilci dobili tudi težko pričakovano 6.600 litrsko cisterno TAM 190, ki jim bo močno olajšala dovoz vode v sušnih časih, ki se bližajo.

BELOKRANJCI V KOČEVJU

KOČEVJE — Predsednika občinske skupščine in izvršnega sveta občine Kočevje, Mihael Petrovič in Lado Lenassi, sta minuli teden organizirala v Kočevju razgovor s predsedniki in podpredsedniki občinskih skupščin in izvršnih svetov občin Črnomelj in Metlika. Predstavila sta jim najprej kočevsko občino, nato pa so se pogovorili o nekaterih skupnih interesih vseh treh občin. Ugotovili so, da je to predvsem razvoj turizma ob Kolpi. Sklenili so, da si bodo prizadevali tudi za ureditev in posodobitev obkolpske ceste, ki mora biti ekološko sprejemljiva in namenjena le potrebam turizma in lokalnega prometa, ne pa tranzitnemu prometu. Po razgovoru sta domačina razkazala gostom še Kočevje in nekatere zanimivosti kočevske občine pa tudi Kočevsko Reko.

Kazni niso učinkovite

IZ POROČILA O DELU OBČINSKE SODNICE ZA PREKRŠKE

BREŽICE — Potrebe o dodatnem občinskem sodniku za prekrške se v Brežicah kažejo že kar deset let, potrjuje tudi zadnje poročilo občinske sodnice, ki ugotavlja, da je v preteklem letu prešla kar za tretjino več predlogov za uvedbo postopkov kot leto prej. Skupaj z nerešenimi zadevami iz leta 1989 je bilo tako v reševanju kar 4178 primerov.

Učinkovitost kaznovanja prekrškov je še vedno omejena z nizkimi kaznimi. Do junija 1990 je bil povzročitelj prometne nezgode z izidom lahke telesne poškodbe kaznovan največ z 250 dinarji, za nedovoljeno posest orožja celo z 0,50 din, za prodajo higiensko oporečnega živila pa s 50 din.

Število mladoletnikov med storilci prekrškov ostaja še vedno zelo veliko, zato občinska sodnica za prekrške Mija Hrvatina v svojem poročilu predlaga, da bi jim omogočili opravljanje voznških izpitov ali vsaj preizkusov iz cestno-prometnih predpisov v okviru šolskih dejavnosti. S tem bi se izognili čakanju v vrsti za izpite, poleg tega pa tudi izostankom pri pouku. Tudi za Rome, ki zaradi nepismenosti niso sposobni opraviti izpitov, a so pogosti kršilci predpisov v prometu, naj bi organizirali posebne tečaje. Sami postopki zaradi prekrškov nimajo nobenega učinka, saj Romom vožnja pogosto zagotavlja obstoj. Navsezadnje pa je zbiranje odpadnih materialov tudi koristno, zato bi jih kazalo organizirati in stimulirati.

V bodoči zakonodaji bi morali več skrbni nameniti tudi predpisom o naravnem okolju. Trenutno je prepovedano

izlivati nafto in derivate v vodo ter prati v njej motorna vozila, medtem ko izlivanje ostankov strupov in škropiv sploh ni omenjeno. Zakon o odlaganju odpadkov nalaga kazen do 500 din, po drugi strani pa je za vožnjo motornega vozila dan po izteku veljavnosti prometnega dovoljenja zagrožena denarna kazen do 2.000 din ali celo zaporna kazen do 60 dni. V zakonih in predpisih je torej še veliko zmede, kazni so nerealne in nesorazmerne.
B. DUŠIČ-GORNIK

- Verovati je lažje kot misliti.
- Nevernik se vara o onostranskem, vernik o tostranskem življenju. (Rivarol)
- Človekov talent ima svoje letne čase kot rastline in sadeži. (La Rochefoucauld)

KOKOS D.O.O. TRGOVINA CESTA PRVIH BORCEV 46, BREŽICE 68250 BREŽICE

Objavljamo prosta dela in naloge pripravnikov za določen čas, in to:

2 pripravnikov trgovske stroke — prodajalcev
2 pripravnikov ekonomske stroke
Rok prijave 8 dni, rok zasedbe 8 dni.

SERVIS GASILNIH APARATOV — Pri sevniškem gasilskem društvu je začel s tem servisom že leta 1962 Slavko Stopar. Potem se je dejavnost širila in na čelo servisa je prišel Tone Simončič, ki pa je kot poklicni gasilec našel zate zaposlitev v krški nuklearki. Do svoje (predlanske) upokojitve je ta največji servis v Posavju in okolici vodil Martin Žnidaršič. Zdaj ga vodi Janko Stopar (na posnetku), ki nam je povedal, da pokriva servis območje od Litiče do Dobove in do Mirne. Lani so pregledali 9200 aparatov vseh vrst, 401 napolnili, napolnili so tudi 178 jeklen in testirali 132 naprav. Brez teh naprav pač ni prave požarne varnosti! (Foto: P. Perc)

VLOMA V ATOMOBILE

KRŠKO — V noči na 13. marec je bilo vlomljeno v osebni avto Krčana Ivana Gelba, vendar je storilec odšel praznih rok. Manj sreče je imel lastnik Fabjan Piškori iz Novega Marofa, ki je vozilo pustil blizu Gelbovega — obe sta stali ob domu poklicne gasilske enote — saj je bil objakno, torbo z dokumenti in gotovino. Škode je za 8.000 din.

SKROMEN PLEN

DOBOVA, BRESTANICA, STRŽIŠČE — Noč na 14. marec je prinesla delavcem krške UNZ veliko dela, vlomilcem pa pičel uspeh. Tako je nekdo v Dobovi vlomil v tamkajšnji vrtec, a odšel brez plena. Podoben je bil razplet vloma v stanovanjsko hišo Marije Cater v Brestanici, le v zidanih v Stržišču sta bila Slavica Krmelj in Albert Oplotnik ob sekiri in še nekaj drobnarij.

PO DENAR V NEZAKLENJENO HIŠO

HUDO — V soboto, 17. marca, je neznan storilec stopil v nezaklenjeno stanovanjsko hišo Franca Kica s Hudega in odnesel lep kupček denarja. Hišna inventura je pokazala manko 9.500 din.

ŠTIRJE VLOMI V VIKENDE

TRSTENIK — Med 1. in 4. marcem je bilo v Trsteniku pri Trebnjem vlomljeno v kar štiri vikende, katerih lastniki prebivajo v Ljubljani. Eden je bil ob ozimnico, bundo in kalorifer, drugi ob dva vrtna stroja, krožno žago, aparat za kuhanje kave, mlinček in pijačo, tretji ob 10 kg sladkorja, četrti pa ob kalorifer, 5-litrski lonec, nekaj jedil, kavbojke, bundo in trenirko. Skupne škode je za preko 20 tisočakov.

PEŠEC OBLEŽAL NA CESTI

BIČ — 51-letni Janez Stopar iz Biča je 13. marca ob 19.05 pešahal ob robu ceste proti Zagorici. Za njim je z osebnim avtom pripeljal 21-letni Jože Vren iz Biča, ki je pešca prepozno opazil, vanj trčil, tako da je Stopar padel na pokrov prtljažnika, z glavo udaril v vetrobransko steklo in nato obležal na vozišču. Hudo ranjenega so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

TAT V STANOVANJU

NOVO MESTO — V noči na 11. marec je neznan zmikav obiskal stanovanje v Slakovi ulici v Novem mestu in Martinu Čučeliču zmaknil denarnico, v kateri je bilo kar 15.996,70 din. Da bo delo preiskovalcev težko, priča tudi podatek, da je bilo v tistem času v stanovanju več obiskovalcev.

ALFA ZLATA VERIGA

alpha oglase sprejemamo na tel.: 068/28-121

INTERMARC — Tehnična trgovina v Stopičah. Kmetijska mehanizacija, brane, sadilci krompirja itd. In še POSEBNA PONUDBA: mineralna gnojila za vinograde in njive iz UVOZA. 50 kil gnojila samo za 145 din. Tel. 068/43-806. Pokličite.

LEPOTA CVETJA — Kdor da kaj nase in na svojo ljubo ženo, dekle, mamo, sestro ali ljubico, se bo v teh dneh zagotovo oglašil v cvetličarni. V IKEBANI (tel. 068/57-184) na Otoku v Gradacu in v CVETLICARNI (tel. 068/59-001) na Mestnem trgu 1 v Metliki vas čakajo ves marec. Holandska zveza.

KVM RIBNICA — Sedaj prodajajo še celoten asortiman STREŠNICA IZ DOBRUŠKE V ASI. Betonski strešnik cementno sive barve po 8 din kos. Rdeč, rjav in grafitno siv po 9,30 din. In zdaj posebne ugodnosti: za plačila v roku 30 dni dajejo 10 odst. POPUSTA, za plačila v roku 45 dni dajejo 7,5 odst. POPUSTA, za plačila v roku 60 dni 5. odst. POPUSTA in za plačila v roku 90 dni velja običajna cena. BREZPLAČNA DOSTAVA na še tako oddaljeno gradbišče. KVM RIBNICA, tel. 061/861-980, 861-981. Pokličite.

STANDARD MERCATOR NOVO MESTO — Vseh vrst talne obloge, bela tehnika sedaj na potrošniško posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Rok plačila do 12 mesecev. Za gotovino 10 odst. popusta. Velja do konca tega meseca.

MIKROS NOVO MESTO — Učimo se računalniške abecede. Commodore 64 je računalnik kot nalašč za otroke. Samo za 5.948 se ga dobi v firmi Mikros. Vsa jamstva in tudi servis pri hiši MIKROS. Tel. 068/22-665. Pokličite.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV NOVO MESTO — Praviš, da ti bo potekla registracija avtomobila? In zdaj ne veš, pri kateri zavarovalnici bi zavaroval svoj avto? Jaz ti pravim, da ostani pri tisti zavarovalnici, kjer si bil doslej. Njihov novi naslov tako veš. Zdjaj so na Zagrebški 2 v nekdanjem hotelu Kandija v Novem mestu. Po mojem se plačla zavarovanje pri njih. Priznajo ti vse dosedanje popuste, če pa boš sklenil zavarovanje na poslovni enoti v Novem mestu, dobiš še za 10 odst. popusta. Pa kaj bi ti našteval. Obišči jih ali pa jih pokličite na tel. 068/25-696, 25-602 in 25-167.

DISKONT DRSKA NOVO MESTO — Sir edamec po 49,20 din kila, olje po 16,20 din liter. In potem še velika izbira mesnih izdelkov za velikončno pojedino: šunke, plečeta, krače ABC Pomurke. Obiščite Dolenjki Diskont Drska, 068/23-802. Pokličite.

PROFI(t) PROFIT(t) PROFIT(t) PROFIT(t)

zavarovalnica triglav d.d. KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO
Zagrebška 2, 68000 NOVO MESTO

Vabi k sodelovanju za naslednja prosta dela in naloge:

zavarovalni zastopniki za zastop:
— Mirna — Šentrupert
— Dragatuš

Pogoji: končana višja ali srednja šola katerekoli smeri, 3 leta delovnih izkušenj. Sprejeti kandidati bodo morali opraviti 4-mesečno poskusno delo. Prijave pošljite v 5 dneh po objavi na naslov: ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d., Poslovna enota Novo mesto, Zagrebška 2.

NOVOLINE,

finančne, tehnične in poslovne storitve
Novo mesto, d.o.o.
Cesta komandanta Staneta 38

Skupščina mešanega podjetja Novoline, d.o.o., Novo mesto

razpisuje prosta dela in naloge:

direktorja podjetja

Kandidat mora za sklenitev delovnega razmerja poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da ima najmanj visokošolsko izobrazbo ekonomske smeri,
2. da ima najmanj 5-letne delovne izkušnje na področju vodenja in upravljanja,
3. da obvlada vsaj en tuji jezik,
4. da predloži program dela podjetja,
5. da se pred izbiro zaveže vplačati vlogo v osnovni kapital podjetja,
6. da pred izbiro navede vse podatke o morebitnem članstvu v organih drugih podjetij ter o deležih in delnicah, ki jih ima v drugih družbah.

Izjava iz 5. ter podatke iz 7. točke predloži kandidat v postopku izbire, če bo predviden v ožji izbor. Pisne prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po dnevu razpisa na naslov: Novoline, d.o.o., Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 38, z oznako »za razpisno komisijo«. Vse prijave bomo o izbiri obvestili v 20 dneh po poteku roka za prijavo.

Butara prežene hudo uro

Pred cvetno nedeljo

NOVO MESTO — V spomin na Kristusov prihod v Jeruzalem je cerkev že od nekdaj praznovala s posebnimi obredi pred veliko mašo. Na cvetno nedeljo so bili v navadi okrašeni leseni osli. Ljudje so prirajali cele procesije. Lesenega cvetnega osla menda še dandanes vozijo le na Tirolskem, na Slovenskem pa ni sledu o takšnem običaju. Pač pa na Slovenskem ni kraja, kjer na cvetno nedeljo ne bi nosili k blagoslovu snopov in šopov spomladanskega zelenja v spomin na palmovce veje, ki so jih verniki imeli v rokah in pozdravljali Kristusa.

Oljčne vejice in butare meščanov in kmetov so bile vselej razpoznavne. Prve skromne, kmečke pa zajetne in teške, da so jih ponekod komajda spravili skozi cerkevna vrata. Meščan zatakne oljčno vejico ponavadi za ogledalo v hiši, kmet pa butaro razdeli kot »žegan las« na več krajev, saj mu tako varujejo imetje in pridelek, pa tudi boleznin in hude ure preženo.

Na Dolenjskem je cvetnonedeljsko izročilo med najbogatejšimi v slovenskih krajih. V novomeški okolici je običaj, da v pušelj butare povežejo nekaj mačic, vanje pa namažejo jabolka in suhe češnje. Na Gorjancih naredijo butaro iz leskovih šib, božjega drevesca, za olepšanje pa vpletejo še bršljan. Ponavadi so butare velike tudi do dva metra in jih fantje nosijo na hrbtu. Na Dolenjskem je tudi običaj, da posebej mladina hiti iz cerkve domov. Kdor je prvi doma, bo imel bolj zdrave krave in mu na paši ne bodo bezjale.

BUTARA SE LAHKO TUDI KUPI — Milka Bizjak iz Trebnjega je v ponudnjah na novomeški tržnici prodajala doma narejene butare. V šop je povezan pušpan, bršljan in brinje, vse skupaj pa prepleta barvano oblanje. Butaro drži pokonci pet leskovih šib. Prodajala je tudi oljčne vejice, ki jih je narezala kar na hčerkinem vrtu v Červarju pri Poreču.

JELOVICA
BODITE GOSPODAR NA SVOJEM

10% POPUSTA

ZA GOTOVINO

IZREDNO
V MARCHU

OKNA, SENCILA,
VRATA, HIŠE

POSOJILO UGODNE CENE ORGANIZIRAN PREVOZ MONTAŽA...

JELOVICA, Kidričeva 58, 64220 Škofja Loka
tel.: (064) 631 241, fax: (064) 632 261, tlx: 34579 Yu lijei

INFORMACIJE IN PRODAJA:

Jelevica — predstavništvo Novo mesto, Ob potoku 5,
telefon: 068/22-772
Delovni čas: od 8. do 16. ure in 1. in 3. soboto v mesecu od 8. do 12. ure.

LESOKOV BREŽICE p.o.

razpisuje
javno licitacijo za odprodajo

počitniške hišice »Bungalov TH-30« v turističnem naselju ČA-
TEŠKE TOPLICE, na delu parcele št. 541/63, k.o. Mostec, ob-
jekt št. 115, v izmeri 30 m², grajen 1986. leta.
Izključna cena skupaj z opremo znaša 363.825 din.
Ogled objekta je mogoč na navedeni lokaciji po predhodnem
dogovoru na telefon 0608/62-516.
Licitacija bo pri objektu 28. 3. 1991 ob 9. uri.
Interesenti vplačajo pred pričetkom licitacije 10-odst. varščino.
V ceno ni vračunan prometni davek. Nakup je po sistemu
»videno-kupljeno«.

trgovina z novo in rabljeno
kmetijsko mehanizacijo

prevzame v komisijsko prodajo rabljene traktorje, BCS kosilni-
ce, traktorske priključke in ostalo.

Staro vam zamenjamo za novo
**Odkupujemo vse vrste okroglega in suhega žaganega
lesa!**

Na zalogi vedno nove BCS kosilnice po izredno ugodni ceni.
Nudimo najkvalitetnejše nahrbtnne kosilnice KAVASAKI in mo-
torne žage TOPSO.

Za traktorske kiper prikolice, nakladalnike za gnoj, nudimo kre-
dit (50% udeležba, ostalo z mesečnimi obroki, s 6% mero).
Na zalogi tudi traktorske kosilnice
BOSSATIS-INO, CBS, SIP.

Po izredno ugodni ceni vam nudimo malo rabljene stroje:
— kosilnica MUTA — komplet s koso, grebenom, frezo, želez-
nimi kolesi in snežnim plugom za 30.000,00,
— kosilnica ODŽACI — 145 cm — HONDA in drugo.

Informacije na tel. 063-785-216, vsak dan, razen TORKA, od 7.
do 18. ure.

Kokra

p.o., KRANJ

trgovsko podjetje z dolgoletno tradicijo vele-
in maloprodajne mreže na področju tekstila

išče

ZASTOPNIKA ZA PRODAJO

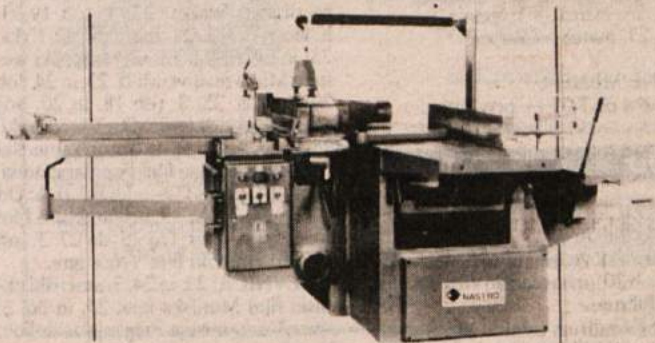
— na področju Dolenjske in Bele krajine — za delo po pogodbi

Od zastopnika našega prodajnega programa, ki zajema metra-
žo, trikotažo, moško, žensko, otroško konfekcijo in igračke ter
športne proizvode, pričakujemo, da ima najmanj srednjo izob-
razbo trgovske smeri in izkušnje s prodajo tekstilnih izdelkov.
Omogočamo stimulativen način nagrajevanja.
Na razpis se lahko prijavijo tudi pravne osebe, ki opravljajo de-
javnost zastopanja.
Pisne prijave zbiramo v splošno kadrovske službi Trgovskega
podjetja KOKRA, p.o., Kranj, Poštna ulica 1, 15 dni po objavi.

NASTRO

LJUBLJANA
Gerbičeva 101

NUDI UGODEN NAKUP lesnoobdelovalnih strojev v omejenih
količinah
Popust 25%, obročno odplačevanje, dodatni popust pri polnih
vplačilih, takojšnja dobava za sledeče stroje:

**visokoturni nadmizni in mizni rezkarji
(s frekvenčnim pretvornikom ali brez)
kombinirani mizarski stroj
mizarski obdelovalni center**

Vse informacije in naročila po tel. 061-261-870.
Telefax: 061-264-170

Na osnovi določil Zakona o usmerjenem izobraževanju in Sta-
tuta srednje šole Krško

RAZPISUJE

svet Srednje šole Krško prosta dela in naloge individualnega
poslovnega organa

RAVNATELJA ŠOLE

Kandidat mora imeti:

- ustrezno visoko izobrazbo, pedagoško-andragoško izob-
razbo in opravljen strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem
delu
- organizacijske in delovne sposobnosti za vodenje šole.

Mandat traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju
razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom in z opisom doseda-
njega dela na naslov:
Srednja šola Krško, razpisna komisija,
68270 KRŠKO, Hočevarjev trg 1,
in to v 10 dneh po objavi razpisa.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku razpis-
nega roka.

KRKA

*Ce hočete, da si ljudje zgradijo dobro ladjo,
jih navdušite za potovanja.
(Saint-Exupéry)*

V Krki pa želimo mlade navdušiti za
raziskovalno in ustvarjalno dejavnost.
Se nam boste s svojo mladostno zagnanostjo
pridružili tudi vi?

RAZPIS XXI. KRKINIH NAGRAD 1991

Učence srednjih šol Dolenjske vabimo, da se prijavijo z raziskovalnimi
nalogami s področja farmacije, kemije, biotehnologije, umetnostne zgodovine
in informatike.

Prijavo z osebniimi podatki, šolo, usmeritvijo in razredom, nam pošljite do
12. aprila 1991.

Sporočili vam bomo podrobno opredelitev tem in ostale podatke.

KRKA, tovarna zdravil, p.o.,
Novo mesto
Cesta herojev 45
68000 Novo mesto
Sklad Krkinih nagrad

KOLPA

d.d. Metlika

vam v svojem salonu v Rosalnicah 5 pri Metliki nudi kopalniški
program **kolpa-san** in program kuhinjskih korit **kolpa-ker**
v času od 25. 3. do 6. 4. 1991 z **20% popustom** za takojšnje
plačilo ali na obročno brezobrestno odplačevanje 1 + 2

Glede na obliko plačila pa vam nudimo še
DODATNE UGODNOSTI:

- za vse redne programe 5%
- za proizvode II. kvalitete 25%
- za opuščene programe KOLPA.SAN 40%
- za izvozne programe KOLPA.SAN in KOLPA.KER 40%

KOLPA d.d. Metlika
Rosalnice 5
tel. 068/58-292, 58-273
fax 068/58-180

Salon je odprt
vsak dan od 8. — 16. ure
ob sobotah od 8. — 12. ure

Četrtek, 21. marca — Niko Petek, 22. marca — Lea Sobota, 23. marca — Viktor Nedelja, 24. marca — Simona Ponedeljek, 25. marca — Minka Torek, 26. marca — Evgenija Sreda, 27. marca — Rupert

LUNINE MENE
23. marca ob 7.03 — prvi krajec

kino

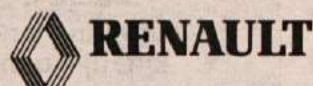
BREŽICE: 22. in 23. 3. (ob 20. uri) ameriški film Bruc. 24. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Jekleni orel. 26. 3. (ob 20. uri) ameriški erotični film Sex z duhom.
KRŠKO: 21. 3. (ob 20. uri) francoska drama Velika modrina. 24. 3. (ob

18. uri) ameriška komedija Ne slišim, ne vidim. 26. 3. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Orel smrti.
KRMELJ: 23. 3. ameriški akcijski film Morilska igra.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 21. 3. (ob 18. in 20.15) ameriška drama Avalon. 22. 3. (ob 19.30) Koncert pevskega zbora KUD Krka. 23. in 24. 3. (ob 18. uri) ameriški western Mladi revolveraši II. 23. in 24. (ob 20. uri) ter 25. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski triler Strah pred pajki. 26. in 27. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriški fantastični akcijski film Popolni spomin.
NOVO MESTO — DOM JLA: Od 22. do 24. 3. (ob 19. uri) ameriški film Naslednjih 48 ur. Od 25. do 27. 3. (ob 19. uri) ameriški film Vročje igre.
SEVNICA: 22. in 24. 3. ameriški akcijski film Morilska igra. 25. in 26. 3. ameriška komedija Pregarjalce duhov, II. del.

R 5, nov. prodam. 26-434. 2009
ŠKODO 110 LS, letnik 1976, registrirano, brezhibno, prodam. Nikola Jukič, Nad mlino 24, Novo mesto. 2010
R 4 GTL, rdeč, 3.500 km, star 8 mesecev, prodam za 102.000 din. 24-353. 2011
Z 101 GTL, staro štiri leta in pol, prodam. Potočar, Polje 5, Straza, 65-642. 2012
OPEL VECTRA 1,6 GLS, letnik 1989, 30.000 km, z dodatno opremo, registriran do 20.3.1992, prodam. 26-711. 2014
AX 11 TRE, letnik 1988 in R 4, letnik 1990, prodam. 23-118 int. 53, dopolnje. 2016
Z 128, letnik 1987 in Golf JGLD, letnik 1985, prodam. Hribar, Gor. Kamence 1, Novo mesto. 2018
R 12, letnik 1974, prodam. 51-512. 2019
GOLF DIESEL, letnik 1990, in Tomos ATX prodam. (068)22-981. 2020
KAWASAKI Z 750, letnik 1980, generalno urejen, registriran, prodam. 24-070. 2021
JUGO 45 A, letnik 1987, 37.000 km, prodam. (0608)31-498. 2022
JUGO KORAL 45, 6/88, 35.000 km, bele barve, nujno prodam. (068)40-249. 2024
Z 750, letnik 1985, prodam. (068)84-869, popoldne. 2025
MERCEDES 1418, 8 ton, starejši letnik, vozen, neregistriran, prodam tudi po delih ali zamenjam za osebni avto. (068)86-150. 2026
ŠKODO 120 L, letnik 1986, ugodno prodam. 42-402. 2029
JUGO KORAL 55, dobro ohranjen, star dve leti in pol, prodam. (068)47-579, po 16. uri. 2030
LADO RIVO, 9/89, dobro ohranjen, prodam. (0608)61-681, med 20. in 22. uri. 2032
AUDI 80, letnik 1988, prodam. 22-979. 2034
126 P, letnik 1987, prodam. Kobe, vrhe pri Dolžu 10, Novo mesto, 27-321, v petek. 2035
Z 128, letnik 1986, prodam. (0608)33-046. 2039
R 18, letnik 1979, 115.000 km, registriran do srede avgusta, ugodno prodam. 45-358, vsak dan razen sobote in nedelje. 2040
JUGO 45, letnik 1987, ugodno prodam. 73-041. 2042
VW JETTO JX, letnik 1987, z dodatno opremo, prodam. (0608)81-946. 2043
JUGO 45, 6/89, kovinske barve, prodam za 7.200 DEM. (068)84-512. 2044
LADO RIVO, letnik 1987, zelo dobro ohranjen, garazirano, 42.000 km, prodam. 65-474. 2046
Z 126 PGL, letnik 1986, prodam. (068)25-526, po 18. uri. 2047
OPEL KADETT 1,3 LS, 8/1988, bel, 38.000 km, prodam. Mateja Rojc, Rimska 26, Trebnje. 2049
Z 750, letnik 1982, prodam. Branko Brajer, Lukovek 6, Trebnje. 2050
Z 101, letnik 1988, registrirano do marca 1992 in Z Skala 55, novo, neregistrirano, ugodno prodam. Kosec, Češča vas 22, Novo mesto. 2053
R 4, letnik 1987, registriran do 3/92, prodam. 27-997. 2054
ALFA 33 1,5 TI, letnik 1987, prodam. 44-391 ali 44-929. 2056
MZ 250 in ATX 50 C prodam. 43-891. 2058
GOLF JX DIESEL, letnik 1985, prodam za 13.500 DEM. (068)21-825. 2059
JUGO 55 AX ugodno prodam. (0608)69-649. 2059
JUGO KORAL 60, letnik 1989, dodatno opremljen, prodam. (0608)34-791. 2060
KARAMBOLIRAN JUGO 45, letnik 1989, registriran, prodam. 43-675. 2060
R 4, letnik 1988, registriran do 28.12.1991 in Diano, nanovo registrirano, ugodno prodam. Ivan Slopeček, Brežice. 2063
Z 750 LE, letnik 1982, registrirana do avgusta, 45.000 km, prodam. 49-439. 2064
LADO 1300 S, lepo ohranjeno, poceni prodam. 41-169. 2065
SUBARU 2VD, nov, prodam. Jože Šepec, Rakovec 1, Kapele. 2066
Z 128, oktober 1987, garazirano, ugodno prodam. Alojz Mohorčič, Zagorica 18, Dobrič. 2067
Z 101 GTL 55, letnik 1987, prvi lastnik, ugodno prodam. (068)26-552. 2067
R 5 KAMPUS, december 1989, garaziran, ugodno prodam. 28-236. 2071
R 4 GTL, letnik 1988, 18.500 km, prodam. (068)26-717. 2072
GOLF DIESEL, letnik 1987, rdeč, ohranjen, prodam za 15.500 DEM. Dragan, Družinska vas 90, Šmarješke Toplice. 2073
R 5 KAMPUS, december 1989, prodam. 21-954. 2075
GOLF JGLD, letnik 1984, prodam. Jerneja Trlep, Dol pri Trebnjem 14, Trebnje. 2076
R 4, december 1989, zelen, prodam. (068)40-250. 2078
JUGO 45, 12/86, registriran celo leto, 29.000 km, lepo ohranjen, ugodno prodam. Belokranjska 54, Novo mesto. 2081
JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. 28-714. 2083
Z 101, 10/87, modra, 41.000 km, prodam. 52-077. 2085
PEJČKA, maja bo star tri leta, 11.000 km, prodam. 24-202. 2087
Z 850, letnik 1984, prodam. 58-229. 2088
126 P, letnik 1987, 15.000 km, izredno ohranjen, prodam za 3.600 DEM. 65-070. 2089
FIAT 126 PGL, rumen, letnik 1990, 400 km, prodam za 5.800 DEM. 27-727. 2090

NOVO! NOVO!

POOBLAŠČENI SERVIS

V ŠKOCJANU

Krašna Bogdan Škocjan 22

Nudimo vam vse servisne storitve vsak delovnik od 7. do 15. ure.

POKLIČITE NAS NA TEL. 068/76-270

GOLF, letnik 1983, fiat 126 P, letnik 1986 in motor APN 6, prodam. Fink, Smolenja vas 28 A, Novo mesto. 2093
Z 128, staro 4 leta, prodam. 25-304. 2094
LADO 1300 RIVA, letnik 1988 in Lancio 2500 ccm, letnik 1980, ugodno prodam. 21-570, od 7. do 17. ure. 2095
JUGO 45, letnik 1985, prodam. (0608)32-866. 2096
JUGO 45, letnik 1988, prodam. 76-444. 2097
R 4 GTL, letnik 1987, rdeč, ugodno prodam. (068)23-122 ali (068)23-534, po 15. uri. 2098
GOLF DIESEL, letnik 1985, S paket, prodam ali menjam za R 4. 73-609. 2100
GOLF JGLD, letnik 1985, 4 vrata, registriran do 8/91, prodam ali menjam za R 4. Bojanc, Vel. Brusnice 46 A, Brusnice. 2101
Z 101 GTL 55, letnik 1987, registriran do 4/92, prodam. (0608)77-464, popoldne. 2102
LADO SAMARO, letnik 1989, registriran do 2/92, poceni prodam. (0608)32-144, popoldne. 2103
JUGO SKALA, star 15 mesecev, prodam. Bruc, Segova 3, Novo mesto, 24-391. 2104
MINI MORIS special, neregistriran, brezhiben ter invalidski voziček, prodam. 27-861. 2106
JUGO 55 A, letnik 1988, 40.000 km, prodam. (0608)33-563. 2107
OPEL KADETT 1600 D, star 4 leta, prodam. (068)47-418. 2108
AVTOMOBILE FORD, nove, z direktnim vbrizgom in katalizatorjem, vse vrste in modele, lahko kupite preko BM Unetič, Krško, (0608)31-407. 2111
126 P, letnik 1983, obnovljen, ugodno prodam. 25-894. 2112
YAMAHO XS 1100 prodam ali menjam za avto in Z 750, letnik 1981, prodam po zelo ugodni ceni. Tomaž Cesar, Štefan 4, Trebnje, 45-319. 2113
Z 128, december 1985, registrirano do januarja 1992, prodam. 24-897, po 15. uri. 2114
Z 750, letnik 1979, obnovljeno, sedaj registrirano, prodam za 1.600 DEM. 42-779. 2116
R 4 GTL, star 10 mesecev, prodam. 73-459. 2117
JUGO SKALA 55/101, prva registracija 1/90, prodam. (068)24-368. 2125
R 11 GTD, letnik 1985, 76.600 km, garaziran, zaščiten, modre kovinske barve, prodam. 57-683, zvečer. 2127
RENAULT CAMPUS, december 1989, prevoženih 26.000 km, prodam. Ogled v petek od 51. do 18. ure in v soboto od 8. do 12. ure v Slavka Gruma 72/11, Novo mesto. 2129

TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062
KMETIJSKO in stavbno zemljišče, 1,5 ha, (mlad sadovnjak), v k.o. Veliki Dol v občini Krško, prodam. (0608)70-358. 2068
ZAZIDLJIVO parcelo ob glavni cesti pri Šentlovcu (43 a), celo ali po delih, ugodno prodam. (068)46-613, ali (068)44-040 int. 51, Jože Stepec. 2109
KUPIM manjši vinograd z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju. (068) 51-154. 2120
VINOGRAD (17 ar) z zidnico na Stražnjem vrhu pri Črnomlju prodam. (068)51-636 ali 22-152, Štrbenc. 2121

PARCELO na Regrških košenicah prodam. 28-834. 2048
TRAVNIK, (58 a), na Veliki Loki pri Trebnjem, prodam. 44-294. 2061
SMREKOV gozd (11000 m²) v okolici Novega mesta prodam. (068)24-850, popoldne. 2062

POSLEJ TUDI NA DOLENJSKEM

SALON ZA PSE

BUDVA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

Za lep videz in dobro počutje vašega štirinožca

KOPANJE, STRIŽENJE, TRIMANJE IN ŠE KAJ

Naročila na telefon (068) 25-986.

KLARINETISTA nujno potrebuje uigrana komercialna pop skupina, ki ima dogovorjene nastope v aprilu, maju in juniju. ☎ 24-329 2092

HONORARNO ZAPOSILIMO žensko v pezeriji. ☎ 22-308. 2124

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu zaradi bolezni zamenjam za manjše v prtiličju, tudi v Novem mestu. Jože Pinterič, Zagrebška 14, Novo mesto.

STANOVANJE v Metliki ali okolici iščem. ☎ 59-318, dopoldne. 1968

ZAMENJAM enopisobno družbeno stanovanje s centralno kurjavo v Novem mestu za trisobno s centralno kurjavo v Novem mestu. ☎ 24-810, zvečer.

PRODAJAMO novo stanovanje v izmeri 66 m² na Drski. Informacije na ☎ 22-315. 2128

SATELITSKE IN KLASIČNE ANTENE vam postavimo po konkurenčnih cenah. Tel. (068) 51-396.

lesna
slovenj gradec

PREDSTAVNIŠTVO AVGUŠTINČIČ FRANC GRADAC 112 tel. (068) 57-121

- sumo vrata
- izolir okna
- pamo obloge

35% POPUSTA

Po ugodnih cenah nudimo še: iverne plošče, vhodna vrata, strešna okna, podstrešne stopnice, ladijski pod, marmorne police in stopnice, parket, betonska galanterija. Zagotovljen prevoz do gradbišča. Se priporočamo!

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage mame, stare mame, tašče, sestre in tete

MARIJE DROBNIČ

roj. Košir
iz Krmelja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo imeli radi ter jo spoštovali, za darovano cvetje, sveče, sv. maše in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna hvala osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto. Zahvaljujemo se kolektivu Metalne Krmelj, občinskemu sodniku za prekrške Novo mesto, TKG Podbočje in Društvu upokojencev ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

TOYOTO COROLLO SEDAN prodam za 15.980 DEM. Opremljena je z radiom, okrasnimi letvami, zavesicami, vlečno kljuko. Ves čas je garazirana. Tel. (068) 28-121.

DOLENJSKE PEKARNE

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA DOLENJSKA Novo mesto, p.o. Novo mesto, Ločna 21

objavlja

prodajo osnovnih sredstev:

1. **KIOSK IMGRAD Z ELEMENTI TIP K 67 A2/S3**
Leto izdelave 1990, cena: 170.000,00 din
2. **STROJ ZA VZDOLŽNO OBLIKOVANJE VIPAVA 23**
Leto izdelave 1970, cena 10.500,00 din
3. **STROJ ZA DELJENJE TESTA — SOČA**
Leto izdelave 1969, cena 14.000,00 din
4. **PEČ TERMOTEHNIKA — 120 R**
Leto izdelave 1978, cena 180.000,00 din

Cena je formirana brez prometnega davka. Informacije na telefon 068 21-574.

ZAHVALA

Pomlad na vrt bo tvoj prišla in čakala, da prideš ti, in sedla bo na rožna tla in zajokala, ker te ni.

Ob izgubi naše drage

MARIJE JARC

iz Podgore

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter kolektivom VVO Novo mesto, Krka, tovarna zdravlil, Novo mesto, za darovano cvetje, pisno in ustno izraženo sožalje ter za spremstvo pokojne na zadnji poti. Hvala g. župniku za opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

FRANČIŠKA PUCELJ

roj. Osvald
iz Ribnice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, še zlasti duhovnikoma Alojžu Dobrovoljcu in Jožetu Grebencu ter pevskeemu zboru.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustila dobra mama, stara mama

ANA VIDIC

roj. Bobnar
iz Suhorja 12, Dol. Toplice

Zahvaljujemo se vaščanom, sosedom, prijateljem in znancem ter kolektivom GG tozd Straža, TOK Novo mesto, BOR Dolenjske Toplice, Novoles TVP, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

V SPOMIN

Mama je mrtva, več ne skrbi, prostor pri mizi njen prazen stoji. Marsikaj kupiš za čisto zlato, mame zanj kupil nihče ne bo.

Na prvi pomladni dan mineva pet žalostnih let, odkar je prenehalo biti plemenito srce naši ljubljeni

REZKI BEKTAŠEVIČ

iz Semiča 73

Težko verjamemo, da te ni, a tvoj grob je priča, da si se za vedno poslovila od nas. Žalostni smo, ker smo te izgubili, a ponosni, da smo te imeli. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Delo, trud in trpljenje — to bilo, mama, tvoje je življenje.

V 83. letu nas je zapustila ljuba mama, stara mama, tašča in babica

MARIJA MUKAVEC

iz Starega trga ob Kolpi

Iskreno se zahvaljujemo sosedom iz Starega trga in Kočevja, sorodnikom in prijateljem za nesebično pomoč, darovano cvetje in izrečeno sožalje. Posebna zahvala dr. Želevski in osebju ZD Kočevje za pomoč v bolezni. Zahvaljujemo se tudi gospodom župnikom Lojzetu Rajku, Franciju Seničarju in Jožetu Pavlakoviču za lepo opravljen obred in besede slovesa. Hvala vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku.

Žalujoci: hči Nada z možem Ivanom in vnuk Peter z družino

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ŠTEFANA FIFOLTA

iz Soteske 29

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam stali ob strani in nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje, sveče in pokojnega v velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala kolektivom BOR Dolenjske Toplice, Novoles TDP, Krka-Zdravilišče Dolenjske Toplice, KZ Krka DSSS, DU Dolenjske Toplice, ZZB NOV Dolenjske Toplice, ZRVS Novo mesto, pevskeemu zboru iz Šmihela, govornikom in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: žena Marica, hčerke Marjana, Vera in Brigita z družinami ter ostalo sorodstvo
Soteska, Jurka vas, Apače, Zgornja Veljka, Kranj

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, v srcih naših boš ostal.

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

VINKO HOČEVAR

Prevole 21, Hinje

Ob boleči izgubi našega dragega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, darovali vence, cvetje, sveče, nam ustno izrazili sožalje in našega očeta pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo župniku za lepo opravljen obred in pevcem iz Žužemberka.

Žalujoci: sin Vinko, hči Renata, Tone z družino ter Mirjam s hčerko

ZAHVALA

Svoj boj končalo je življenje, nič več solza, izginilo trpljenje.

V 77. letu nas je zapustila draga mama, sestra, teta in babica

RANČIŠKA ŠILER

roj. Kovačič
iz Prečne 20

Iskreno se zahvaljujemo vsem znancem, sosedom in prijateljem, ki so nam izrazili sožalje in z nami sočustvovali. Posebna zahvala družinam Dular, Vesel, Opalk in Kapš ter DO Pionir-tozd MKO Vzdrževanje in Temeljnemu sodišču Novo mesto. Hvala tudi župniku za lep pogrebni obred ter cerkvenim pevcem za zapete pesmi.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite. Delo, trud in trpljenje, to bilo, draga mama, tvoje je življenje.

V 80. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

IVANA IVANIČ

z Belčjega Vrha 3

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo govornikoma Petru Kuzmi in Leopoldu Bečaju za tople besede slovesa ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Hčerka Marija z družino

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 31. letu zapustil naš dragi mož, oči, sin, brat, stric

IVAN BALABANIČ

iz Šmihela

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam nesebično pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragega Ivana pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom iz Šmihela, Ul. Slavka Gruma, učencem OŠ M. S. Nataša iz Šmihela, delavkam KZ Krka na Košialovi, pevcem za lepo zapete žalostinke in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žena Mirjana, hčerki Ivana in Saši, mama, brata Luka in Pavle z družinama in ostalo sorodstvo

Branko Vodopivec

Savi, tehnični direktor, potem je šel na svoje. »Šest let sem bil zasebnik in kar dobro mi je šlo, saj sem plačal več davka kot vsi trije ostali obrtniki s podobno dejavnostjo. Potem je prišel 20. maj 1971. V hišo so prišli policaji iz Celja, pobrali vsak papirček, na katerem je kaj pisalo, in vse skupaj odpeljali s sabo. Nikoli nisem dobil nobenega vabila oz. obtožbe. Čez dve leti, ko sem bil že direktor krške komunale, pa sem srečal šefa celjskih policajev. Vprašal sem ga, kaj sem zakrivil, pa mi je dejal, da lahko mirno spim.« pripoveduje Vodopivec, ki mu očitno nikoli ne zmanjka besed.

Lahko bi bil vzorec za pravega ljudskega tribuna, na kakršne smo po malem že vsi pozabili, ko pa je dosedanji režim gojil enakost tudi na tem področju in so mu bili popularni ljudje več ali manj trn v peti. Za sabo ima bogate življenjske in delovne izkušnje, dober govornik je, saj njegove razprave v krški občinski skupščini vedno »užujejo«. Tudi v domači krajevni skupnosti, kjer je deus ex machina vsega dogajanja ima avtoriteto. Zdj, ko je prekoračil 60. leto, je na pragu nove politične kariere. Branko Vodopivec je bil v nedeljo z veliko večino glasov izvoljen za predsednika krške podružnice Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke.

Po koncu glasovanja je bil kljub svojim izkušnjam malce gumen, iz klopi pa je bilo slišati sicer tiho, a dovolj strupeno pripombo, da pač ni kmet. In je potem povedal, da je bil vedno kmet in da tudi vedno bo. Rodil se je v Dolenji vasi pod slatnato streho in tam tudi vse življenje živi z izjemo vojnih let, ko je bil pregnan v Nemčijo. Pri hiši je bilo 8 hektarjev zemlje, in ko se je rodil prvi vnuk moškega spola, je vso prepisal na sina. Sam tudi še ni opustil kmetijstva, saj ima 200 panjev čebel. Začel pa je kot zidar. Ko se je skupaj s starši vrnil iz Nemčije, se je kot bosonog fantič ponudil zidarjem za pomočnika in tako delal 8 let. Pojem je v štirih letih naredil delovodsko gradbeno in še srednjo šolo. Bil je šef gradbišča v tedanji

Vodopivec je v penziji od leta 1985. Od tedaj se še s posebno zagnanostjo ukvarja s krajevno skupnostjo, kjer so se lotevali gradnje cest, pa kabelske TV in podobno. Znal je in še zna pridobiti ljudi za delo, zato je bil nemara tudi izvoljen s tako prepričljivo večino. »Izvolitev mi bo prinesla predvsem dodatno delo, ampak jaz pričakujem nov zagon, preporod, pa ne samo kmečkega gibanja, ampak celotne skupnosti. Da do tega preporeda mora priti, sem vedel že tedaj, ko sem se udeležil ustanovnega zbora Slovenske kmečke zveze v Unionski dvorani v Ljubljani. Slovenska kmečka zveza je bila tista, ki je prebila prvo oviro.«

Nekateri vedo povedati, da pred leti ni imel nič proti gradnji JE Krško, saj je v svoji hiši celo prenočeval delavce, ki so jo gradili. Danes šteje med najostreje nasprotnike elektrarne in zahteva primerno odškodnino, kajti »vsaka hiša, vsaka parcela, s katere se vidi atomsko, je zaradi tega manj vredna«. Včasih trdi, da v prenovljenem mestnem jedru v krškem živijo sami prvorazredni meščani, drugič spet »prišleki in jugoviči«. Pričakovati pa je, da je sedaj konec nehotne »predvolilne kampanje« in bo tudi takih, zaradi govorniškega učinka slikovitih vložkov manj. Ljudska stranka Krško ima namreč pred sabo veliko nalogo, skoraj revolucionarnih, pravi Vodopivec, in te se opravljajo z dejanji, ne retoriko.

J. SIMČIČ

Tudi plin ima lahko ovinke

Lokalni interesi so otežili in podražili izgradnjo plinovoda — Plačal bo seveda kot vedno porabnik — Do junija bo vod do Novega mesta nared

NOVO MESTO — Kakor je dolgo trajalo, da se je plinovod na Dolenjskem končno le pojavil — pri tem je treba samokritično priznati, da je za zamudo kriva predvsem Dolenjska sama, ki se prednosti tega okolijskega energetskega vira ni pravočasno zavedela — pa letos izgradnja napreduje za naše razmere presenetljivo hitro in vse kaže, da bo glavni vod prišel do Novega mesta še pred poletjem.

»Izgradnja visokotlačnega magistralnega voda bo do Novega mesta gotova do junija. Takrat bo možen tudi že tehnični prevzem,« pravi inž. Ognjan Bavdek iz ljubljanskega Petroila, DO Zemeljski plin, in dodaja, da je izvajalec IMP Ljubljana s številnimi podizvajalci, med drugimi tudi s Pionirjem iz Krškega, storil vse, da bi dela potekala po načrtu.

• Sedaj je seveda prepozno za to, da bi moralizirali nad nepotrebnimi odkljkami dolenjskega plinovoda, ki so nastale zaradi zapleta s soglasji. Gradnja gre svojo pot in lokaciji ni možno več spremeniti. Je pa vendar treba poudariti, da bodo v končni posledici vsako podražitev plačali porabniki. Na to opozarjajo tisti, ki gradnjo opazujejo, ter menijo, da vsaka krajevna samovolja le ne bi smela snubiti te naše že tako revne družbe. Plinovod namreč ni isto kot daljnovod, saj so cevi globoko v zemlji, zato je kmetijsko obdelovanje nemoteno. Drugače je, če gre plinovod skozi gozd. In prav na sedaj prestavljenem delu je tako kos gozdiča za vedno izgubljen. Na problem je vredno opozoriti tudi zato, ker se zapleti pojavljajo tudi v zvezi z razpeljavo vodov v Novem mestu, vendar o tem več v naslednji številki.

Delavci IMP Ljubljana so s polaganjem cevi za plinovod na trasi Krško—Novo mesto že prejšnji teden prišli do Dolenjega Kronovega. Tam z ravnice, kjer je polaganje enostavno in hitro, krene preko avtoceste strmo v hrib in se nato spusti navzdol ter preko potoka in odseka ceste za Šmarjeto nadaljuje po gornji strani sedanje avtoceste. Že laiku se zdi nenadni ovinek na gradbeno zelo zahtevno področje, kjer je bilo potrebno veliko miniranj v živo skalo, in to v neposredni bližini bivališč, poleg tega pa zaradi predvidene trase nove avtomobilske ceste tudi dodatno poglobljanje in ojačevanje voda, precej potratna zadeva. Na to so nas opozorili tudi krajanji, ki imajo upočasnjeno gradnjo za-

• Dokler bodo ljudje ubijali živali, se bodo tudi med seboj pobijali. (Pitagora)

radi težavnega terena priložnost opazovati pa tudi videti vso dodatno tehniko, ki jo je bilo treba zaradi tega uporabiti. V Delu prejšnji teden je bilo zaslediti

HITRO NAPREDOVANJE — Polaganje glavnega plinovoda, potem ko je bila premagana odkljkna pri Dolenjem Kronovem, spet hitro napreduje proti Novemu mestu. Do junija naj bi bila gradnja končana. Na sliki: delavci IMP-ja varijo cevi pred polaganjem v zemljo.

ZLATI, SREBRNI IN BRONASTI — Družina za mizo je s salamiade na Ratežu nedvomno pobrala največ odličij. Danica Šenica iz Novega mesta je dobila zlato za klobaso, Marjan Zupančič iz Maharovca je dobil bron za salamo, njegov oče Marjan Zupančič srebro za salamo, Daničič mož Andrej Šenica pa prav tako srebro za salamo (od leve proti desni). Resnici na ljubo je treba povedati, da je glavni svetovalec pri vseh kolinah Marjan Zupančič starejši. Daničič svak, seveda pa vsakdo od nagradencev daje svojemu izdelku svojo osebnost. Po oceni strokovne komisije kar uspešno. (Foto: T. Jakše)

Sladokusci prišli na račun

Na salamiadi veliko vzorcev, a malo pokuševalcev

RATEŽ — Jožefove salamiade, ki jo je prejšnji petek in soboto priredilo Turistično društvo Ratež, se je udeležilo kar precejšnje število takih, ki so menili, da je njihov izdelek vreden posebne pozornosti. Na tekmovanje je bilo prijavljenih kar 43 vzorcev salam ter 9 klobas.

Strokovna žirija je bila stroga in je vabljivo dišečim primerkom podelila le dve zlati medalji. Dobili sta jih salami, ki sta ju v ocenjevanje poslala Davorin Rangus iz Sentjerneja in Janko Badovinac iz Metlike. Salame so pozele še deset srebrnih, 14 bronastih medalj in trinajst priznanj, le nekaj izdelkov pa jih je imelo preizkušene ocene za eno ali drugo, kar kaže, da se je samokritičnost izdeloval-

podatek, da je zato gradnja tega dela celo šestnajstkrat dražja. Prvotno je bila lokacija namreč predvidena po ravnici, a je bila pozneje zaradi nesoglasja krajevne skupnosti prestavljena.

»Kar se nas tiče, je investicija dražja za nekaj več kot 2.500 dolarjev. To niti ni bistveno glede na to, da se sedanji vod približa Šmarješkemu Toplicam, kamor bo tudi speljan odcep, ki bo zaradi tega krajši in cenejši,« pojasnjuje ovinek s Petrolovega stališča inž. Bavdek. Vse ostalo je seveda stvar projektantov, urbanistov in izvajalcev. Za izvedbo projekta je bilo treba zbrati potrebna soglasja, in kakor je njemu znano, krajevna skupnost Bela Cerkev za ravninski del voda v Dolenjem Kronovem tega ni dala.

T. JAKŠE

DVA KONCERTA

KOČEVJE — Koncert duhovne glasbe, ki ga bo izvajala vokalna skupina »Advent«, bo jutri, v petek, 22. marca, ob 19. uri v dvorani kina v Kočevju. Naslednji dan, v soboto, pa bo ob 17. uri prav tam koncert Andreja Šiferjeja. Oba koncerta organizira Kulturni center Kočevje.

Ob koncu akcije je imel srečo Stanko Butalini

Račkino Emilio mu je jločila Neža Klemenčič — Nagrade apr...

NOVO MESTO — Kdor je prvi petek plačal naročnino za Dolenjski list v 1. trimesečju letos, je prišel med skoraj 20 tisoč naročnikov, ki so se poravnali svoj četrtinski dolg do časopisa. In vsi so kaj imeli možnost postati dobitnik zadnje od petih Emilij, radiokasofona, s katerim smo v sodelovanju s firmo Račka nagradili pravočasne plačnike naročnine. Med temi Novomeščanka Neža Klemenčič, ponedeljek izrebrala sosomešna Stanka Butalina, ki prejema Dolenjski list na naslov Ob Težki 32, sicer pa je naročnik že od leta 1956.

Tako smo prišli do konca gradnje akcije, ki se je vsekakor obnesla: naročniki, ki niso zahtevali s plačilom, so omogočili, da Dolenjski list posloval brez likovnih težav, ki sicer na moč tatav slovensko gospodarstvo, firmi Blaž & Decker in Račka pa sta poskrbeli, da je 8 naročnikov, ki so imeli srečo pri zbiranju, dobilo nagrado, ki je večkratno presejala vrednost naročnine.

Kot smo že nekajkrat napovedali, brez nagrad niti ob naslednjih terjavih naročnine ne bo šlo. Nagrade bo zagotovo spet prispevala Račka (računalniška in z drugo blagom dobro založena novomeška firma, o katere pestri in po celem nedvomno ugodni ponudbi se lahko prepričate na Cesti kom. Stanovanj v Novem mestu ali po telefonni telefaksu (068) 21-058, z lepo nagrado pa bo poskrbel tudi Dolenjski list sam.

PREDAVANJE O GALLUSU

NOVO MESTO — V petek, 15. marca, popoldne je mag. Mirko Slosar v Kulturni dvorani novomeške glasbene šole dal zborovodjem in drugim poslušalcem o Jakobu Petelinu-Gallusu, vsem skladateljskem delu in dobi, ki je živel. Kot je znano, obhajamo letošnje letnico Gallusove smrti, letošnje leto prvi nas in drugod po svetu proglasimo Gallusovo leto.

T. J.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjska«!

Pohvala za šentjernejske trgovce — Preveč skrbi za kosti? — Moteči reflektor pri ragovskem mostu — Zakaj Dinos ne odkupuje starega papirja

Kdo bi vedel, kaj je botrovalo temu, da je naš dežurni telefon zavonil nekajkrat manj, kot je povprečje že dolge tedne. Ker ljudje nimajo nič manj problemov in ne žive nič lažje, gre gotovo za naključje.

Prvi je v četrtek poklical Silvo iz Novega mesta s pohvalo za trgovce na oddelkih s pohištvo in tekstilom v šentjernejskem Mercatorju. Pravi, da so zelo prijazni pa tudi ponudba je vedno bogata in ugodna, tako da se sam vozi iz Novega mesta v Sentjernej po nakupih že več let. Lepo, ko bi le bilo še več takih.

Franci iz Ribnice je poklical, da bi okaral delo veterinarskega inšpektorja Bogomirja Štefaniča. »Berem v Dolenjskem listu, kako so bolni prašiči na Kočevskem, zdaj da so za novo boleznijo zboleli še koštruni. Dobro bi bilo, ko bi inšpektor malo bolj skrbel zanje, malo manj pa za kosti v Rogu,« je bil kratak in odrezav naš bralec iz Ribnice.

V imenu stanovančev bloka v Jerebovi ulici 16 in 16a v Novem mestu nas je poklicala gospa V. Dnevi postajajo toplejši in omenjeni stanovalci se bojijo nesreče, ki pride v takem k njim v obliki celih oblakov mušic in komarjev zaradi prižganega reflektorja na mostu v Ra-

gov log, ki sveti točno v njihova okna. Ko je lani poleti postalo življenje nezdržno, so omenjeni reflektor vendar ugasnili, zdaj pa je spet prižgan, in to brez prave potrebe, saj je še en reflektor na mostu, na ulici pa sveti javna razsvetljava. Upajmo, da bodo električarji ta zapis vzeli kot nalogo in da bodo stanovančevcem z majhnim dejanjem močno olajšali in olepšali prihajajoče sončne dni.

Bralka iz Novega mesta nas je prosila, naj poizvemo, zakaj Dinos ne odkupuje več odpadnega papirja. Vodja novomeške enote Dinos Franc Hočevar je povedal, da od novega leta sem ne odkupujejo ne papirja, ne železa, ne bakra. Razlog? Ni denarja za odkup! Tovarne, ki bi te surovine morale prevzeti (papirnica, železarnice) so namreč izredno slabi plačniki in Dinos enostavno nima denarja za drobni odkup, torej za odkup starega papirja in drugih odpadnih stvari, ki jim jih pripeljejo ljudje. S podjetji, tudi s šolami, s katerimi poslujejo preko žiro računa, se odkup odvija normalno. »Seveda ni prav, da je tako, kot je, in upam, da se bodo razmere čimprej popravile. Ampak dokler nam tovarne teh surovin ne plačajo, ne moremo nič. Sami za to nimamo denarja,« pravi Hočevar. Dodal je, da zaradi tega seveda ni potrebe, da star papir konča na smetišču. Tako kot do zdaj lahko odpadni papir pripeljete na Dinos, le da vam zanj ne bodo mogli dati denarja, pa tudi toaletnega papirja ne, kar je bilo slišati, da se dogaja.

Iz Žužemberka je prišla pritožba na račun tega, da v tamkajšnji ambulanti ni otroškega zobozdravnika. Bralka, verjetno mamica kakšnega tamkajšnjih malčkov, je dejala, da jih iz sedanje žužemberške zobne ambulante pošiljajo v Novo mesto, od tam pa nazaj v Žužemberk. Zobje pa gnijejo in v Žužemberku se nočejo sprizniti, da bodo brez otroškega zobozdravnika najmanj do

SPET PREDSTAVA BRANETA RONČELJA

NOVO MESTO — V soboto, 23. marca, ob 21.30 v piceriji pod spodnjo kavarno radijski glasbeni urednik Brane Rončelj predstavi nekatere novosti v jazz rock, latino, house in soul glasbi. Vabljeni!

vrnitve nekdanje zobozdravnice. Glede na grožnje z republiške ravnici o zmanjšanju zdravstvenega proračuna tudi obeti za male Žužemberčane niso najboljše.

Z. L.-D.

PRVA PLOŠČA MAME DOLORES — Belokranjski urbanorockovski ansambel Mama Dolores je dočkal izid svoje prve plošče z naslovom Rja v ustih. Ploščo je založila mariborska svobodna založba Front Rock v sodelovanju z Jugotonom. Material so fanje posneli v studiju Činč v Ljubljani in je prerez delovanja skupine od leta 1988 do 1991. Bend bo predstavil ploščo na odru kulturnega doma v Gradcu pri Metliki. Poleg Mame Dolores bo nastopilo še nekaj pomembnejših imen slovenske alter — rockovske scene, na vročem večeru pa bo moč kupiti tudi prvo številko nove metliške neodvisne publikacije Hanibal, ki jo je spravil na svetlo metliški pesnik Dušan Bečaj — Dule. Priveditev bo 23. marca ob 20. uri. Pa še zasedba Mama Dolores: Bojan Štukelj — bas, Andrej Šuštaršič — bobni, Tomaž Urh — kitara in Igor Tomašič — vokal. Igor Tomašič je napisal tudi besedila za pesmi, natisnjena na plošči. (T. G.)

ZDAJ JE PALICA V NJIHOVIH ROKAH

— Ate, kajne, da so v stari Jugoslaviji komuniste preganjali?
— Stara Jugoslavija je bila gnila.
— Tudi zapirali so jih.
— So. Prav imaš.
— Partija je bila celo prepovedana, kajne?
— Ja, komunisti so dolgo časa delovali v ilegali.
— Med vojno so jih preganjali Italijani?

— So.
— Ubijali so jih Nemci?
— Tudi ta podatek je točen.
— Celotni tovariša Tita so hoteli ubiti.
— Ste se učili o Drvarju?
— Pa tovariša Kardelja so tudi hoteli ubiti.
— Veliko so jih tudi res postrelili.
— Stalin?
— Tudi.
— Mnogo so jih odpeljali v

taborišča.
— Ubogi.
— Komunisti?
— Ljudje.
— Kateri ljudje?
— Oni v Beogradu.
— Na kaj ciljas?
— Tepli so jih, jih razganjali s solzicem, z vodo. Nekaj so jih tudi ubili.
— Menda dva.

— Zakaj pa so jih tepli, ate?
— Videl si. Demonstrirali so. Zasedli so hoteli televizijo. Potegovali so se za demokracijo.
— Hoteli so isto kot komunisti pred vojno in med njo, kajne?
— Penoastavljeno gledamo, ja.
— Kdo pa jih je tepel, ate?
— Komunisti.
— Ne razumem.
— Ko odrasteš, boš. Veš, zdaj je palica v rokah komunistov.

Halo, tukaj je Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.